

www.burmeseclassic.com

ရွှေးကွာလ်စီးပွားရေးစနစ် စီးပွားရေးအလုပ်လုပ်

BURMESE
CLASSIC
.com

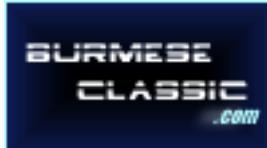

ကြိုက်စာအောင်ဂိုဏ် (စီးပွားရေးပညာ၊ စီးပွားရေးပျော်စီး)

နယ်မြေသူ စီးပွားရေး ဝန်ဆောင်ရေး ဦးလောင်

www.burmeseclassic.com

ယနေ့ခြိမ်းမာရိုင်းသည် ၁၉၈၈ခုနှစ် မှစ၍ အောက်ဖို့ပြုခဲ့
ဝန်ဆောင်ခဲ့သူမှာအန္တရာန(၂၀) ဒါပါးရွှေလာခဲ့သော်လည်း
အောက်ဖို့ပြုခဲ့သူမှာအန္တရာန(၂၀) ဒါပါးရွှေလာခဲ့သော်လည်း
တွေ့ရှုပါသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကုန်ဓာတ်နှင့် ရီပြိုင် စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မြင်၊ မရှိသေးသည်ကို
လုပ်လိုက်ရန်မှာ အကြောင်းအရာများ စုစုပေါင်းစပ် မြန်မာစုလုပ်လုပ်
အောက်ဖို့ပြုခဲ့သူမှာ သုဘေသံအဖြင့် အေး ကွက်ထွေရားပြီးပေါ်တွင်
တည်နှုန်းပြုခဲ့ပြီး မြန်မာစုလုပ်မှာ သင်အောက်ယွှန်ရှုနောက်း၏ Market
Failure ဖြစ်စေရန် ပုံစံပါသည်။ မြန်မာရိုင်းတွင် ကုန်ဓာတ်နှင့်ဆိုသည်မှာ
အမြတ် ကျသော ကုန်စည်များ Staple Products, Consumption goods မှာ၏
အတင်းအကျတွင် မှတည်ပြီး အမြှေအမြှာသော ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင် မှု
တန်ဖိုးမှာပါ ရောထွေတက်လေ သို့ဟုတ် ကျလေနှင့်ဖြင့် Policy Failure
ကြောင့် Market Failure ဖြစ်စေရန် အထူး သတိပြုပြီး ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
မှန်ကန်သော မီးပွားရေး ပေါ်လစီမှာ လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ သို့ပါက မသော
သော ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များက မတရားအမြတ် ထုတ်ယူလို့သော
ဆန္ဒ္တာပြုလော်း ကုန်ဓာတ်နှင့်ပေါ်တွင် မာများသက်ရောက်မှု မပေါ်မိပါ။
နိုင်းတွင် မီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည်တို့ကို
အသိနှင့်တို့စာတွေ့င်း လိုအပ် ချက်စတိုင်း မပြောင်းလဲနိုင်လင့်ကစား၊
နိုင်းတို့ပြုခဲ့ ကောင်းမွန်လျှင် ကောင်း မွန်သလို ယင်ကရွာများကို

ပိုမိုကောင်းမွန်ဘောင်း၊ ပိုမို လျှင်မြန်သော အရှင်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။ စီးပွားရေးကောင်းရန်ဆို သည်မှာ ထုတ်ကုန်ပိုကုန်များများ ထုတ်လုပ် တင်ပို့ဆိုင် ခြင်း၊ ငွေကြေးဘဏ်းအနီးနှင့် နည်းပညာများ ရယူ၊ ရင်းနှီးနိုင်ခြင်း ဝင်ငွေပြန်လည် ခွဲဝေပေး နိုင်ခြင်း (Income Redistribution) ပညာနေဂျင်းနည်းပညာများ ဖြုန်တင်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ ဌာန တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား ပူးပေါင်း ဆောင် ခွဲကုန်များ (Cooperation and Co.ordination) ရှိနှိုးလို အပ်ပါသည်။ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်းအနေဖြင့် အထွေထွေကုန်ရွေးနှုန်း မတည်ပြုပြီးခြင်း (သို့) အထွေထွေကုန်ရွေးနှုန်းများ မြင့်တက် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများသည် မြန်မာလူလောင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး၏ ပြဿနာဖြစ်နေပါသည်။ ထိုကြောင့် Price Stabilization (ကုန်စောင့်နှင့် တည်ပြုမေ့မျေး) ကို ဦးတည်သော စီးပွားရေးလိုအပ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုပါသည်။ စီးပွားရေးပေါ်လမ်းကို အဆောင်အထည်ဖော် သော ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် စီးပွားရေး ပညာသိပ္ပါဒ်သာမက လတ်တွေ့ရှင်ဆိုင်နေရသော အကျဉ်းချုပ်ခြင်းရာများကို ကောင်းစွာ သဘော ပေါက်နှုန်းလည်ဖို့ လိုပည်ဟုလည်း ထင်မိပါသည်။ ယနေ့ကုန်များ၊ ကုန်အနာဂတ်တွင် ပြည်လာမည့် စီးပွားရေးရလဒ်များကို ကြိုးတင်ခန့်မှန်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်း၏ စီးပွားရေးသည် ပြည်ပနိုင်းအချို့၏ ပိတ်ဆိုမှုများ၊ အကိုခတ်မှုများ၊ ဆက်လက်ရှိနေခြင်း၊ ပြည်တွင်းကုန်ရွေးနှုန်းမှာလည်း မတည်ပြုသောကြောင့် လူတစ်ဦးစီ၏ အမှန်ဝင်ငွေ (Real Income) အား သက်ရောက်မှုနှိမ်ခြင်း၊ ပြည်ပမှုအရားအနီးနှင့် နည်းပညာများ ဝင်ရောက်မှု (စာမျက်နှာများဖြင့် ပြည်တွင်းသိမ့်းဆင်းမှု) များမှာ အိမ်နှီးချင်းနိုင်းများနှင့် ရှိုင်း ယူဉ်လျှင် မပြောပလောက် အောင်နည်းပါးနေ့ သေးခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွင် မရှိဖြစ်အရေးပါသည် လျှပ်စစ်စာတ်အား အပြည့်စာဝေထုတ် လုပ်နိုင်သေးခြင်းစသည် အားနည်းချက်များရှိ နေသူ့သို့

3

(စုစုပေါင်းများ) model များကို အသုံးပြုပြီးနိုင်ခဲ့၏ စီးပွားရေးပေါ်လမ်းကြောင်းများကို တို့၏တာ သိနှုန်းပါသည်။ CGE Model များကို နိုင်ငံတစ်ခု၏ စီးပွားရေး တို့တော်ကောင်းမွန်မှု၊ လက်နှုကျင့်သုံးနေသော စီးပွားရေးပေါ်လမ်းများ (Fiscal Policy, Trade Policy, Environmental Policy, Labor Policy, စာမျက်နှာ) များ၏ ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းနှင့် အစားထိုးခြင်းဖြင့် ပြစ်ပေါ်လာမည့် ကောင်းကို ဆိုကျိုးရလဒ်များ ကို တို့၏တာရာတွင် အသုံးဝင်ပါသည်။ စီးပွားရေးပေါ်လမ်းများကို လက်တွေ့ကျကျ ကိုယ်ကောင်းများဖြင့် အဖြေ ရှာခြင်းလည်း ပြစ်ပါသည်။

သို့မှသာ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး အခြေ အနေများ၊ နောင်အနာဂတ်တွင် ပြည်လာမည့် စီးပွားရေးရလဒ်များကို ကြိုးတင်ခန့်မှန်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်း၏ စီးပွားရေးသည် ပြည်ပနိုင်းအချို့၏ ပိတ်ဆိုမှုများ၊ အကိုခတ်မှုများ၊ ဆက်လက်ရှိနေခြင်း၊ ပြည်တွင်းကုန်ရွေးနှုန်းမှာလည်း မတည်ပြုသောကြောင့် လူတစ်ဦးစီ၏ အမှန်ဝင်ငွေ (Real Income) အား သက်ရောက်မှုနှိမ်ခြင်း၊ ပြည်ပမှုအရားအနီးနှင့် နည်းပညာများ ဝင်ရောက်မှု (စာမျက်နှာများဖြင့် ပြည်တွင်းသိမ့်းဆင်းမှု) များမှာ အိမ်နှီးချင်းနိုင်းများနှင့် ရှိုင်း ယူဉ်လျှင် မပြောပလောက် အောင်နည်းပါးနေ့ သေးခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွင် မရှိဖြစ်အရေးပါသည် လျှပ်စစ်စာတ်အား အပြည့်စာဝေထုတ် လုပ်နိုင်သေးခြင်းစသည် အားနည်းချက်များရှိ နေသူ့သို့

မြန်မာရပ်

မြန်မာရပ်

ဘဏ္ဍာတိမြန်မာနှင့် ပြည့်သွေချောင်း

4

သာဘဝေါတ်၏၎၊ ဂိုဏ်တွေ၏၌ ထုတ်လုပ်နိုင်လာခြင်း၊ ပထဝါဒနေဆာထားရန် အရွှေတောင်အရှုံးပိုင်းများ (နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံအဖွဲ့၏)၏ အရွှေအရှုံးပိုင်းများ (တရာတ်၊ ဂျပန်နှင့် တောင်ကိုမိုယာနိုင်း) အနောက်အက်တွင်အိမ့်ယူ ဘဏ္ဍာနေ့စွဲသော နိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်နေခြင်း စသည် အေသာချက်များ နှင့်ပါသည်။ ထွက်ကုန်ပို့ဆိုထွက်နှုံး (Productivity)၊ ပို့ကုန် အမျိုးအမည်များစွာ တင်ပို့နိုင်ရေး၊ (Capital) ပြင်းမာရေးကို အောင် ကုန်အာထုတ်သင့်ပါသည်။ ငွေးကျေမှုများ၏ ဝက္ခာအရည်အသွေးကိုလည်းပို့ဆိုကောင်းမွန်နိုင်နေသော ဝက္ခာဖြင့် အစားထိုးသင့်ပါသည်။ ရေတိတွင် ယင်းထုတ်လုပ်မှုမှုပို့ဆိုက ယင်းငွေးကျေမှုနှင့် တန်ဖိုးကိုကျော်လွန်နိုင်သော လည်း၊ ပရောင်းတွင် စီးပွားရေး၊ အထောက်အကြော်ပို့ဆိုမည်။ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်း၏ ထုတ်ပုပ်မှုကြော် (Manufacturing Sector) မှာ အလွန်အားနည်းနေသေးပါသည်။ ဖွေးလွယ်ကုက္ကာ ဥပမာ တစ်ခုပြုရလွှာင် ယောက်၏၊ ပိမ့်ပသုံး၊ ပိုက်ဆံစိတ် (သာမန်လွှာတန်စားသုံး) မှတ် ပြည်ပမှုထုတ်လုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်းတွင် Industry တစ်ခုကို တည်ဆောက်လွှာင် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး ဆွဲဆောင်မှု (Economic Incentive) တစ်ခုကို ဖန်တီးလွှာင်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုစွာမှုံးအောင် အင်အားမြှို့သြားဖြင့် အကျိုးအား အရွှေအုံများ (Economic Effects) ၏

5

နောက်မှာ နည်းပါးလှပါသည်။ ဤတွင် ဥပမာ- တစ်ခုပေးလိုပါသည်။ ဂျပန်နိုင်တွင် Hanshin Tigers (ဂျပန်နိုင်အနောက်ပိုင်း၊ အထူး သဖြင့် ဆိုဆာကာ၊ ကိုဘေး၊ ပါကာယာမမှ ပရီ သတ်မှုး၏ အေးပေးမှုကို ရရှိသည့် Baseball အသင်း)၏ အရွှေ ဂျိုင်း (Giants (Kyojin) (ဂျပန်နိုင် အရွှေ ဂိုင်း၊ အထူးသဖြင့်၊ တိုက္ခာမှ ပရီသတ်မှုး၏အား ပေးမှုကို ရရှိသည့် Baseball အသင်း)၏၌၊ နှစ်သင်း၏ အနဲ့အစိုင်သည် ပါမိအသင်း၏လာတိ၏ စီးပွားရေး အကျိုး၊ ကျေးဇူးများ (Economic Effect) (ဂျပန်ဘာသာဖြင့် Keizai KouKa) ကို ဖြစ်ထွန်း ပေါ်သည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ အောင်နိုင်သော အသင်း၏ အမှတ်တဲ့ဆိပ်ပါ ပျော်များကို ရောင်းချွင်း၊ ဝယ်ယူခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းမှ ရရှိသော စီးပွားရေး၊ အကျိုးကျေးဇူးလှကို ဆိုလိုပါသည်။ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်းတွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပလေ နှုံးသော မဟာသြို့နှုံးတော်၊ သီတင်းကျော်ပွဲတော်စသည် ပွဲတော်များတွင် ကျွန်ုတ်တို့နိုင်းနှင့် နိုင်ငံ သားတို့အတွက် စီးပွားရေးအကျိုးကျေးဇူးများ ဖြစ်ထွန်းလာအောင်၊ မိမိလူမျိုးတို့အနေဖြင့် ဖန်တီးယူတတ်အောင်၊ ဖို့တီးယူနိုင်အောင် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားများအားလုံးကြံးအားကြောပါ လိမ့်မည်။ ပို့မို့ရှုံးပြောရလွှာင် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည် ပနိုင်ငံမှုး၏ လိုအပ်ချက်များကို သိနို့ပြီး ယင်းလိုအပ်ချက်များကို ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်သောပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ယင်းထုတ်လုပ်မှုစနစ်ကိုဖန်တီး အထောက်အကွဲပြုသော နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး၊ စနစ်ယန္ဓားနှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီးများ၊ အပည့်

မြန်မာ ထုတ်ပေးသွေး

မြန်မာ ထုတ်ပေးသွေး

မြန်မာ့သမားများ၊ မြန်မာ့သမားများ

6

အသွေးမြင့်မားသော နိုင်ငံသားများနှင့်ပါလျှင် ဒီးပွားရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊
အက်ခတ်မှုများနှင့်စီးပွားရေးမှတည်၍ဖြစ်မှုများကို ရွှေ့လွှာနိုင်ပါလိမ့်မည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 24

~~~~~

A Nation's Economy And Economic Policy

နိုင်ငံစီးပွားရေးနှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီ

ကုမ္ပဏီ စာ

ကုမ္ပဏီ စာ

မြင်ငံတိုင်သည် မိမိတို့၏ကို တို့ တက်စေလိုသော ဆန္ဒအနည်းအများ
နှင့်သော်လည်း ယင်းဆန္ဒအတိုင်းဖြစ်ပြောက်စေရန် လုပ်ဆောင်နိုင်သော
(လုပ်ဆောင်နေသောနိုင်ငံမှာ) အနည်းစုသာဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးပညာ သီအိုဒီအရပိုလွင် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို
ခြေ (land)၊ လုပ် သားအင်အား (Labor)၊ အရင်းအနှီး (Capital)၊ နည်းပညာ
(Technology) စသည်နှင့် စွမ်းအင် (Energy) စသည်တို့က အထောက်အကူ
ပြုသည်။ ယင်းတို့ကို တစ်နည်းအားဖြင့် Factor Endowments of Product-
tivity (ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစုများ) ဟူလည်းခေါ်သည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ဤစွမ်းအားစု များမြင့်မာစလာစေရန် တိုးပွားလာ
စေရန်နှင့် အသုံးဝင်မှုမြင့်မာစလာစေသော စီးပွားရေးသီအိုရိုများနှင့် စီးပွားရေး
ပေါ်လစီများ လိုအပ်သည်။

ကဗျာလူဌးရေသည် တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် မြှင့်တက်လာခြင်း ကြောင့်
အားကုန်သုံးကုန်အပေါ်တွင် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ပေးရန်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားစုများ အချို့ကျကျ အကျိုးရှိစွာသုံးစွဲရန်နှင့် ပတ်သက်
ရှိပိုင်းအများရင်ဆိုင်နေရသည်။

စီးပွားရေး သီအိုဒီများအရ နိုင်ငံတစ်ခု၌ လူဌးရေတိုးတက်ပါက
(တစ်နည်းအားဖြင့် မွေးနှစ်းက သေနှစ်းထက်များလွင်) လုပ်သားအင်အား

တိုးတက်လာနိုင်သည်။ လုပ်သားသွင်းအားများ(Labour Inputs) တိုးလျှင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမည်။ အလားတူပင် အခြားသော အရှင်းအမြစ်များဖြစ်သော အရင်းအနှစ်း (Capital) နှင့် နည်းပညာများ (Technology) တိုးတက်မြင့်မား လာလျှင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမည်ဟု ပြောနိုင်သည်။

သို့သော ယင်းကုန်ထုတ်စွမ်းအားစု များကို မည်ကဲသို့ အကျိုးနှုန်း ဖြစ်အောင်အသုံးချမည်ဆိုသည်က အဓိကဖြစ်သည်။ သဘာဝ သယ်ယူ များ (Natural Resources)ကို အားထားလွန်ပြီး၊ စီးပွားရေးနှင့်အခြားသော ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများအပေါ် အာရုံစွဲနှင့်ကုန်လျော့ နည်းသွားတတ်သည်။ သဘာဝ သယ်ယူတရာ့ခြင်းဆိုသည်တွင်လည်း ရေနှင့်(သို့) ခွဲကို ဖော်လောင်းဆိုသည်။ သယ်ယူတရာ့ခြင်းတိုးတက်မှုတွင် များစွာ အားထားရသော်လည်း သယ်ယူတရာ့မှုလည်း အကန့်အသတ်နှုန်းခြင်း (Limited) သဘော တစ်နည်းအားဖြင့် သယ်ယူတရာ့မှုစွာမှာ တစ်ချိန်ချိန် တွင် ကုန်ဆုံးသွားတတ်ခြင်း၊ အစားထိုးကုန်ကြမ်းများ တို့တွင်လာခြင်းစသည့် အခြေအနေများ ရှိနိုင်သည်။ ယင်းသယ်ယူတရာ့များကို ထုတ်လုပ် ရောင်းခွဲမှုမှ ရရှိသော အကျိုးအမြစ်များကိုပြန်လည်ရင်းနှီးဖြေပြန်မှုများနှင့် မိမိနှိုင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားမြင့်မားလာရေး၊ လူနေမှုအဆင့် မြင့်မားလာရေး စသည်တို့တွင် ပြန်လည်ခွဲဝေအသုံးချရန် လိုအပ်သည်။

။ ထုတ်ယူ စာ

ယခုအခါတွင် ကမ္ဘာနိုင်ငံများ (ကွန်မြှုဒစ်နိုင်ငံများဖြစ်ခဲ့သော ရှုရှုံးနိုင်ငံ၊ တရာ်တိုင်ငံ၊ ပီယက်နမ်နိုင်ငံ)နိုင်ငံတို့သည် ဈေးကွက် စီးပွားရေး ဝန်ကြီး အခြေခံသော စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေကြရာ မိမိနှိုင်းကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများကို ပိုမိုထတ်လုပ်မှုစွမ်းရည် မြင့်မားလာစေရန်၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး နိုင်ငံတကာဆက်ခံရေး အစရှိသည့် အ ထောက်အပွဲပြုစေသော ကဏ္ဍရပ်များကို အသုံးချ နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ စက်မှုပြုပြီးပြီး လူနေမှုဘဝ အဆင့်အတန်း မြင့်မားသော နိုင်ငံအဖြစ်သို့ အော်ပမ်းနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ ထံတွင် နိုင်ငံအချို့သည် မိမိတို့နှိုင်းကုန်ထုတ်ယောက်ဝန်ဆောင်ရေးသော်လည်း သယ်ယူတရာ့မှုသော်လည်း၊ မိမိတို့နှိုင်းကုန်ထုတ်ယောက်ဝန်ဆောင်ရေးသေားများရေးမြှို့တိုးတက်မှုကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အာရုံ တွင် ဂျပန်၊ တောင်ကိုရိုးယား၊ တရာ်(တိုင်ပေ)၊ စင်ကာပူ စသည့်နှိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတက်ပြီး လူနေမှုမှာအဆင့်အတန်း မြင့်မာရန် လုပ်ဆောင်နိုင်သော နိုင်ငံများသည် သင့်လျော်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီများကို ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပြီး၊ အချို့အိုင်ငံများမှာ သင့်လျော်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီများကို မကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသည် နှင့်ပေါင်းများစွာ နောက်သို့ပြန်လည်

။ ထုတ်ယူ စာ

ဝန်ကြုတိသွေးစွာမှတ်၏ ဒီပါးများ
ရောက်နိုဘွဲ့ခဲ့ရသည်။

ထိုကြောင့် ကမ္မာကျော် စီးပွားရေးပညာရှင် Milton Friedman က နိုင်ငံအားလုံးသည် စီးပွားရေးပေါ်လစီးနှင့် ပေတ်သက်၍ မရ ယင်းနိုင်ငံတို့၏ အစိုးရမှာသည် စီးပွားရေးပေါ်လစီး ၏ရလဒ်အပေါ်တွင် တည်နှုန်းသည်ဟု ဆိုခဲ့ပေသည်။

ရောက်အုပ်မှာတစ်ခုမှာ တောင်ကိုရှိယူနိုင်ငံသည် သင့်တော်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီးမှားနှင့် ၁၉၆၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ကာလအတွင်း လူ တစ်ဦး၏ ဝင်ငွေကို ဂုဏ်ဆို မြင့်မားအောင်လုပ်နိုင်နဲ့သော်လည်း အော်ယူ နိုင်ငံသည် သင့်တော်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီး များမသုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၉၀ ခုနှစ်၏ လူတစ်ဦးစိတ်ငွေမှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ဝင်ငွေထက် ၂၀ရာခိုင်နှုန်း ကျသွားခဲ့သည်။

ကောင်းမွန်သင့်လော်သော စီးပွား ရေးပေါ်လစီရေး ဆွဲချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချိန်ယူရလုပ်ကစား၊ မျှော်မှန်ထားသော ရလုပ်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ မကောင်းမွန်၊ မသင့်လော်သော (သို့မဟုတ်) မှားယွင်းသော၊ စီးပွားရေးပေါ်လစီကြောင့် ရရှိသောရလဒ်သည် ရသင့်သလောက်မရရှိဘဲ၊ ကုန်ကျစနိုင်သာ အဂွန်များပြားသွားတတ်သည်။

ထိုကြောင့် နိုင်ငံမှား၏ ဆင်းရဲခြင်း ချမ်းသာခြင်း (သို့) လူနေမှု

မြန်မားသေး

အဆင့်အတန်းမြင့်မားခြင်း၊ နိုင်ကျခြင်း (သို့) စက်မှုစွဲပြီးတိုးတက်ခြင်း၊ မတိုးတက်ခြင်းတို့အပေါ်တွင် စီးပွားရေး ပေါ်လစီသည်များစွာ သက်ရောက် လာနိုင်သည်။ လူတစ်ဦးချင်း၏ GDP မြင့်မားလာမှုသည် နိုင်ငံသားတို့၏ ဝတ်မှတ်ဆင်းမြဲဗို့ ကယ်တင်ခြင်း၊ သေဆုံးနှုန်းကိုလည်း နိုင်ကျစေခြင်းကို ပြင်စေသောနည်ဖြင့် နိုင်ငံမှားသည် ဆင်းရ သားအလွှာကို နည်းသွားအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ ဆင်းရသားအလွှာ လူနေမှုဘဝေးဆင့် မြင့်မားစေရန် အတွက် လူတစ်ဦးစီး GDP မြင့်မားလာစေရေး၊ ချမ်းသာသော အလွှာမှ ဝင်ငွေကို ဆင်းရသောအလွှာသို့ ပြန်သည့်စွဲပေးရေး (Income Redistribution)၊ မက်ခရီး စီးပွားရေး (macro economy)ကို မြင့်မားတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်းနှင့်အတွက် ဆင်းရသားအလွှာ ချမ်းသာသော လူတန်း စားအလွှာ၌ဝင်ငွေကို မြင့်မားပေးစေရန်တို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ တိုင်ပြည်၏ မက်ခရီးစီးပွားရေးတက်စေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဆင်းရသား အလွှာ နည်းပါးစေခြင်း (Poverty Reduction)အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံမှားလည် ရှိသွားသည်။ အခြား ဆင်းရသောနိုင်ငံမှားသည် ဆင်းရခြင်းသံသရာတွင် တပဲလည် လည်ရှိနေတတ်ပြီး ယင်းနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုဖော်စသည်တို့တွင် ထပ်မံ့၍ ဆင်းရုံးကျွေးမှုများကိုပါ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆိုသည်မှာ စီးပွားရေးပေါ်လစီ

မြန်မားသေး

ဝန္တရှင်မီယာဆန်နှင့် အခြားသုတေသန

များသည် ဖရီးမဖြစ်အမေပါသည်။

သို့သော် ဤအင်ဒီပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံအများစုသည် စီးပွားရေး
ပေါ်လစီကို မထုံးခြင်း၊ စီးပွားရေးပေါ်လစီကို အဆင်ပြေသလို လုပ်ကိုင်ခြင်း
(တစ်နည်းအနှဖြင့် အကိုဒ်အကြောင်းဆက်စပ်မှုကို မစဉ်စားခြင်း) အမေပါဒီ
ဦးတားပေးရမည် ဘဲအစဉ်များ လွှဲများနေခြင်း၊ ဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခု
လွှဲပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမနိုဘဲ အပြန်အလှန်နားလည်မှ မယူခြင်း၊ Rent Seeking
များ ခြစ်မှုများကြောင့် စီးပွားရေး ပေါ်လစီများကို ထိထိရောက် ရောက်
အောင်အောင်မြင်မြင်မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ လူတစ်ဦးစီ၏ စီးပွားရေး
လွှတ်လပ်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစား ခွင့်မတူညီကြခြင်း၊ စသည် အချက်များကို
ရဲဝင်စွာဖြေရှင်းနိုင်မှုသာ စီးပွားရေးပေါ်လစီများသည် ပိုမိုထိရောက်ထား
တတ်ပါသည်။

အနှစ်အဟုန်ဖြင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော တရုတ်နှင့်နှင့်
ပီယက်နှစ်နှင့် များသည်လည်းပဲ ဤအချက်များကို လက်တွေ၊ ကျကျ ရဲစွာ
ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းကျော်လွှားနှင့်ရန် လုပ်ဆောင်နေသောကြောင့် ပြည်ပတိုက်နိုက်
ရင်နှီးမြှုပ်နှံများ (Foreign Direct Investment) ပိုမိုမြင့်မားလာခြင်းဖြင့်
စီးပွားရေးကိုလည်း တိုးတက်စေခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံစီးပွားရေးကို တိုးတက်စေရန်အတွက်မှ နိုင်ငံသားတိုင်းတွင်

ပိုမိုအကြောင်းရှိနေရန်၊ အခြားသုတေသန

ကိုယ်စီတာဝန်နှင့်သည်။

ဒီဂါတ္တာ တတ်အားသရွေ့ ကုည်းလုပ်ဆောင်ရမည်။ မိမိတို့၏ ပညာ
အရည်အချင်း၊ အသိပညာ၊ ပဟုသုတကို ပိုမိုလေးနက်စေရန် ကြိုးစား
သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် Social Science ဘာသာရပ်နယ်တွင်နှင့်သာ
ကျောင်သားကျောင်သူများသည် ထက်မြိုက်သော Social Scientist များဖြစ်ရန်
လိုအပ်လာပါလိမ့် မည်။ သို့များ စီးပွားရေးပညာနှင့် လူမှုဘဝ အခြေအနေ
များကို ပိုမိုနားလည်လာပြီး ပိုမိုပါဝင်ဆောင်စွေက်လာနိုင်ပါလိမ့်မည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 34

~~~~~

(Specific Economic Policy Theory and
General Economic Policy Theory)

ကဏ္ဍအလိုက်စီးပွားရေးပေါ်လစီ
သီဇိုရိနှင့်အထွေထွေစီးပွားရေး
ပေါ်လစီသီဇိုရိ

နီးပွားရေးပေါ်လစီအကြောင်းသိစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရှုပန်ဘာသာ၊ ရှုမန်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော နီးပွားရေးပေါ်လစီအကြောင်းအချို့မှ ဘဏ္ဍားချုံး၊ ရေးသားလိုက်ပါသည်။

နီးပွားရေးပေါ်လစီ (Economic Policy) သိမှုနီးသည် အထွေထွေသောပေါ်လစီများကို ပေါင်းစပ်ဖွံ့ဖည်းထားသော နီးပွားရေးပေါ်လစီအတွေးအခေါ် (ရှုမန်ဘာသာဖြင့် Wirtschaftspolitische Konzeption) ဖြစ်ပါသည်။ ရှုမန်ဘာသာကို အသုံးပြုသော နိုင်ငံအများ အပြားတွင်မူသာမျိုးအားဖြင့် Specific Economic Policy Theory နှင့် General Economic Policy Theory ဟု၍ ဖြစ်ပိုင်းခွဲခြားထားသည်။

(၁) **Specific Economic Policy Theory** (ကုန်စာတိုက် နီးပွားရေးပေါ်လစီသိမှု)

လက်တွေ့နီးပွားရေး ပေါ်လစီတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးပေါ်လစီ၊ အလုပ်သမားပေါ်လစီ၊ ကုန်စွေးနှုန်း တည်ပြုပေးပေါ်လစီ Anti-monopoly ပေါ်လစီ စသဖြင့် အမျိုးမျိုးအထွေထွေနေပေါ်ရေး နီးပွားရေးပေါ်လစီကိုလိုက်နာကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ငှါးဝိုက် ကုန်အလိုက်နွေ့ခြားပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ငှါးဝိုက် ပျော်မျိုးရှိပေသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၊ ကူးသန်း

မှတ်ယူသူ

ရွှေ့ချေးချေးမြန်မာနိုင်ငံ ပြုသူများ

15

ရောင်းဝယ်ရေးကဏ္ဍဟု၍ စသဖြင့် နွေ့ခြားပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ပေါ်လစီစသဖြင့် နွေ့ခြားပါသည်။ ယင်းသို့ခြားပြီး သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ အစိုးရအဖွဲ့၊ ဘဏ္ဍားများမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ကမ္မားတက္ကသိုလ်များတွင်လည်း ယင်းကဲ့သို့ဆောင်ရွက်မှုများကို သင်ကြားပို့ချော်များနှုပါသည်။ ဥပမာ-ရှုပန်နိုင်ငံ၏စက်မှုနိုင်ငံထူထောင်ရေးလုပ် ဆောင်ခဲ့ရာတွင် Ministry of International Trade and Industry အတိုကာက် MITI (ရှုပန်အခေါ် Tsusan Sho) မှလုပ်ဆောင်ခဲ့သော Industrial Policy (ရှုပန်အခေါ် Sangyo Seisaku) သည် ကမ္မားနိုင်ငံဘာသီးသီး၊ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ငံ များကို အားကျေစေခဲ့ပါသည်။ ယနေ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော အာရုံးနိုင်ငံများသည်လည်းပဲ ထို Sangyo Seisaku ကို နမူနာယူ၍ လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ (ကျွန်တော်သည်လည်းပဲ ရှုပန်နိုင်ငံ၏ Sangyo Seisaku နှင့် အံနောက်ရှုမန်နိုင်ငံ၏ (ရှုမန်ဘာသာဖြင့် (Industrie Politik Industrial Policy)ကို ရှုပန်ဘာသာနှင့် ရှုမန်ဘာသာဖြင့် လေ့လာခဲ့ရပါသည်) ဤကဲ့သို့ ကုန်အလိုက်သတ်မှတ် ဦးတည်ချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို စုစုပေါင်းသိမှတ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။

(၂) **General Economic Policy Theory** (အထွေထွေနီးပွားရေးပေါ်လစီသိမှု)

မှတ်ယူသူ

ဤမြန်မာရေပေါ်လစီ သိဇ္ဈိန္ဒိယည် အထက်ကကဲ့သို့ ကဏ္ဍအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော Policy မဟုတ်ဘဲ၊ မျက်မောက်ခေတ်လက်ရှိ ကြံတွေ့နေရသော စီးပွားရေးပြဿနာများ ကိုပါ ချင့်ဖြော်ဖြန်းရန် ရည်ရွယ် ကာ ပြဿနာအလိုက် ဆိုင်ရာပေါ်လစီများကို ချမှတ်ရေးဆွဲလေ့ရှိပါသည်။ ဤသို့နေ့ဆွဲရာတွင် သေချာ ပြတ်သားသော အခြေခံရည်မှန်းချက်များထား နှိမ့်ပြီး ငြင်တိုက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် စီးပွားရေးပေါ်လစီကို ရေးဆွဲ ရပါသည်။ ဥပမာ Anti-trust Policy (Anti-monopoly Policy) Full-employment Policy, Price Stability Policy, Real Income Policy စသည်များ ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်ကာလနှင့် အမျှ ပြောင်းလဲနေတတ်သည့် သဘော အဆောက်ခက်ခဲသည့် အဆွင်သူ့တွင် ရှိသောတတ်ပြီး၊ မည်သို့ရေးဆွဲ ချမှတ်ရန်မှာ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ပေါ်လစီ၏ အခြေခံ တန်ဖိုးသုတေသနမျက် (Value Judgement) ပေါ်တွင် မူတည်နေပေမည်။ စီးပွားရေး ပညာရှင် Weber ၏ အဆိုဒရုံး၊ 'နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအ ခြေအနေသည် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသလဲ'၊ 'နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအ ခြေအနေများသည် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားမလဲ' နှင့် 'နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအ ခြေအနေများသည် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သင့်သလဲ' ဆိုသည်ကို သီ္ပါနီတရ Value Relationship နှင့် လက်တွေ့ကျမားသည်။ Value Judgement ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းခွဲခြားရမည်ဖြစ်ပြီး

မှတ်သား
မှတ်သား

ဝန်ဆောင်ရေးနှင့် ပြောင်းလဲသော မှတ်သား

စီးပွားရေးအ ခြေအနေများကို ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်အောင် လမ်းညွှန်ပေးရမည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပေသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံ (သို့) စီးပွားရေးနှင့်ပေါ်မူတည်ပြီး ယင်းတိုင်၏ Value Judgment သည်လည်း ကွဲပြားနိုင်ပေသည်။

မြန်မာ့တိုးတက်ပြီးသောနိုင်ငံများတွင်မူ စီးပွားရေးပေါ်လစီသည် စီးပွားရေးပေါ်လစီကို ကျမ်းကျင်သော ပညာရှင်များနှင့်သာ ပတ်သက်သည် မဟုတ်ဘဲ၊ နိုင်ငံရေပါတီများ၏ အပြန်အလှန် Discussion များ၊ Debate များတွင်ပါပတ် သက်သောကြောင့် တို့၊ ရေးသိများမှုတစ်ဆင့် ဖော်ပြလေ နှုန်းပါသည်။ စီးပွားရေးပညာရှင်များသည်ကား ယင်းတိုင်၏ Policy Problems များ ကိုဖြေရှင်းရာတွင် ကူညီဆောင်ရွက်အကြောက် ပေးရပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စီးပွားရေးပေါ်လစီ (Economic Policy) ကိုရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အခြေခံအေးဖြင့် ရှင်းလင်း ပြတ်သားသော စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်များ၊ အသုံးစရိတ်နည်းနည်းနှင့် အကျိုးနှုန်းမြှုပ်နည်းများ၊ များရရှိစေသော ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ငြင်းတိုက် ဖြေပြည့်စံစေမည့် စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများ၊ မဟာပျော်များနှင့် ငြင်းတိုက် ငြင်းနိုင်ငံ၏ လက်နှုန်း အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်များ၊ Vision များပေါ်မူတည်ကာ ရေးဆွဲ ကြော်မည်ဖြစ်ရာ စီးပွားရေးပညာရှင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် များစွာအရေပါ လူပေသည်။ ထို့ကြောင့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာမြင့်မားပြီး လူနေမှု အဆင့်

မှတ်သား
မှတ်သား

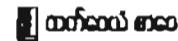
အတန်းမြင့်မှာလာစေနေ့တွင် ဒီပွားရေးပေါ်လစီသည်များစွာ အထောက်
အကူ ဖြစ်စေပါသည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 35

~~~~~

(Market Oriented Economy and Division of Labor)

စျေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်
အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း

ဒေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့် အလုပ် ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းတို့အကြော်း
အပြန်အလှန်အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းနှင့် အပြန်အလှန်အရေးပါမှုတို့ကို
သိနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဒေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဟူသည် ဆိုရှယ်လစ်ပဟို့စီးချုပ်ကိုင်
စီးပွားရေးစနစ်(သို့) ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် မတူဘဲ ဒေးကွက်စွေးနှုန်း (Market
Price) ပေါ် အခြေခံပြီး ထုတ်လုပ်မှု (Production)၊ စားသုံးမှု (Consumption)၊
တစ်နည်းအားဖြင့် ရောင်းလိုအား (Supply)၊ ဝယ်လိုအား (Demand) ကို
ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဝယ်လိုအားအပိုအလျှော့ (Excess Demand) နှင့် ရောင်း
လိုအားအပိုအလျှော့ (Excess Supply) ကိုလည်း ဒေးကွက်စွေးနှုန်းယန္ဓား (Market
Price Mechanism) မှတစ်ဆင့် လျှင်မြန်စွာ ထိန်းညီပေးခြင်း (Adjustment)ကို
လုပ်ဆောင်ပေးသော စီးပွားရေးစနစ် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ချိန်က ဆိုရှယ်လစ် ပဟို့စီးချုပ်ကိုင်စီးပွားရေးစနစ်ကို
နှစ်စဉ်လမှာ လက်ခံ ကျင့်သုံးခဲ့သော ကန္တာဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများသည်ပင်လျှင်
ဒေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲလက်ခံကျင့်သုံးလာကြပါသည်။

ဒေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ထုတ် လုပ်သူများ (Producers)
စားသုံးသူများ (Consumers) သည် ရွှေချယ်နိုင်ခွင့် (Options) များနှင့် တစ်ဆင့်
ပီမိတ္ထိုင် အကျိုးအမြတ်ကို အကျိုးရှိအောင် ရွှေချယ်နိုင်သည်။

အရင်ရှင်စီးပွားရေးစနစ် ဖြစ်ပေါ်လာမှုသည် အနောက်ခြောပနိုင်ငံ
များတွင် ဤသို့အဆင့်ငါဆင့်ခွဲ၍ လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ပထမဆ ဆင့် အနေဖြင့် ဥရောပတွင် တစ်ဖက် စောင်းနင်း
နိုင်ငံရေးအင်အား (Over-arching Political Power) မရှိစေခဲ့သော ပထဝီ
နိုင်ငံရေးဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ (Geopolitical Structure) ကြောင့်ဟု
စဉ်းစားနိုင်ပြီး ယင်းကြောင့် ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်သော အလွှားအခေါ်
အယူအဆများ (Ideology)၊ စံချိန်စံချွေးများ (norms) moral codes နှင့်
နိုင်ငံရေးနှင့်ဥပဒေများမှုပါသည်။ အဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း
လွှမ်း (evolution) ကို ဖြစ်ပေါ်ပေါ်သည်။

ယင်းမှတ်ဆင့်၍ Commercial Institution များ၊ Industrial
Organizationများ နှင့် business Practice များကို ဆင့်ကဲပြစ်စဉ် (evolution)
ကို ဖြစ်ပေါ်ပြီး ယင်းမှာ တတိယအဆင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဤတတိယဖြစ်စဉ်သည် ထပ်မံ၍ အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း (Division
of labor) နှင့် စီးပွားရေးဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ (Economic Structure)
စသည်တို့၏ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှု (evolution) ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး
ဤသည်မှာ စတုတွေ့ပြုစဉ်အဆင့် ဖြစ်လာပါသည်။

ဤစတုတွေ့ပြုစဉ်အချက်သည် ထုတ်လုပ်မှု (Aggregate Production-

ity) နှင့် သာယာဝပြုမှု (Welfare) ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း ဖြစ်လာပြီ
ပုံမဏေရှုက် ဖြစ်ပါသည်။

ဤနောက်ဆုံးအဆင့်သည် ထပ်မံ၍ပိုမိုကောင်းမွန်သော ထုတ်လုပ်
မှုစနစ်နှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော သာယာဝပြုမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော Ide-
ology, norms, moral codes နှင့် Political and legal Institutions များ၏
evolution များကို ဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။

ယင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို လက်ခံကျင့်သွေးနေသော တရာ်
နိုင်း၊ ပိုက် နိုင်းနှင့် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်းများ ဖြစ်ခဲ့သော အရွှေ့ခေါ်ပေး
နိုင်းများသည်လည်း အနှစ်သာရဇားဖြင့် ဤပိုမိုက် နီးစပ်လာနေပါသည်။

ပထမဖြစ်စဉ်မှာ မတူညီစေကော် ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်သော အတွေး
အခေါ်၊ အယူအဆများ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြောင်း၊ လဲလာမှုများမှ
တစ်ဆင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းလာခြင်းမျိုးလည်း
နိုပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် အရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ် (သို့) ဈေးကွက်စီးပွားရေး
စနစ်သည် ဆင့်ကဲပြောင်း လဲမှုများ (evolution) ကို ဖြတ်သန်း၍
ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး ယနေ့ခေတ် အရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ်၏ အတွေးအခေါ်
အယူအဆနှင့်ပင် ယခင်က အရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ် အတွေးအခေါ် အယူအဆ

အရင်းအနှစ်ရှိသူ၊ လုပ်အေးနှစ်သူ၊ ပညာရှိသူတို့သည် မြစ်တို့ ပိုင်ဆိုင်
တတ်ကွမ်းသည့် အရင်းအနှစ်၊ လုပ်အား၊ ပညာ အစရှိသည်ကို ဈေးကွက်
များတွင် ရင်းနှီးမှုပြုနှုန်းရောင်းချေသုတေသနပြုခြင်းမှ ရသင့်ရတိကိုသည့် အကျိုးအမြတ်
များကို ရပုံနိုင်ပေသည်။

ဈေးကွက်များတွင် Monopoly, Oligopoly များကို Anti-monopoly
(Anti-trust) ဥပဒေများဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်အသီးသီး၏
Reaction (ပြန်လည်တွေ့ပြန်မှု များ) သည်လည်း ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကဲသို့ နောင့်
ဈေးကွက်ကြောမှုများ၊ အချည်းနှီးဖြစ်မှုများ မရှိပေ။

ထို့ပြင် ဈေးကွက်များ၏ ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့် အလုပ်အကိုင်း
အခွင့်အလမ်းများပါ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းဟုသော အကျိုးကျေးဇူးများပါ
ရရှိလာပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်သို့ သော မြစ်ကွမ်းကျင်ရာ၊ တတ်ဓာတ်ရာ
အလုပ်အကိုင်များကို လုပ်ကိုင်ခြင်းဟုသော အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း
ဖြစ်ထွန်းလာပြီး ပိုမိုကောင်းမွန် သောလူအဖွဲ့အစည်းအဖြစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်း
လာခေါ်ခြင်းဖြင့် အောင်မြင်သောဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေ
ရှိပါသည်။

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းမှ အသစ်အသစ်သော Research and

ချို့စာတမ်းပြုမှုပါသမီးအကျဉ်းချုပ်

Development များ၊ ကုန်ပစ္စည်းသစ်များ၊ အစားထိုးကုန်ကြေးများ၊ နည်းပညာ အသစ်များ၊ စသည်တို့ကိုပါ ဖန်တီးပေးနိုင်သဖြင့် ယင်းနိုင်ငံ၏ လူနေမှုအဆင့် အတန်း (standard of living) ကို မြင့်မာရေးလာစေခြင်း၊ မက်ခရိုးများရေး (macro economy) ကို နိုင်မာတောင့်တင်းလာစေခြင်း၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍာဏပြင် လူမှုမေး ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးစသည် ကဏ္ဍရပ်များလည်း မြင့်မာရေးလာခြင်း စသည် အကျိုးကျွဲ့အား ရနိုင်ပါသည်။

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်မှု နည်းပါးသော နိုင်းများတွင် သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ကျမ်းကျင်သော ပညာရှင်များ၊ ကဗျားအဆင့်မီ Specialists များ၊ နည်းပါးလာဖြူး ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တို့လည်း နောင့်နေးကြော လာတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာများစုံ၏ ဈေးကွက်စီးပွားရေး စနစ်သို့ အသွင်ကုန်ပြောင်းခြင်းကာလကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဤအားနည်းချက် များကို တွေ့ရပါသည်။ ဤအချက်ကို တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ပီယာက်နှမိန်ငံအပါအဝင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ အသွင်ကုန်ပြောင်း နေသော နိုင်းအချို့ (Transitional Economies) က နားလည်လာပြီး ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေး ယနေ့တွေ့ကို ကိုင်တွယ်ရန်အတွက် ပြည်ပပညာတတ် မိမိနိုင်းသားများကို ပြန်လည်ဖိတ်ခေါ်နေကြရပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် အားနည်းသော နိုင်းများတွင် ရောင်းလို

လူနေမှုအဆင့် နှင့် အကျဉ်းချုပ်

ဘာနိုင်သော်လည်း ဝယ်လို့အားမရှိတတ်ခြင်း၊ ဝယ်လို့အားရှိသော်လည်း ရောင်းလို့အား မနိုတော်ခြင်းမျိုးကို ကြုံတွေ့ရာတ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ထိုစွေး ကွက်များ၏ ဈေးကွက်ဈေးနှင့် ဈေးကွက်များ (Market Price) မှာလည်း မတည်ပြုပါ ထုတ်လုပ်မှု (Production)၊ စားသုံးမှု (Consumption)၊ ရုံးချုပ်နှင့် အောင်းမှု (Investment)၊ စုဆောင်းမှု (Saving) စသည်တို့မှာ ကြိုတင်ခန့်ခွဲနိုင်းရန် ကော်မာရီတော်ပါသည်။

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် အရေပါသော နာရီခွဲ့သွားစီးပွားရေးကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး ဈေးသွားစီးပွားရေးတိုင်း အရေပါ လှုပါသည်။ အလုပ်အကိုင်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးယောကြောက်ပြီး ကဏ္ဍအလိုက်ကျမ်းကျင့်သွား ကို မွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ မက်ခရိုးများရေးတစ်ရပ်လုံး၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအပြင် စားသုံးမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုများ၊ မြင့်မာရေးလာခြင်းတို့ဖြင့် လုတတ်ပြီးကို အပုန် ဝင်ငွေမြင့်မာရေးလာခြင်းနှင့်အတွက် လူနေမှုအဆင့်လည်း မြင့်မာရေးလာပါလိမ္မည်။

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း အားနည်းလွှင် (ဘျို့မှန်လွှင်) ဒေါက်လွှာရွေးသည် ပုံမှန်လည်ပတ်မည်မဟုတ်ပေး Brain Drainများ ဖြစ်ပေါ် ထားခြင်း ပြည်တွင်းစုဆောင်ငွေများ ပြည်ပသို့ ဖို့ပိုးသွားခြင်း၊ နည်းပညာ ပညာသုတေသနများ နိမ့်ကျေလာခြင်းစသည် အကျိုးဆက်များ ဖြစ်လာပါသည်။

ကုန်ဆယ့် တေသန

ကုန်ဆယ့် တေသန

သို့သော ဧေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဟူသည် Dynamic အသွင်ဆောင် သောကြောင့် မပြတ်ကြိုးစားသူများ၊ ပိမိအရည်အချင်ကို ဖြန့်တင်နေသူများ အတွက်တော့ ဖြင့်ဆိုင်ခွင့်များစွာ ရှိသောစနစ်တစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ပျင်းရှု သူများ၊ ဓာတ်နောက်ပြန်ဆွဲလိုအူများ၊ ထောက်လောကနဲ့လန့်လုပ်သူများ၊ မတရားအမြတ်ထုတ်စီးပွားရှာသူများအတွက်တော့ ဆေးခါးကြီးတစ်ခွက်နှင့် တူပါလိမ့်မည်။

ဤသိဖြင့် နိုင်ငံတိုင်းဒေသိုင်းဆောင်ကြီးများသည်လည်း အမြှေ့ အမြှေ့ကြီးစွာဖြင့် ဧေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပီပြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်လာပါသည်။ ကန္တာနှင့်ရင်ပါင်တန်း နိုင်ရေးဟုသော ဦးတည်ချက်မှာ ပိုမိုပိုမိုပြင်လာ စေခဲ့ပါသည်။

(Market Oriented Economy and Wage Income)

**ဧေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်
လုပ်ခေါ်**

Ecovision
Vol: 1 No. 37

ရွှေးကွက်စီးပွားရေးနှင့်နှင့် အလုပ်စာကိုင်ခွဲမြား လုပ်ကိုင်မြင်တို့၏ အပြန်အလှန်ဘဏ္ဍာပါမှုနှင့်အပြန်အလှန်တကျိုးသက်ရောက် ပုံးပြုခြင်းကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဤ Ecovision ဂျာနယ် အမှတ်စဉ် ၃၅ ဘွင် ဧသားခဲ့ဖြူဖြဲ့ပါသည်။ ယခုအပတ်တွင် ရွှေးကွက်စီးပွားရေးနှင့်ကို နည်းများ၊ လမ်းများ ဆောင်ရွက်သွားခြင်းဖြင့် အလုပ်ခွဲမြားလုပ်ကိုင်မှု မြင့်မားတိုးတက်လာပြီး ယင်းမှုတစ်ဆင့် လုပ်ခဝင်ငွေ လစာများမှာလည်း Equilibrium အမှတ်တစ်ခုသို့ ရောက်လာနိုင်ပါသည်။

ရွှေးကွက်စီးပွားရေးနှင့်တွင် ထုတ်လုပ်သူ (Producers) စာသို့သူ (Consumers)၊ တစ်နည်းအားပြင် ရောင်လိုအား (Supply)၊ ဝယ်လိုအား (Demand) ကို ရွှေးကွက်ရွေးနှုန်း (Market Price) က ထိန်းသုံးဖော်ပါသည်။

ထို့အပြင် အမြေးအမာနပါသော ဒေါက်တိုင်တစ်ခုမှာ အစိုရ (သို့) အစိုရအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့သည် ရွှေးကွက်ယန်ရွှေးကြော် Market Failure မဖြစ်စေရန် ပုံပိုးပေးရပါသည်။ ထို့အပြင် Policy Failure မြှောင့် Market Failure မဖြစ်စေရန်လည်း အထူးသတိဖြေရပါမည်။

ရွှေးကွက်စီးပွားရေးနှင့်ကို အသွင်ကူးပြောင်းဆုံး အစဉ်းစိုင်း ကောလာတွင် အထွေထွေ ကုန်ရွှေးနှုန်းသည် မြင့်တက်လေ့ရှိသောလည်း အသွင် ကူးပြောင်းဆုံးကောလာထောက်အတန်ကြောလာသောအခါ ယင်း

အမှတ်ပါန္တရနာဂုဏ်မှု မြန်မာ့သီခိုင်

အထွေထွေကုန် ဧရားနှင့်မှာ ဧရားကျက်ယန်ရားမှတစ်ဆင့် မူမှန်ကုန် ဧရားနှင့် ဘို့ ပြန်လည်ဖောင်ဟေးနိုင်ပါသည်။

ဧရားကျက်စီးပွားရေးစနစ်ကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်နေသောနိုင်ငံများတွင် အလုပ်အကိုင် ခွဲခြားလုပ်ကိုင်မှုများမှ တစ်ဆင့် လူတစ်ဦးခါး၏ အမှန်ဝင်ငွေမှာလည်း မြင့်မားတိုးတက်လာပေါ်သည်။ သိသာထင်ရှားသော ဥပမာတစ်ခုပေးမှုည်ဆိုလျှင် ရှုပ်နိုင်ငံ၏ ဦးများမောင်နှင့် လူတစ်ဦးခါး၏ ဝင်ငွေပြောင်းလဲတိုးတက်လာမှုပြုစိုးပါသည်။ ရှုပ်နိုင်ငံ၏ GDP သည် U.K (United Kingdom) နိုင်ငံ၊ ပြုင်သစ်နိုင်ငံ (France)နှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံ (Germany)သုံး နိုင်ငံစုစုပေါင်း၏ GDP နဲ့ပေါ်ကြီးထွားလာခဲ့ပြီး ကမ္မားသို့ အကြီးဆုံး ဦးများရေးအင်အားနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။ လူတစ်ဦးဝင်ငွေအနေဖြင့် အသေခိတ်ကြည့်လျှင်လည်း အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင် ပြုစေနစ်အနည်းငါးလာသောကြောင့် ဝင်စွာမှာ ပြန်မှုလာပါသည်။ ဥပမာတစ်လျှင် ရထားမောင်းသူတစ်ဦးသည် ယန်း(Yan)လေးသိန်းခေါ် ရှာန်ထမ်း တစ်ဦးသည် ယန်းသုံးသိန်းခွဲခဲ့ တွေ့သို့ ပေါ်တွေ့သို့ ယန်း ယန်းသုံးသိန်းခေါ် ရှုပ်နိုင်ငံအားချုပ်သည် ယန်းသိန်းနှစ်ဆယ်ခုံ (USD ၁၈၈ သောင်းခုံ။)၊ ရှုပ်နှုတ်တော်အမတ်တစ်ဦးသည် ယန်း ၁၈သိန်းခုံ။ ယို့ကိုဇာအဆင့်ရှိ ရှုပ်ဆူမှုနှင့်သမားတစ်ဦးသည် ပြိုင်ပွဲတစ်ပွဲနိုင်လျှင် ယန်း

။ ကျင်ဆုံး အသေ

၂၀ သိန်းခုံ၊ ကြေးစားဘေးလုံးကစားသူတစ်ဦးသည် တစ်နှစ်လျှင် ယန်း ၁၀၀၀ သိန်းခုံ နာမည်ကို Baseball ကစားသမားတစ်ဦးသည် တစ်နှစ် လျှင် ယန်းသန်း ၁၀၀၀ ခုံ၊ တက္ကာသိုလ် Professor တစ်ဦးသည် တစ်နှစ်လျှင် ယန်းသန်း ၁၀၀၀ ခုံ၊ တစ်နေ့လျှင် သုံး၊ လေးနာရီခုံ၊ အချိန်ပိုင်း၊ အလုပ်လုပ်သူ အောင်ရှင်မတစ်ဦးသည် တစ်လျှင် ယန်းတစ်ဦးသန်း နှစ်သောင်းခုံ စသဖြင့် ရရှိခိုင်ပြီး အချိန်ပိုင်း အလုပ်လုပ်သူများအနေဖြင့် လည်း မိမိနှင့်သင့်တော်သော အချိန်ပိုင်းအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော arubaito (အချိန်ပိုင်းအလုပ်)အနေဖြင့် တစ်နာရီလျှင် ယန်း ၈၀၀ (USD ၃၂ ခုံ) မှ ယန်း ၁၀၀၀ ခုံအထိ ရရှိခိုင်ပါသည်။

ဆုံးလို့သည်မှာ ပိုမိုတို့က လုပ်အား အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ ကိုလျှော်လည်ဗွဲ ရောင်းဝယ်နိုင်ပြီး ထိုက်တန်သည့်ဝင်ငွေကို ရရှိပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ရှုပ်နိုင်ငံ အပါအဝင် OECD နိုင်ငံများ ဒေါ်ယူနိုင်ငံများ၊ အမေနိုင်နာ တို့သာမက အာရာမှုများနှင့်အောင်အားတောင့်တင်းလာသော နိုင်ငံများတွင် လည်း ဤကဲ့သို့ ပြီးပြီးမေစနစ်ပုံစံမျိုးကို သုံးပါသည်။

ဦးများမေစပုံစံမျိုးတက်မှု ဆုံးသည်မှာ အလွန်များပြားလုံးသော တွေ့ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ထုတ်လုပ်ခြင်း သုံးစွဲခြင်းတွင် လူတစ်ဦးခါး၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု၊ ရွေးချယ်ဝိုင်စွင့်ရှိမှု၊ စီးပွားရေးအား

။ ကျင်ဆုံး အသေ

ဝန္တများနှင့်သုတေသနများ

ဆွဲဆောင်ရွက်မှုတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ ကြီးထွားစေရန် နိုင်ငံများ၏ အနိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးအမည်းများသည် နည်းပညာနှင့် ငွေ ကြေးပို့ဆေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ဆေးခြင်းတို့ကို ထိုက်သင့်သလို လုပ်ဆောင်ပေးရတတ်ပါသည်။ နိုင်ငံများ၏ အနိုင်ရာနေဖြင့် မွေးရာပါ ပစ္စ်းသန်သူများ၊ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်သူများ၊ အသက်အဇူး၊ ကြီးရှင်သူများ၊ အတွက်လည်း၊ ရှင်းတို့နှင့် သင့်လျှော့သော အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလမ်းများလည်း ဖန်တီးပေးခြင်း၊ ငွေဓာတ်ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ဝင်ငွေမြှင့်သူများထံမှ အခွန်ပို့မို့ကောက်ခံပြီး၊ ဝင်ငွေကွာဟမူ သိပ်ကြီးမှားမှုမရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ဖြင့် နိုင်ငံ၏ လူမှုပို့ပွားရေးတစ်ရပ်လုံး၏ သာယာဝပြောမှုတို့ ဖန်တီးပေးပါသည်။

အခွန်ကောက်ခံရာတွင်လည်း ပကတီ မီးပွားရေးအခြေအနေဖြင့် အနှစ်ဝင်ငွေပေါ် မှတ်ညွှန်း ကောက်ခံရန် လိုအပ်ပြီး သို့မဟုတ်ပါက အခွန် တို့မြှင့် ကောက်ခံခြင်းသည် မဆိုစလောက်သော အခွန်တို့မြှင့်ရရှိမှုထက် မက်ကရိစီးပွားရေး (Macro Economy) တစ်ရပ်လုံးသည် နှစ်အတောက်ကြာ အောင် သွက်ချာပါသ ပြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မက်ကရိစီးပွားရေး တို့တက်စေသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ၊ ရှင်းနှုံးမြှုပ်နှံမှုအသစ်များ တို့ကို ဖုန်းစားပေးသင့်ပြီး ယင်းနောက်တွင်မှာ ကြီးထွားလာသော မီးပွား

ရေးနှင့် လိုက်လျောညီစွေဖြစ်စေမည့် အခွန်ကောက်ခံခြင်းပုံစံကို ကျင့်သုတေသန အကျိုးသင်္ကာက်ပါသည်။

နိုင်ချုပ်ရပည်ဆိုလျှင် စွေကွက် ဒါ ပွားရေးနောက်ကို ကျင့်သုံးလာခြင်း၊ မြှင့် ပုဂ္ဂလိုက မီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အကြော်၊ အလတ်၊ အသေး အဆွဲယ်အစား၊ အကျိုးများ၊ ကိုယ်ပိုင်ပုဂ္ဂလိုက ရှင်းနှုံးမြှုပ်နှံသူများ၊ အများပိုင်ကုမ္ပဏီများ စသဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးပေါ်ပေါက်လာပြီး ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးတို့၏ ထုတ်လုပ်မှု (Production)၊ စာသွေမှု (Consumption)၊ ပြည်တွင်ပြည်ပမှ ရေးနှုံးမြှုပ်နှံများ (Investments)၊ စုစုဆောင်မှု ပွား (Savings) စသည်တို့မှာ ကြီးထွားလာပါမည်။ နိုင်ငံများ၏ အနိုင်ရာ နေဖြင့် မီးပွားရေးတိုးတက်ကြီးထွားလာမှုကို မနောင့်နေ့စွာစေသော ဥပဒေ အောင်မျှဖြင့် ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲပေးရပါသည်။ မီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်လာလျှင် နိုင်ငံသား တစ်ညိုစီး တစ်ဦးစီး၏ ပင်ကိုယ်အရည်အသွေးများလည်း ပြုံ့မျှလာပါ လိမ့်မည်။ ထံ့ဦးနှင့်တစ်ဦးဦးအကြော် အပြန်အလှန် လေးစားမှု (Mutual Respect)၊ အပြန်အလှန်နှုံးလည်မှု (Mutual Understanding) သည်လည်း ပိုမိုပြုံ့မျှ လာပါလိမ့်မည်။ လူဘောင်အဖွဲ့အစည်းသည်လည်း ပို၍ ethics နှုံးလာပါ လိမ့်မည်။ Rent Seeking များလည်း နည်းပါးသွားပါလိမ့်မည်။

စွေကွက်မီးပွားရေးစားရေး ပြုပြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် လာနိုင်လွှာ

အမြတ်စီမံချမှတ်မှတ်များ၊ ပို့ဆောင်ရေး၊

ဗုလ်အကိုင် ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းသည်လည်း ရိုစိုးပြင်တိုး တက်လာပြီး
လုတေသနီးပါ၏ဝင်ငွေမှာလည်း မြင့်မားလာပါသည်။ လူနေ့မှာ အဆင့်အတန်မှာ
လည်း ဝင်ငွေမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ၊ အကြောင်းကုန်၊ သောက်ကုန်ပေါ်တွင်
သုတေသနကျေသာ ကုန် ကျစရိတ်အချိုးသည် နည်းလာပြီး မိမိပစ္စည်း များကို
ပို့ဆောင်ရေးလာနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ- Toyota Lexusကား Mercedes ကား Omega
နာရီ Rolex နာရီ Frank Muller နာရီ Patek Philippe နာရီမာစ်များ ကူးကျော်
Burberry । Given-chy ရေမွေးအစ်များ၊ အစိန်သာ ကူးကျော်မည်ကြီး Brand
တေသိပို့အမျိုးမျိုးကိုလည်း သုတေသန နိုင်ခြင်း၊ ပြည်ပအလည်းအပတ်ခမီးများ
တွက်ခြင်း၊ မိတ်ပိုင်းရုပ်ပိုင်း ကျန်မေးရေးအတွက် အချိန်နှင့်ငွေ ပို့ဆောင်ခြင်း
တို့ကို ခံစားနိုင်ပါသည်။ လူနေ့မှာ အဆင့်အတန်း လည်း မြင့်မားလာပါသည်။
Reverse Brain Drain များ ယင်းနိုင်ငံအတွင်းသို့ ပြစ်ပေါ်လာပြီး နည်းပညာ
အသစ်များ ကုန်ထုတ်စွမ်း အားစုံအသစ်များမှ တစ်ဆင့် ပို့ဆောင်ရေးတက် ခေတ်စီသာ
များရေးကို ဖန်တီးတည်ထောင်သွားပါသည်။ စီးပွားရေး မိုင်မာတိုးတက်သာ
နိုင်ငံ တစ်ခုကို ပြည်ပနိုင်ငံများမှ အလွယ်တကူ အထင်သေးခြင်း နိုင်လိုမ်င်ထက်
ပြုမြင်း မခံရနိုင်ပါ။

နှိုးကျော် နိုင်ငံနှင့် မိမိ၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွားရေးကို မျှော်လိုသူတို့
ဒီပို့ဆောင်အသိပညာကို မြင့်မားအောင်လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

(Market Oriented Economy and
Foreign Direct Investment)

**ရွှေးကျော်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်
နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်နီးမြှင်နှင့်မှ**

~~~~~

မြန်မာ့သာ

Ecovision
Vol: 1 No. 38

မြန်မာ့သာ

မြန်မာ့ဘုရားမြတ်စွာ

ဒေါက်လီပွဲများနေစနစ်ပြင်လာသလို ဒေါက်၏ လိုအပ်ချက်များ
သည်လည်း ကြီးမှားလာသဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံများသည်
ပို့ဆိုအပ်လာပါမည်။ ထို့အပေါ် မိမိတို့နိုင်ငံများက ထုတ်လုပ်ရန်အက်အ
ခဲနိုင်သော နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှစ်းများလည်း တို့ပွားလာ
တစ်ဆင့်ရရှိလာပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အစာမ်းများလည်း တို့ပွားလာ
ပါသည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်ပါ စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ရာ
တွင်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်
လာသည့်အခါတွင်လည်းကောင်း အချိန်သည် များစွာအရေးပါပါသည်။
တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် မတူတော်ပြောမြဲလေနေသော ကျမှုဘီးပွားကဲဖွံ့ဖြိုးတွင်
လိုက်လျော့လိုက္ခာ လုပ်ဆောင်နိုင်မှာသာ မိမိထက်တိုးတက်နေသော နိုင်ငံများကို
အမီ လိုက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဒေါက်စီးပွားရေး ကြီးထွားလာ ပြင်းနှင့်အတူ နိုင်ငံခြားစီးပွားရေးကိုရှိက်
ရွေ့ဖို့မှု (FDI)သည်လည်း ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။ ထိုသို့ FDI မြင့်မား
လာခြင်းသည် နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးအထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများ၏
စီးပွားရေးတွင်များစွာ အထောက်အကွယ်စိန်ကြောင်း သာကေများ နှိမ့်သည်။
အနီစင်ဆုံးပြရလျှင် တရာတ်နိုင်ငံနှင့် ပိုက်နမ်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံခြားမှု
လိုက်နိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆိုသည်မှာ တရာတ်နိုင်ငံအား အလုပ်အလောက် ရရှိနိုင်မှု၊
ကုန်းရရှုးပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ လျှင်မြှုပ်စွာဝဆောင်ရွက်ပြီးစီးနိုင်မှု၊
ကျော်လုပ်မှုတွင် လိုအပ်သော လုပ်သားအလွယ်တက္ကရရှိနိုင်မှု၊ ယင်းလုပ်သား
များကို အရည်အချင်းပြည့်ဝအောင်မွေ့ထုတ်ပေါ်နိုင်မှု အလားအလာစသည်။

မြန်မာ့ဘုရားမြတ်စွာ

မြန်မာ့ဘုရားမြတ်စွာ

တိုင်ပြည်များ၏ စုဆောင်းငွေများမှ (သို့) ဝင်ငွေများမှတ်ဆင် ဖြစ်ပေါ်လာပြီး
သော်လုပ်အားဖြင့် မိမိတို့၏ စီးပွားရေးအကျိုးကျေးဇူးလို ရွှေတန်းတင်သော်
လည်း ယင်း FDIကို လက်ခံသော နိုင်ငံစီးပွားရေးမှာ မတည်မလျှင်နိုင်၍
စီးပွားရေးအတောက်အကျိုးကျေးဇူးလို ပြုလုပ်ရန်လျှင်၊ နိုင်ငံရေးမှာ မတည်မလျှင်၍
ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နေလျှင်၊ လက်ခံကျင့် သုံးသော နိုင်ငံ၏ ကုန်စုတ်စွမ်းအားလုံး
များနှင့် ဥပဒေများ မဖွံ့ဖြိုးမတိုးတက်သေးလျှင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့်
(သို့) မနိုင်ပြီး ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ FDIတိုးတက်မြင့်မားလာရန်မှာ
စွံဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများက ယင်းကိုလုပ်ခံသော ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထား၊
စီးပွားရေးအဆောက်အအုံတို့ကို ပြုပြင်သင့်သည်ကို ပြုပြင်၊ အစားထိုး
သင့်သည်ကို အစားထိုး၊ ပြောင်းလဲသင့်သည်ကို ပြောင်းလဲနိုင်ရန်လည်း
လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံများ၏ လုပ်အားချော်သက်သာသည်ဆိုသော်လည်း FDI
ဂိမ့်လက်ခံရရှိမည်ဟု တတ်အပ်မပြောနိုင်ပါ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည်
ရေးရည်အကျိုးစီးပွား နိုင်ငံရေးအတွက်ဖြစ်မှု၊ အခွန်နှင့် ငွေကြေး၊ စနစ်နိုင်မှု၊
ပြည်တွင်းရေးက်ဝယ်လိုအား၊ လျှပ်စစ်စွာဝဆောင်ရွက်ပြီးစီးနိုင်မှု၊
ကုန်းရရှုးပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ လျှင်မြှုပ်စွာဝဆောင်ရွက်ပြီးစီးနိုင်မှု၊
ကျော်လုပ်မှုတွင် လိုအပ်သော လုပ်သားအလွယ်တက္ကရရှိနိုင်မှု၊ ယင်းလုပ်သား
များကို အရည်အချင်းပြည့်ဝအောင်မွေ့ထုတ်ပေါ်နိုင်မှု အလားအလာစသည်။

မြန်မာ့ဘုရားမြတ်စွာ

တို့၏တွင်လည်း မှတ်ည်ပါသည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်များ မတိုင်ခင်ဘယ် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်းအများစုသည် နိုင်ငံခြားတိုက်ရှုက်ရင်နှင့်မှုပေါ်တွင်သတိကြီးစွာဖြင့် ကြည့်မြင် သုံးသပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ၏ ရင်နှင့်မြှုပ်နည်းမှုများပေါ်တွင် ယင်း နိုင်ငံများ၏ အန္တရာယ်ဟု ယူဆခဲ့ကြပြီး နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ (Multinational Enterprises, MNEs) မှပြည်တွင်စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင် သက်ရောက်မှုပေးနိုင်သည် အင်အားကို စိုးရိမ်ထိတ်လန်းခဲ့ကြသည်။ ဤသို့မြှုပ်ထိတ်လန်းများ ကိုလိုနဲ့ပြုခြင်းခဲ့ရသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ သို့မြှင့် ဘန် ထင်နေခြင်းပင်ပြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်စီးပွားရေးအရ ကိုလိုနဲ့ နယ်ပယ်ချွဲတွင်ခြင်းခဲ့ခြင်းဟု ထင်ယောင်ထင်များ ပြုစ်နှင့်သည်။ MNEs များရုပ်စုံပါ ယင်းတို့၏ ပင်ရင်းကုမ္ပဏီများ (Parents Companies)နှင့် အဆက်အသွယ်များမှ တစ်ဆင့်ရွေ့နှစ်းသတ်မှတ်ခြင်းအမျိုးမျိုး (Price Fixing) လုပ်ဆောင်သည်ဟုလည်း သုသယရှိခြင်းကိုခဲ့ခဲ့ပါသည်။ သို့သော ယခုခေတ်နှစ်များတွင်၊ မည်သို့ပင်ဆိုစေ FDIအပေါ်ကန့်သတ်ချက်များသည် အပြင်အဆင့်လျော့ချေနှင့် FDI ရှိရှိမှုကို အပြင်အဆင့်ကြိုးပေးလှောက်သည်။ ယင်းသို့လက်ခဲ့လာခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် နည်း၊ ပညာပြောင်းလဲမှုကို အနိုင်မြင်တင်နိုင်ခြင်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ရွေးကွက်

မြန်မာစာ

အမြန်သိသောမှတ်နှင့် ဖြောက်မှတ်နေရာ

Networksများပေါ်တွန်းလာစေခြင်း၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကြား အပြန်အလှန် ရင်နှင့်မြှုပ်နှုန်း သဘောတ္ထုလီချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ စွဲဖြိုးမှုဘဏ်များမှ ထောက်ပဲမှုများရရှိ လာခြင်းအစွမ်းသည် အပေါင်း လက္ခဏာဆောင်သော သက်သေအထောက်အထားများကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများသည် FDIကို တဲ့ခါးဖွင့်လက်ခဲလာကြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် MNEs များအပေါ် စီးပွားရေးဆွဲဆောင်မှုများ(Economic Incentives) ဖွင့် အထောက်အပ်မှုး(Subsidies) ပေးသပ်ပြီး ပိမိတို့နိုင်ငံ၏ စက်မှုပြုမြှုပ် ပေါ်လစီများ(Industrial Policies)ကို အထောက်အကြော်ပြုစေခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့်၊ အာရုံနိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ စက်မှုကျော်နှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အပြုံအဆိုင် FDIကို လက်ခဲရယူရင်း စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်နေကြပါသည်။

၁၉၉၁-၉၃ အတွင်း FDI ကို အများဆုံးလက်ခဲရရှိသော နိုင်ငံ ၂၁အတွင်းတွင် ပါဝင်သည့် မလေးရှား စင်ကာပွဲနှင့် ထို့နိုင်ငံများသည် ၁၉၉၈-၂၀၀၀ တွင် ယင်းနေရာများတွင် ဘရာဒီးနိုင်ငံ၊ ဖင်လန်နိုင်ငံ၊ ဘို့ဗုံးယာလန်နိုင်ငံတို့က အေးထိုးဝင်ယူလာကြသည်။ အာရုံနိုင်ငံများ အတွင်းတွင် တရာတ်နိုင်ငံ၊ ဘီနိုးယနိုင်ငံ၊ ပီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် FDI destination နိုင်ငံများအဖြစ် စိတ်ဝင်စားခြင်းခဲ့လာရသည်။ FDI (Inflow)၏

မြန်မာစာ

ထိနိုင်ငံများအပေါ်စီဝင်မှုသည် ထိနိုင်ငံတို့၏ စီးပွားရေးကို ဖြိုးဖြိုးမားပြောင်းလဲတို့တက်စေခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးချင်းဝင်ငွေပေါ်တွင်လည်း ပြောင်းလဲတိုးတက်လာစေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှုရသည်။ အောက်ပါယောက် လေ့လာနိုင်ပါသည်။

(a) အာရာရိုက် FDI အမျိုးအစားများအတွက် ၂၀၁၄ ခု နိုဝင်ဘာ-၃၁ ဒီ အောက် ၂၀၁၀

စဉ်	ထုတေသနအမျိုးအစား	အမှုပေး	%	ထုတေသနအမျိုးအစား	အမှုပေး	%
၁	FDI ပုဂ္ဂန် FDI မိမ်ပုဂ္ဂန် အဆင့်မြင်နေသူ(မီလီပါ)					
၁	တစ်	၂၅.၃	၁	စုစု	၂၇.၆	
၂	မေတ္တာ	၅.၀	၂	သောက်	၂၄.၀	
၃	ပောက်စက်	၂၀.၉	၃	စက်	၁၀.၁	
၄	ဆိပ်	၂၀.၈	၄	ဆိပ်	၁၀.၀	
၅	အဗျား	၁၂.၀	၅	ဆိပ်	၁၂.၅	
၆	တစ်(ရှိုင်ပါ)	၁.၀	၆	မေတ္တာ	၂.၅	
၇	တစ်(ရှိုင်ပါ)	၁.၀	၇	တစ်(ရှိုင်ပါ)	၂.၇	
၈	မီလီပါ	၀.၉	၈	ရှိုင်ပါ	၂.၄	
၉	သောက်ရှိုင်ပါ	၀.၈	၉	မီလီပါ	၁.၄	
၁၀	မီလီပါ	၀.၈	၁၀	မီလီပါ	၁.၄	
	မီလီပါ	၂၅.၃			၂၇.၆	

အနုပါယ်မီမှုအဆင့်မြင်နေသူများ

(j) အာရာရိုက်နှင့်ဖြုံးဖြုံးမှုများအတွက် FDI စီးပွားရေးအာရာရိုက်နှင့်အာရာရိုက် FDI နှင့် အာရာရိုက်နှင့်ဆုံးဖြတ်ဆုံးနေသူများ၏ FDI အုပ်အစား ၂၀၁၄ ခု

အနုပါယ်မီမှုအဆင့်မြင်နေသူ	အနုပါယ်မီမှု	ရှိုင်ပါ	အနုပါယ်မီမှုအဆင့်မြင်နေသူ	အနုပါယ်မီမှု	ရှိုင်ပါ
ဘဏ္ဍာရီ	၃၇.၇	၂၂.၄	ပုဂ္ဂန်	၃၇.၄	၂၂.၀
ကျော်မီး	၃၇.၃	၂၂.၅	ဘဏ္ဍာရီ	၃၇.၂	၂၂.၀
အောက်	၂၇.၂	၁၇.၁	ကျော်မီး	၂၇.၂	၁၇.၀
လက်	၄.၀	၂.၂	အောက်	၄.၀	၂.၀
သောက်	၂၀.၂	၁၇.၃	လက်	၂၀.၂	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	သောက်	၂၀.၁	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၀
မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၃	မီလီပါ	၂၀.၁	၁၇.၀

အတွက် ASEAN FDI Database

အထက်ပါယောက် (a)နှင့် ပေါ်မှု (j) ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြို့ပြီးဆုံးနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတို့တက်မှုတွင် FDI ၏အာရာရိုက်မီမှုကို သိရှိနိုင်ပါသည်။ ပေါ်မှု (a)တွင် တရာတ်နိုင်ငံသည် ၁၉၉၁-၉၃တွင် အဖောက်နှင့်ပေါ်လာ ၁၄.၃% သိရှိလိုပ်နှုန်းပြီး အာရာရိုက်၏ FDI အများ ၃၇.၃% လက်ခဲရရှိသော နိုင်ငံပြစ်ပြီး ၁၉၉၈-၂၀၀၀ ၃၄၂၀၈ ၃၄၂၀၈ တွင်လည်း တရာတ်နိုင်ငံသည် အဖောက်နှင့်ပေါ်လာ ၄၁.၆% မြို့လိုပ်နှင့် အာရာရိုက်၏ ၃၇.၃% အများဆုံး လက်ခဲရရှိသောနိုင်ငံအဖြစ် ၃၇.၃% မြို့လိုပ်နှင့်ပေါ်လာ ၂၇.၃% ဖြစ်ပါသည်။

တော်မြန်မြန်တောင် ၆၆၁ ဘီလီယံ ပါယာ၏။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့။
မြန်မြန် ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ FDI အောင်ဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၉၅၄၃။ စာရင်တွင် ပါဝင်လူပါသည်။ ထိနိုင်ငံများ၏ တော်မြန်မြန်ပြုလောင်း၊ မြန်မြန်သံများ၊ နွေ့ကွက်စီးပွားရေးနှင့်ကို ရွှေပြည့်စွာ အောင်အထည်ဖော်နောက်မှု
စွမ်းရည် ပြည့်ဝပြီး ဈေးသက်သူသော လုပ်သားအင် အား အလွယ်
တက္ကရရှိနိုင်မှု၊ ကန္တုနိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးပြုပြစ်မှုစံသည် အချက်
အခြားကြောင့်ဟုလည်း ပြောလိုပါသည်။

ယော (၂)ကို ကြည့်လျှင် အာဆီယံနိုင်ငံများသို့ အာရွှေ့နိုင်ငံ
အခြားအောင်၏ FDI နှင့် အာရွှေ့နိုင်ငံများတို့မှာ နိုင်ငံများ၏ FDI ကို
သိရှိနိုင်ပါသည်။ စင်ကာပွဲနိုင်ငံသည် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ ရော်
အာဆီယံအော့ဝင်နိုင်ငံများတို့မှာ FDI နှင့် စုစုပေါင်း ၂၀၀၄
ခုနှစ်တွင် အဖော်ကန်ဒေါ်လာသို့ ၁၄၀၉၉.၄ ရှိခိုး ၂၀၁၅ တွင်လည်ပဲ
အာမော်ကန်ဒေါ်လာ သန် ၂၀၀၈၀.၆ ဖြင့် FDI အများဆုံးလက်ခံရရှိသော
နိုင်ငံပြုစီသည်။ ထိနိုင်းတွေစွာပင် ထိုင်။ ဒီယက်နမ်နိုင်ငံများသည်လည်ပဲ
နှုန်းပြုစီးပွားရေးနှင့်၊ ပြည့်စွဲမှု၊ ရွှေ့ကွက်ရာတွင် ပြည့်တွင်
စုစုပေါင်း ၄၇၉၁၆ ရှိခိုး ၁၇၇၅၅၆ မှု ရွှေ့ကွက်ရာတွင် ဆောင်ရွက်ရန် အဖော်

မှတ်သော် ၁၁၁၁၁၅

ဝန်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မြန်ပြည်သူ့

ပါသကဲ့သို့ ပြည့်ပနိုင်ငံများမှ နည်းပညာနှင့် အရားအနှံးများကို ပို့စီး
ဆုံးပြုပို့ဆောင်ရွက်နေသေးသည်ကို ဤယော
(၁)နှင့် ယော (၂)မှ တစ်ဆင့် တွေ့နှုန်းပါသည်။

~~~~~

မှတ်သော် ၁၁၁၁၁၅

(Market Oriented Economy and
Degree of Openness)

စောက်လီးပါးရေးစုစုပေါင်း
စီးပါးရေးတံ့သေးဖွင့်ပူ

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးဝါးတက်မှုအတွက် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် အရေးပါလျကြောင်းကို တစ်ချိန်က ကွဲနှုန်းမြှုန်းစနစ်စနစ်၊ အာကာရှင် စနစ်ကိုကျင့်သုံးခဲ့သော ကမ္ဘာနိုင်ငံများ သည်ပင်လျှင် ဒါပိ တို့နိုင်ငံ၏ အနာဂတ် အရေး၊ ပြည်သူများ၏ အကျိုစီးပွားရေးအတွက်သိမ့်နာလည်လာနိုင်သည့်စွာ ဆယ့်စုနှစ် နှစ်ခုကော်ဆိုများပြီးပြည်သည်။

ထိုကြောင့် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး လူမှုရေးကို အစပြုပြီး ဈေးကွက် မီးပွားရေးစနစ်ကို အခြေခံသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ်လာကြပြီး ပညာရေးကဏ္ဍအတွက်များမှာ မြတ်ဆုံးစီးပွားရေးမှာ မြတ်ဆုံးစီးပွားရေးကဏ္ဍတတ်သိများလာမှုနှင့်အမြတ်ဆုံးမြတ်ဆုံးစီးပွားရေးကဏ္ဍတတ်သိများ ဖြစ်ပါသော အချက်ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစဉ်းစားလာရပါသည်။ သို့မှာသာ မိမိအကျိုး၊ ပတ်ဝန်ကျင်အကျိုးနှင့်အကျိုးစသည်တို့ကို သဟဇာတုမှုတွေ၊ သိန္ဓာနာ၊ လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြပ် မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သော ကုန်လှောတစ်စွမ်းအားစုများ Energy အရင်၊ အမြစ်များကို အချိန်နှင့်တကွ အကျိုးကျော် Efficiency အရှိအုပ်ပြစ်အောင် ဆက်စပ်တွေးခေါ်လုပ်ဆောင်နိုင်လာပြီး လုပ်သားတစ်ဦးစီး၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ (Productivity Per Worker) သည်လည်း မြင့်မား လာခြင်း၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများကို အလေအလွင် အနည်းဆုံးအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်အောင် စဉ်းစားလာခြင်း၊ စက်ချုံအလုပ်ခုံအစွမ်းဆုံးအတွက် အရင်းအနှံးချ

။ကျော်ဆောင်ရေး

။ကျော်ဆောင်ရေးပုဂ္ဂန္တများ

လျှော့မြင်စသော လျှော့ကွက်ယန္တရားသိန်းညွှန်ပြုပြင်၊ မတရားရေး၊ ကုစ္စခြင်းများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းတော်သီးရန် ပိုမိုလွယ်ကွဲလျှော့သည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်သူများ (producers)၊ စာသုံးသူများ (Consumers)၊ မြန်မားရုတ်လုပ်မှု (Production)，စားသုံးစွဲ (Consumption)၊ မှတစ်ဆုံးအားစုံအောင်မြတ်နှင့် (Investment)၊ စုံဆောင်မှု (Saving)၊ ပိုမိုမြင်မှုပေးသော စီးပွားရေးပုဂ္ဂန္တများ ဖြစ်လာမောက်၍ အစိုးရ(Government)က အမြဲမပြတ်စောင့်ကြော်လေအိပ်ပြုပြီး၊ ကြားဝင်ဖော်ဆောင်ပေးသင့်က ဖော်ဆောင်ပေးရပါမည်။

တစ်နည်းအားပြင်၊ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦးအလေးထားရပါမည်။ မိမိအကျိုးစီးပွားရေးတစ်ခုတည်းကို ဦးတည်လျှင်၊ ဈေးကွက်ကို လျှင်လျှော်လျှင်ပြည်လည်းနှစ်နား မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ခွဲရှေ့သွင် နှစ်နားသွားလေးရှိသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွက်ရေးပြီး အစောင့်လည်းအရာများ မီးပွားရေးတံ့ခွဲမှုမှု ဒီဂါရி (Degree of Openness)ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမှာ ထုတ်ကုန် (Exports)နှင့် သွင်းကုန် (Imports)ပေါင်းထားခြင်းကို ယင်းနိုင်ငံ၏ GDP ဖြင့် စားထားခြင်းအနှံးပေါင်းဖြစ်ပါသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် Closed Economy ဟုခေါ်သော တံ့ခွဲပိတ်စီးပွားရေးစနစ်မဟုတ်သောကြောင့် ပြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စီးပွားရေးတံ့ခွဲမှုမှု ဒီဂါရி (Degree)ရွေးကွက်

။ကျော်ဆောင်ရေး

မီးပွားရေးဝန်သို့ ဖည်ခွဲ့ပည်မှု ပြောင်းလေ့ကြောင်းကိုလည်း စာမီးပွားယူ ဖော်ဆောင်ပေးပါသည်။ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုမှ အသီး၍ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းစာသီးမှုမှ စာရိုဘလျှော့ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်ပသီးတင်ပို့မြို့မြို့မြို့ပြည်တွင်း၏ လိုအပ်သော Capital Goods, Consumer Goods, Raw Materials အစရိုသည်တို့ကို ပြည်ပမှုတင်သွင်းရပါသည်။ ဧရာဝတီမီးပွားရေးနှစ် ဒိုပြင် လာသည့်နှင့်အမှု ယင်းနိုင်ငံတို့၏ ထုတ်လုပ်မှု (Production)နှင့် စာသီးမှု (Consumption) တို့၏ အသွင်သူရွားနှုန်းမှာ ပြောင်းလဲခြင်း ပြုဗုံးလာမြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဤDegree of Openness မှ ဧရာဝတီမီးပွားရေးကို ဖော်ပြန် ပါသည်။

ဤတွင် အာသီယံအဖွင့်နိုင်များ၏ မီးပွားရေးတော်ခါးပွင့်မှု တစ်နည်း အာမြင့် မီးပွားရေးလွှတ်လပ်မှု (Degree of Openness) ကို အောက်ပါလေး တွင် ဖော်ပြပါသည်။ ဧရာဝတီမီးပွားရေးဝန်သို့ တိုင်းပြည်၏ မီးပွားရေးကို အပြုံးပြုပြီး နိုင်ငံသားတစ်ဦးစီလုပ်နေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာစေနောက် အကျပ်လာစေနောက် အထောက်အကျပ်ပေးသည်ကို တွေ့ဦးပါလိမ့် ပေါ်။

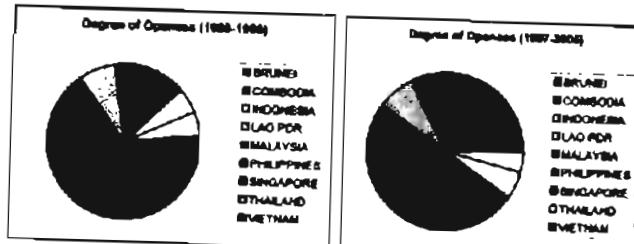
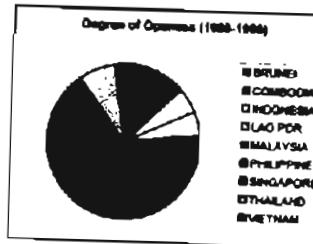
။ ထုတေသန

Degree of Openness = Export + Import/ GDP (Bn USD)

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010
BRUNEI	0.94	0.94	0.60	0.68	0.98	1.02	0.91
CAMBODIA	N/A	0.18	0.29	0.38	0.31	0.48	
INDONESIA	0.37	0.38	0.42	0.43	0.44	0.41	0.41
LAOS PDR	0.37	0.38	0.31	0.26	0.34	0.62	0.57
MALAYSIA	1.07	1.23	1.33	1.45	1.30	1.39	1.50
PHILIPPINES	0.42	0.45	0.48	0.48	0.48	0.58	0.58
SINGAPORE	3.27	3.13	3.07	2.9	2.79	2.74	2.81
THAILAND	0.59	0.68	0.80	0.67	0.66	0.66	0.69
Vietnam	0.15	0.72	0.60	0.58	0.62	0.52	0.61

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010
BRUNEI	0.94	0.68	0.92	1.16	1.18	1.23	1.21
CAMBODIA	1.54	0.88	0.82	0.96	1.02	1.08	1.11
INDONESIA	0.44	0.80	0.82	0.58	0.53	0.44	0.39
LAOS PDR	0.55	0.70	0.60	0.60	0.48	0.41	0.58
MALAYSIA	1.57	1.82	1.80	2.00	1.84	1.82	1.81
PHILIPPINES	0.77	0.94	0.89	0.85	0.64	0.66	1.00
SINGAPORE	2.66	2.36	2.73	2.84	2.78	2.73	3.10
THAILAND	0.79	0.87	0.89	1.07	1.10	1.04	1.06
Vietnam	0.77	0.77	0.81	0.87	0.90	1.04	1.15

Source: Author's Calculation based on data of ADB

Source: Author's Calculation

ဥပမာ- ယောက်တွင် စက်္ကာပုံနိုင်ငံ၏ Degree of Openness ကိုကြည့်လျှင် ၁၉၈၀ မှ ၂၀၀၄အထိ ၁၄နှစ်တာကာလအတွင်း အခြားအာသီယံနိုင်ငံများ၏ Degree of Openness နှင့် မိုင်းယူည့်လျှင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လည်းပဲ Degree of Openness အမြင့်ဆုံးဖြစ်သော Singapore နိုင်ငံသည် အာသီယံနိုင်ငံများအတွင်းတွင် မီးပွားရေးအတိုးတက်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်နေပါသည်။

~~~~~

Ecovision

Vol: 1 No. 49

။ ထုတေသန

(Market Economic System and Globalization)

ရွှေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်
Globalization

၁၂၀

ယနေ့ခါတွင် 'စောက်စီးပွားရေးစနစ်' တွေသာ ဝေါဘာရသည် ကန္တုံ့ခိုင်များ၊ ကမ္မားပြည်သူများ၊ အစိုးရများအကြားတွင် ယဉ်ပါးသာ စကားလုံးဝါဟာရဖြစ်နေသော်လည်း တစ်ချိန်ကမူ ကန္တုံ့ခိုင်များ အကြားတွင် အရင်းရှင်ကြိုးစိနေဝါဒဟု၍လည်းကောင်း၊ ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို သိရောက်စွာ ဖော်ဆောင်နိုင်သည့်ဝါဒဟု၍လည်းကောင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ဆိုဝိယက် နိုင်ငံက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို မြှောက်လိုက်ပါ၍ အကျိုးစီးပွားရေးဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ဆိုဝိယက်နိုင်ငံ၏ သာလွန်ကောင်မွန်သောစီးပွားရေး စွမ်းဆောင် ရည်(သို့)ထုတ်လုပ်မှုအောင်အား (တစ်နည်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအောင်အား) ပြင့် အနိုင်ယူပြီး မြေမြှုပ်ပစ်မည်ဟု ပုံကြားစွာပြောဆိုခဲ့သည်အထိ 'စောက် စီးပွားရေးစနစ်' ကို အထင်သေးခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် 'စောက်စီးပွားရေး စနစ်'ထက် 'ပုပ္ပါးစီးချုပ်ကိုယ်သော စီးပွားရေးစနစ်'က ပို့စုသာလွန်ကောင်းမွန်ဖြင့် ပို့စုထုတ်လုပ်နိုင်မှုစွမ်းအား (Superior Productive Power)ကို ဖြစ်တွေ့်ဆောင်း မည်ဟု ယူဆခဲ့ပုံတူသိသည်။ သို့သော်လည်း ၁၉၄၉ခုနှစ်တွင် ဆိုဝိယက်ပြည် ထောင်စုနှင့် ယင်း၏စီးပွားရေးအားရော စစ်အောင် အရပါ အနေပါသော မဟာမိတ် နိုင်များဖြစ်သည် အရှေ့အောပန်းများ (East European Countries) သည်

မြန်မားသေ

မြိုလဲသွားရပါသည်။ ယင်း၏ အမိန္ဒကာင်းရင်းမှာ ပုပ္ပါးစီးချုပ် ကိုင်စီးပွားရေးစနစ်၏ စီးပွားရေးကျဆုံးမှုများ (Massive economic Failures)၏ရလဒ်ဟု သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအခိုင်က ကျို့ခိုင်များ၏ စာသွေး ကုန်ပစ္စည်းများ (Consumer goods) မှာ အလွန်စွာပါ၍ ကန်သတ်မှတ်များ နှစ်မြို့မြို့ အခြေခံစာသွေးကုန်ပစ္စည်းများသည်ပင်လျှင် ပြတ်လပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် မော်တော်ကား၊ ရေခဲသေတွား၊ တယ်လိပ်းရှင်းနှင့် အခြားသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများမှာလည်း ကန္တုံ့ခိုင်နှင့် နှင့်ယဉ်လျှင် အလွန်ခေတ် နောက်ကျကျနှင့်နေသောပစ္စည်းများသာ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ကျွန်းပျော်များ၊ ဓက်ကိုနိုယ်များမှာလည်း ယင်း၏ပြင်ဘက် အမေရိကန်နိုင်ငံတက် ဆယ်စုစုံ တစ်စုကော် နောက်ကျနေခဲ့ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်မှာလည်း နောက်ကျကျနှင့်နေခဲ့ပါသည်။ အရှေ့အောပန်းများသည်လည်ပဲ 'တစ်ချိန်ထိုးကျဆင်း သွားသော ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (For of Sharply reduced outputs)၊ မြင့်မားသော အလုပ်လက်နှုန်း (Rising unemployment rate)၊ ဘဏ္ဍာရေးလို ငွေ့ကြိုးမှုမှား (huge budget deficits)， နိုင်ငံခြားကုန်သွေး မြေသာများ၊ မဖြေရှင်းနိုင်မှု (Unable to solve the problems of International trade) စသည်တို့ကြောင့် ဇူန်မြှုပ်နှံ၏ဝါသည် ကျဆုံးသွားပြီး စောက်စီးပွားရေး စနစ်ကို အနေဖို့ကိုလာကြပါသည်။ ထိုသို့ စောက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကုပ္ပါးစီးပွားရေး

မြန်မားသေ

နောက်ပိုင်းမှစ၍ ကျန်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးသည် တစ်မှဟုတ်ခဲ့သော်၊ မြန်လည်နလန်ထူးလေ့ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ကုန် ထုတ်စွမ်းအားစုများ၊ အရင်းအမြစ်များကို အကျိုးရှိစွာ ဆုံးစွဲစွဲဝေးမှု ရရှိသောရလင်ကောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်တစ်ဦးချင်းစီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်မက်လုံးများ (Incentives)သည်လည်း ပိုမိုမြင့်မားလာသော ပြောင့် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား (Productivity) သည်လည်း ပိုမိုမြင့်မားလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၏ အမိကအားသာချက် ဖြစ်ပါသည်။

ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှု (Establishment of a market economy)တွင် (၁) ကုန်ရွေးနှုန်းများနှင့် လုပ်ခ (Prices and wages) များကို ထိန်းသျေပိုမှုမရှိစေခြင်း၊ (၂) ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ (Productive resources)များကို နိုင်ငံပိုင်မှ ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ်ပို့ပြောင်းလဲပေးခြင်း၊ (၃) နိုင်ငံစီးပွားရေးကို တံခါးဖွင့်ပေးပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်အောက် လည်း Liberalizationလုပ်ပေးခြင်း၊ (၄)ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့် လိုက်လျေားညီတွေ့နှုန်းစေသည့် Legal နှင့် Institutional Framework များကို တည်ဆောက်ပေးခြင်း (ဥပမာဘဏ်နှင့် ငွေကြေးစနစ်၊ အရင်အနှံးရွေးကွက် (Capital market)၊ ကုန်ကျစရိတ်တွက်ချက်ခြင်း (Cost Accounting)၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဥပဒေ (business Law) စသုဖြင့်)တို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်

 ကျေးဇူးတွေ

ဆုတ္တုကိုမြန်မာစုမောင်း၊ မြန်မာဘဏ်သိသော လိုအပ်လာပါသည်။

အမှန်တကယ်အားဖြင့် ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဟုသည် သော်က ကျယ်ပြန်သောကြောင့် အလွယ်တွေ့နားလည်သောပေါက်ရန် ခက်ခဲနိုင်ပြီး မှာလည်မှုလွှာများခြင်း (misunderstanding)လည်း နှိမ်ပါသည်။ ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ (Transition Period towards the market economy) တွင်လည်း အခက်အခဲအမြန်မြို့သွေ့ တမ္မားမျိုးရှိနိုင်သော်လည်း ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၏ သဘောသဘာဝကို ပုန်ပုန်ကန်ကန်သိနိုနားလည်မှသာ ဤစနစ်ကို အောင်မြင်စွာအကောင် စာထည်ဖော်နိုင်ပါသည်။ လျင်မြန်စွာရွှေ့လှားနေသော Globalization ဓမ္မတရေးကြောင်းကို ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဟုသော လျော့ပြင်သာ လိုက်ပါ ရိုင်ပါသည်။ ထိုသို့လိုက်ပါရိုင်ရန်အတွက်မူ ပညာ၊ အရည်အချင်းမြင့်မားပြီး ဤေးအားထုတ်သော လူသားအရင်းအမြစ်များ အထူးလိုအပ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မြတ်စွာ

(Market Economic System and
Economic Policy)

ဒေါ်ကွက်စီးပွားရေးဝန်စွဲ
စီးပွားရေးပေါ်လာစီ

မှတ်စွာ

ရွှေကွက်စီးပွားရေးနှင့်၏ ပိုမြင်မှုပါ မူတည်ပြီး အမိန့်ကျော်ထဲ
ဒေါ်အားစုံမှုပြုသည့်အရင်အနှစ် လုပ်သားအင်အားတို့မှာ အဆင့်အသေး
အရေအတွက်ပါ ဂိမ့်မြှင့်မားတိုးတက်လာတတ်သည်။ ယင်းနှင့်၏ လုပ်သား
တစ်ဦးချင်း၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား (Productivity per Labour) မှာ ဂိမ့်မြှင့်မား
လာကာ၊ လူတစ်ဦးချင်း၏ အမှန်ဝင်ငွေ (Real Income per head) (သို့)
လူတစ်ဦးချင်း၏ ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းအား (Purching Power per head) (သို့)
လေနေ့မှုအဆင့်အတန် (Standard of Living) မှာလည်း မြှင့်မားလာပါလိမ့်
ပည်။

တစ်နည်းဆိုရှုံး လုပ်သားရွှေကွက် (Labor Market)၊ ငွေကြေးရွှေကွက်
(Money Market) ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု (Goods and Services Market)
စသည်တို့တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ဝယ်လိုအား (Demand) နှင့်
ရောင်းလိုအား (Supply) တို့၏ ခိုန်ချင်လျှောက် ရွှေကွက်ယန္တရား (Market
Mechanism) မှတစ်ဆင့် ညီပေးပါလိမ့်ပည်။

ရွှေကွက်စီးပွားရေးနှင့်တွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကုမ္ပဏီ ရွှေကွက်
ဈေးနှင့် (Market Price) ကိုထိန်းချုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေါ့။ ထုတ်လုပ်သူမှား
(Producers) အနေဖြင့်ရော့၊ စားသုံးသူမှား (Consumers) အနေဖြင့်ပါ
မိမိတို့၏ အကျိုးအမြှတ်ကို အများဆုံးရစေမည့် ကုန်စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်

မှတ်သုတေသန

လုပ်သားအားလုံးနှင့် အလုပ်သားအားလုံး

မှုပြုသူ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စားသုံးခြင်းတို့ကို ဂိမ့်လွတ်လပ်စွာ ချယ်နိုင်သည့်
အခွင့်အလမ်းများကိုလည်း ဂိမ့်ရရှိစေပါလိမ့်ပည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ပြုခြင်းမှာ
ဂိမ့်ပြင်းထန်လာပြီး ယင်း၏အကျိုးဆက်အဖြစ် လူအဖွဲ့အစည်း
တစ်ဦး၏ သာယာဝပြာမှု (Social Welfare) မှာ ဂိမ့်ကောင်းမှုနှင့်တို့တက်
လာမည်ပြုစုစုပေါ်သည်။

ရွှေကွက်စီးပွားရေးနှင့် ပိုမြင်လာသည်နှင့်အမျှ အလုပ်အကိုင်အခွင့်
အလမ်းများလည်း တို့မြှင့်လာမည်။ အလုပ်လက်မျှောန်း(သို့) အလုပ်လက်မျှော
သုနာသည်လည်း နိမ့်ကျလာမည်။

အလုပ်တစ်ခုမှ တစ်ခုအကြားပြောင်းနွေ့စဉ်ကြောကာလတွင် ပြစ်ပေါ်
လေ့ရှိသည့်အလုပ် လက်မံပိုစ်သာနှိုးလာပြီး ရေရှည်အလုပ်လက်မံပိုစ်မှာ
နည်းပါးသွားပါလိမ့်ပည်။

သို့သော် ရွှေကွက်စီးပွားရေးနှင့်တွင် ကုန်စွေ့နှင့်ကို အနီးရကသော်
လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများကသော်လည်းကောင်း ထိန်းချုပ်နှုန်းသွင့်
ကုန်ပစ္စည်းများ၏ရွှေ့နှင့်သည်လည်း ပြောင်းလဲနိုင်မည်။ ကာလတစ်ခုကို
ပြတ်သန်စဉ် ယင်းရွှေ့နှင့်များမှာ နိုင်ငံ၏ဝယ်လိုအား ရောင်းလိုအား(သို့)
ဘာသုံးမှုအင်အား၊ ထုတ်လုပ်မှုအင်အား(သို့)မြှင့်၏ မက်မခို့ပွားရေး (Macro
Economy) လုပ်ခေါင်ငွေအဆင့် (Wages and Incomes Level) စသည်၌

မှတ်သုတေသန

အပေါ်တွင်များစွာ မှတ်လုပ်ဖို့ည်။ ကုန်စွဲမှုပါမှုသည် Equilibrium Price အဆင့်သို့ ရောက်လာပါမည်။ တစ်နည်းခို့သော် Price Stabilization အဆင့်သို့ ရောက်လာခြင်းဟူလည်း ခေါ်ဆိုပါသည်။

ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် အထက်မှ အောက်သို့ဆင့်က အမိန့် ပေးသောကြိုးနှစ်စနစ်၊ ပတ္တိုးချုပ်ကိုင်သော စီးပွားရေးစနစ် (Central Planned Economic System) နှင့် အသွင်သူရွှေ့နှင့် (Form)ရော အနှစ်သာရ (Contants) ပါမထဲလိုသောကြောင့်၊ ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် မီ မိကိုယ်မိမိတာဝန် ပံ့ခြင်း (Self-responsibility) သည် အမိန့်မှောင်နှင့်အာဖြစ်လာသောကြောင့် လုပိရှိလ်တစ်ဦးချင်းရော၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်းရော၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ကလေး၊ လူဌးအားလုံးသည် ပို့မိုးကြိုးစားရန်၊ ပို့မိုးတာဝန် ယူရန် ပို့မိုးအပြန်အလှန်လေးစားနားလည်သောပေါက်ရန်စသဖြင့် လိုလာ ပါသည်။ သို့မှာ ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် ခေါ်မွေ့ပါလိမ့်မည်။

ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အတူ ထုတ်လုပ်မှုအသွင်သူရွှေ့နှင့် စားသုံးမှု အသွင်သူရွှေ့နှင့်သည်လည်း ပြောင်းလဲလာခိုင်ပြီး၊ လူမှုစီးပွား ရောအခြေအနေ အပေါ်ရပ် (Overall Socio-Economic Conditions) သည် တဖြည့်ပြည့်ပြောင်း အပေါ်ရပ် (Evolution) နှင့်အတူ ဘဝန်ထိုင်မှုပုံ စံ (Life Style) သည်လည်း ပြောင်းလဲလာပါလိမ့်မည်။

၁၂. ထပ်မံသူမှု

သို့ကြောင့် ဒိုင်ငံ၏ယဉ်ကျေးမှုမှုပေးသော ထုတ်လုပ်မှုနှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ့ဖြစ်စေရန် လူမှုသိပ္ပာရှင်များ (Social Scientists)သည် ထိန်းမတ်လမ်းညွှန်ပေးရန်လည်း လိုအပ်လာပါမည်။ ဓာတ်စနစ်သစ်နှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ့ရှုပြုပြီး၊ ယဉ်ကျေးမှုမှုပေးသော ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပေးသောက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ အသွင်ကျေးမှုပြုမှုတာလ (Transition Period) သည်အဆောက်အအုံသော ကြောကာလတစ်ဦးပြုပြီး သော်လည်းကောင် အားပြုပါမှု၊ လွှာနွေ့ဆွဲအမျိုးမျိုး အဆင်အမဲအမျိုးမျိုးတို့ ပေါ်ပေါက်လာတတ်သဖြင့် သတိထားရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းကြောကာလ အတွင်းတွင် ရွှေ့ကွက်စီးပွားရေး စနစ်နှင့်သုတေသနများ (Institutional and Legal Frameများကို ပြုပြင်ခြင်း၊ စီးပွားရေးအခြေခံအဆောက်အအုံများကို တည်ဆောက်ခြင်စသည်တို့ကို လက်နှုံးကိုချို့ပြုပေးရန်လိုပါသည်။

ယနေ့ကုန်နှင့်အများစုသည် ရွှေ့ကွက် စီးပွားရေးစနစ်ကို လက်ချောင်းသုံး စေသောကြောင့် ပြည်တွင်နှစ်ထုတ်လုပ်သူများ စားသုံးသူများသည် ပြည်တွင် ရွှေ့ကွက်ရွှေ့နှစ် (Domestic Market Price) ၏ ပြောင်းလဲမှုအကြောင်းအရာ၊ ပို့မိုးသို့သောက်လာပါပေါ်မှုမည်။

၁၃. ထက်ဆုံး အသေ

ထိုကြောင့်နိုင်ငံများနှင့် အစိုးရများသည် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုမြှင့်မား စေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နှင့် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုကို တိုးမြှင့်စေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီ၊ ငွေကြေးစနစ်ကို တည်ဖြစ် စေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီ၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ လူမှုစီးပွားသာယာဝပြာမှု ကွာဟဲမှု၊ (Huge Poverty Gap) ကို ကျဉ်းမြှောင်းစေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ (Natural Disasters) များနှင့် မမြင်ရနိုင်သည့် ကပ်များ (Unseen Bad Causes & Consequences) ကို ခံသာပြီး ပြန်လည် ထုတေသနနေအသွေးလိုအပ်မည့် စီးပွားရေးပေါ်လစီများ၊ ဘဏ်၏ဆိုရသော နိုင်ငံသားတို့၏ လူနေမှုဘာဝအဆင့် (Level of Living Standard) ကို ပိုမိုမြင့်မားလာစေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီများကိုဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ထို သို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သီအိုဒီအယူအဆများ(Theory) နှင့် လေ့လာတွေ့နှုများ (Observations) များပေါင်းစပ်ပြီး ယင်းတို့၏ အမိန့် ပထမျိုးဆုံးဦးစီး စားပေးရမည့် Policy Issues များကို သတ်မှတ်ပြီး၊ ယင်းတို့ကို ဖြေရှင်းပေးမည့် modelsများ နေဆုံးပြီး Policy Simulation များ Calibration များစားသည့် နည်းလမ်းများအသုံးပြုပြီး၊ ဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်း ရောသားလိုက် ပါသည်။

~~~~~

Ecovision
Vol: 2 No. 8

(Economic Policy)

စီးပွားရေးပေါ်လစီ

(Keizai Seisaku)

၃။ မြန်မာစိတ်ပို့လစီဆိုသည့်မှာ မည်သို့သေးပါသည့်အပ်ပြည့်သနည်းဟု ခိုလျင်၊ ရှင်းသည် -

၁။ မြန်မာစိတ်ပို့ ပတ်သက်သော ရည်မှန်းချက် တစ်ခုခုကို ပြစ်ပြောက်စေရန် အတွက် (တစ်နည်းဆိုသော ပေါ်လစီဆိုမှန်းချက်ထဲမျိုး)

၂။ အခွင့်အာဏာကိုလိုင်ဆိုင်သည့် (တစ်နည်းအား ဖြင့်) ယဉ်အခွင့်အာဏာကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိထားသည့် အဖွဲ့အစည်းက (တစ်နည်းဆိုသော ပေါ်လစီကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိသည့်အဖွဲ့အစည်း)

၃။ မြန်မာစိတ်ပညာရုပ်ဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ (Tools)ကို အသုံးပြုဖြီး တိုင်းပြည်၏ မြန်မာစိတ်ပညာ လူပ်ရှားအသုံးပြုခြင်း (တစ်နည်းအားဖြင့် ပေါ်လစီနည်းလမ်းများ "Policy Tools") ပင်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာစိတ်ပို့လစီ (Economic Policy) ကို ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်မှုံး (Developing Countries) များရေား၊ ဖွံ့ဖြိုးပြီးခိုင်ငံများ (Developed Countries) များတွင်ပါ အသုံးပြုနေကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးခိုင်ငံများတွင်ကား အထူးအလေး ထားကြပါသည်။ ခိုင်ငံတစ်ခု၏ ဆင်းမျှေး ချမှတ်သာမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုး မတိုးတက်မှု၊ လူနေမှု ဘဆင်အတန်မြင့်မှုံးမှု၊ နိုင်ကျမှု စသည့်တို့တွင် မြန်မာစိတ်ပို့လစီသည်များစွာ အရေးပါနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့နှံခိုင်တွင် မြန်မာစိတ်ပို့လစီကို Kelzai Setsaku ဟုလည်းကောင်၊ ရွားနှင့်

အနုပ်ဆောင်ရွက်မှုပါဘဏ်

56

နိုင်ငံပွင့် Wirtschaft- spolitsche Konzeption (Economic Policy Concepts)

ဟူ၍ လည်းကောင်းသဖြင့် ခေါ်ဝါဒီသုံးခွဲကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ
တွင်လည်း ပိုပို့နိုင်ငံများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် လူမှုပွဲအဆင့်အတန်
(Socio-Economic Status) မြင့်မားလာစေနိုင်လည်းကောင်းကဗျာအဖွဲ့အစည်း
များသည်လည်း ဆင်းရဲ မြဲတော့မှုတိုက်ဖျက်နော်များ (Projects of Poverty
Eradication) တွင်လည်းကောင်း ယနေ့ကဗျာပေါ် တွင် လောင်စာစွမ်းအင်
လိုအပ်ချက် မြင့်မားလာပြီး လောင်စာစွေးနွဲနှင့်များ မြင့်မားလာသောကြောင့်
ကဗျာနိုင်ငံများ၏ အိုးပွဲအေးလုံးပေါ်တွင် မြှင့်သုံးသပ်လေ့လာခွဲခြမ်းခြင်း (General
equilibrium Analysis) ဖီးပွားရေးကဗျာအလိုက်နှင့် ဖီးပွားရေး
ပိုင်ဆိုင်ရွက်မှုပါဘဏ်များ (Environmental Problems) ကို ရှင်ဆိုင်
ဖြော်ပြုရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့များ၏
(Free Trade Agreements) ပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့်အတူ ဖြစ်လာမည့်
ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ (Factor endowments of productivity):
ကုန်ကြမ်းများ (Raw Materials): သယံဇာတများ (Natural Resources)
တို့ရေးကွန်များ စသည် (Factor Markets)တွင် ပြစ်ပေါ်လာမည့် ပြောင်း
လဲမှုများ (Changes) ကိုတွက်ချက်ရန်လည်းကောင်း၊ လုပ်သားစွေးကွက်
(Labor Market)နှင့် လုပ်ခေါ်မှုနှင့် (Wage Rates) များပြောင်းလဲလာနိုင်မှုကို
ခန့်မှန်ရန် လည်းကောင်းစသည် ဖီးပွားရေးဆိုင်ရွက်မှုပါဘဏ်ကို

၁၂၁

အကျိုးဆောင်ရွက်မှုပါဘဏ်

သိနိုင်ရန်အတွက် အိုးပွဲအေးလုံး အသုံးပြု ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတိုင်းသည် မိမိနိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်မှု (Productivity) တစ်ခုတည်းဖြင့် မရပ်တည်နိုင်တော့သဖြင့်၊ အထက်ဖော်ပြပါးကြောင်းအ ရာများကြောင့် ယောက်တို့ကို ပုံးပေးနေသောစွေးကွက်များ (Factor Markets) တွင်ပါ ပြောင်းလဲလာသဖြင့် ယင်းတို့၏ အပြန်အလှန်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် အကျိုးဆက်များကို လေ့လာရန်လိုအပ်လာပါသည်။ ယင်းသို့လေ့လာရာတွင် Factor စွေးကွက်တစ်ခုချင်းအပေါ်တွင် လေ့လာခြင်း (Partial equilibrium analysis) သွေးကွက်များအားလုံးပေါ်တွင် မြှင့်သုံးသပ်လေ့လာခွဲခြမ်းခြင်း (General equilibrium Analysis) ဖီးပွားရေးကဗျာအလိုက်နှင့် ဖီးပွားရေး
တစ်ရပ်လုံးပေါ်တွင် လေ့လာခွဲခြမ်းခြင်းများ (economic Policy analysis at the sector-level as well as the economy-wide Level) စသည်ပြုတွေ့နှက်နှုန်းသည် ခွဲခြမ်းလေ့လာခြင်းများ အခြားသော အိုးပွဲအေးလုံးများမြင့်
အားထိုးခြင်း (Alternative Policy measures)ဖြင့် ရရှိနိုင်မည့် အကျိုး
ရောင်များကို တိုင်းတာတွက်ချက်ခြင်း စသည်တို့သည် အိုးပွဲပညာရှင်များ
သုတေသနများ၏ Targetများ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရည်ရွယ် ချက်များ
ဖြစ်လာပါသည်။

၀၈. အိုးပွဲအေးပညာသည် ရွာပါးပြီး အကုန်အသတ်ဖြင့် ရှိနေသော ကုန်ထုတ်
ခွဲခြမ်းအားစုများကို မည်ကဲသို့ အကျိုးရှုဆုံးဖြစ်အောင်အသုံးချမည်ဆိုသည်။

၁၂၂

အခိုကြ်မြန်မာစုနှင့် မြန်မာရွှေပါ လစီမှားဖြင့် ယောက်တိုင် အကျိုသက် ရောက်မှုကို အကောင်းဆုံးဖြင့် စေရန် မေးဆဲပါသည်။ ဒါ့ပြား ရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ပြီး လူနေမှုအဆင့် အတန်းမြှင့်မားရန် လုပ်ဆောင်ရှိနိုင်သောနိုင်ငံ များသည် သင့်လျော်သောစီးပွားရေးပေါ်လစီမှားကို ကျင့်သုတေသနမြှင့်မြှောင့် ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရှိ၏၊ အချို့နိုင်ငံများမှာ သင့်လျော်သော ဒီ့ပြားရေးပေါ်လစီမှားကို မကျင့်သုတေသနမြှင့်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒီ့ပြားရေးပိုးတက်မှုသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ နောက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားခဲ့ရပါသည်။

နိုင်ငံသာတိုင်း ဒီ့ပြားရေးအခွင့်အလမ်းများ၊ ဒီ့ပြားရေးအခြေအနေများ နိုင်ငံတိုးပြားရေး အခြေအနေနှင့် အပြန်အလှန်အမိုးသဟုပြုနေ သောကြောင့် နိုင်ငံသာတိုင်းတိုး ဒီ့ပြားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတိုးပြားရေးအောင်အားတောင့်တင်းအောင် ဆောင် ရွက်ခြင်းသည် ထပ်တ္ထဘေးရေးပြီးပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒီ့ပြားရေးပေါ်လစီမှား ပေါင်းကူးတဲ့တားသဖွယ်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိနှင့် အနာဂတ် ဒီ့ပြားရေးအခြော အုတ်မြှုပ်များကို တည်ဆောက်ပေးရာလည်းရောက်သည့် အခိုပြား ဖော်ဆောင်ပါသည်။

Ecovision
Vol: 2 No. 10

~~~~~

မြန်မားရေး

(Economic Problem and Economic Policy)

ဒီ့ပြားရေးပြဿနာနှင့်
ဒီ့ပြားရေးပေါ်လစီ

မြန်မားရေး

ယေဘုယျအားဖြင့် "ပေါ်လစ်" ဟုဆိုလျှင် "ရည်ရွယ်ချက်ရှိသော အမြှေအမှု" ဟု ပြောနိုင်သည်။ K.E Building ၏ အဆိုအရ ပေါ်လစ်ကို ယေဘုယျအားဖြင့် "အထူးရည်ရွယ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ဖော်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်သောအမြှေအမှုနှင့် နည်းစာနိုင်သာယူမှုံး" ဟု ဆိုသည်။ ယင်းမှာ လူသားအဖွဲ့အစည်း (Human Society) ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် အလိုက် Ecosystem ကို (တန်ည်းအားဖြင့် သက်နှိမ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့၏ အမြန်အလှန်စပ်ဆက်နေမှုသဏ္ဌာန်) အသွင်ပြောင်းယူခြင်း လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပေါ်လစ်က "စီးပွားရေးပြဿနာများ" ကို ဒေါယာအဖြစ် သတ်မှတ်လျှင် ယင်းကို "စီးပွားရေးပေါ်လစ် (Economic Policy)" ဟုခေါ်ပြီး၊ ပေါ်လစ် "လူမှုရေးပြဿနာများ" ကို ဒေါယာအဖြစ်သတ်မှတ်လျှင် ယင်းကို "လူမှုရေးပေါ်လစ် (Social Policy)" ဟုခေါ်သည်။ စီးပွားရေးတွင်လည်း စီးပွားရေးကဏ္ဍမှားအလိုက် သီးသန်ခြေားခြင်းသတ်မှတ်ပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ပေါ်လစ် (Agriculture Policy)၊ စက်မှုပေါ်လစ် (Industrial Policy)၊ ကုန်သွယ်ရေးပေါ်လစ် (Trade Policy) စသေဖြင့်လည်း ခွဲခြားပါသေးသည်။ ထို့အပြင် ကုန်ဈေးနှုန်း (Prices)၊ လူပိုင် (Wages)၊ အတိုင်းနှုန်း (Interest Rate) စသေဖြင့် ဤစီးပွားရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် (Price Policy)၊ လူပိုင်ပေါ်လစ် (Wage Policy)၊ အတိုင်းနှုန်းပေါ်လစ် (Interest Rate Policy)

၁၄၁။ မြန်မာနှင့် ပြည့်သူသော်

စသဖိုင်လည်း သတ်မှတ်ပါသည်။ ဤသိဖိုင် ကဏ္ဍအလိုက်နှင့် စီးပွားရေး
ပြဿနာအလိုက် စီးပွားရေးပေါ်လစိတ် သတ်မှတ်ပါသည်။

စီးပွားရေးပေါ်လစိတ် နိုင်ငံသားတို့၏ သာယာဝပြောမှုကို တိုးမြှင့်စေရန်
ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရသည့် အားလုံးလျှင်စွာ၊ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်
ရသည့်အချက်တိုင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်တိုင်းတွင် အကျော်လည်ဆွေးနွေး
ပြီးနိုင်းမှုများနှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွားကို ဖြုန့်တင်ပေးမည့်
မြို့တင်တွက်ဆုံးများ ထဲတွင်ပြုလစိတ် စီးပွားရေးပေါ်လစိတ်
ရေခွဲလျှင် ရောင်ဆိုင်ရမည့် Economic Contradiction (စီးပွားရေး ပါရောဒါများ၊
ဆန့်ကျင်ခြင်းများ)ရှိနေတတ်ပြီး၊ ငှါးကို ဖြေစွမ်းခြင်းသည်ပဲ Economic
Policy ဟုခေါ်သည်။

အထူးသဖိုင် ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရေးများသည် မိမိတို့ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးလည်ပတ်မှု
(Economic Circulation) ၏ ယနှစ်ယောက် ထိန်းသမ်းပေါ်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု
(Economic Development) ကို ဖော်ဆောင်ပေးသော စီးပွားရေးပေါ်လစိတ်
များကို ချမှတ်ပေးရပါသည်။

စီးပွားရေးပေါ်လစိတ် လူသားတို့၏ အတွေ့အကြံများ တန်ညွှေးအားဖြင့်
သို့မဟုတ်ကျလေ့လာ ထော်များ ရာမန်ဘာသာဖြင့် (die denkende Ordnung
der Tatsacher) ကို ပေါင်းစပ်ထားသော နိုဗုနာဖော်ပြုမှ ရာမန်ဘာသာဖြင့်

(die Darlegung von Idealer)ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးပညာရှင်
အဆက်ဆက်က စီးပွားရေးပညာကို သိသုတေသနများ အတွေ့အကြံများဖြင့်ပေါင်း
ပို့ပြီး ရုပ်လုံးဖော်ခြား၊ ယနေ့စီးပွားရေးပညာသည်၊ သိပုံနည်းကျေစဉ်းစား
ခြင်း၊ သရုပ်ခွဲခြင်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်လာပါသည်။ စီးပွားရေးပညာကို
အမြဲခံပြီး လူသားတို့၏ နောက်လိုအပ် ချက်များနှင့် လူမှုဘာဝနယ်ပယ်
အရပ်ရပ်တွင် အပြောင်းအလုပ်များကို ဖန်တီးပေးခြင်း၊ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း များကို
ပြုလုပ်လာနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်တွင်လည်း မိမိတို့ နိုင်ငံရေး
အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကြော်စာတမ်း (Manifesto) စသည်တို့တွင်
ထည့်သွင်းရေးဆွဲလာပြီး နိုင်ငံ၏ လူမှုစီးပွားအခြေအနေများ (Socio -
economic Conditions)ကို မည်သို့ပုံဖော်မည်ဆိုသည်ကို စဉ်းစား
လာကြပါသည်။ ဤသိဖိုင် တစ်စတ်စ ပြောင်းခြော့အသွင်သဏ္ဌာန် (Evo-
lution Type)နှင့် စက်မှုတော်လှန်ရေး (Industrial Revolution)
ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Education Revolution) စသည်
ပြောင်းလဲမှုအသွင်သဏ္ဌာန်များ (Revolution Types)နှင့်အတူ လူသားတို့၏
လိုအပ်ဆုံးများမှာ ပိုမိုကြိုးများလာခဲ့သည်။ ထိုအပြုံး လူသားတို့၏ (တန်ညွှေ့
အားဖြင့် နိုင်ငံများ၏) လူမှုဘာဝအာနာရာတော်အပ်တန်ဖိုး သတ်မှတ်မှုများ
ဆုံးဖြတ် သော်လည်းကောင်းမှုများလည်း ပြောင်းလဲလာပြီး လူသားတို့သည်လည်း

အခုပ္ပတ်မြန်မာစာနှင့် မြန်မာဘာသာ

62

ယင်းပြောင်းလဲမှုအသွင်သဏ္ဌာန်များနှင့် လိုက်လျော့ညီထွေနှင့်စေရန် ဖြော်
ဖန်တီးလာရပါသည်။ Max Weber မှ အစပြုပြီး Adam Smith (1723 ~
1790), Karl Marx (1818 ~ 1966), W.Eucken (1891 ~ 1950), F.A.V.
Hayek (1899 ~ 1992), W.Repuke (1899 ~ 1966), G. Weisser (1898 ~
1989), K.Schiller (1911 ~ 1994) စသည်တို့၏ အတွေးအခေါ်များကို
ဆောင်သစ်စီးပွားရေးပညာရှင်များ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များ၏ ပညာများပြင်
ပေါင်းစပ်ပြီး စီးပွားရေး ပြဿနာများကို မည်ကုသိုလက်တွေ့ကျကျ
ဖြေရှင်းနိုင်ရန်ကို ကြိုးပမ်းလာ ခဲ့သည်။

ဆောင်တစ်ခေါ်၊ စနစ်တစ်ခုပြောင်းလျှင် ယင်းတို့နှင့် အတူလူတို့၏
စားဝတ်နေရေး ပညာရေး လူမှုရေး ကျွန်းမာရေးအစရှိသည်တို့ပါ ပြောင်း
လဲသွားတတ်ပါသည်။ သို့သော တခါတရဲ လူသားတို့သည် မိမိတို့၏
ရှိရင်းစွဲသဘောထားများ၊ အယူအဆများကို တော်ချိန်းမပြောင်းလဲတတ်ပေး။
ထို့ကြောင့် ပြောင်းလဲမှုများနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကောင်းသော
ပြောင်းလဲမှုများကို သိရှိနားလည်ပြီး ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်သလို၊ ပြောင်းလဲ
မှုများနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် မကောင်းသောပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း ဉှိုတင်
တွက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယနေ့ ကန္တာကြီးသည် IT နည်းပညာ
များနှင့်အတူ Globalization သည်လည်း ဘဏ္ဍာန်ဘဏ္ဍာန်ဖြင့် ပြောင်းလဲ

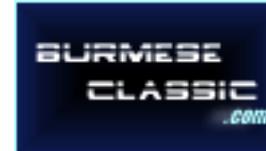
ကုပ္ပါဒ် အသာ

ကုပ္ပါဒ် အသာ

နေပါ်ဖြစ်ရာ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် စွမ်းရည်မြင့်မားနေရန်လိုအပ်လာနေပါကြေး၊
သို့မှသာ အမြှုသားလုပ်မြေရေး (National Security)နှင့် အမြှုသား အကျိုစီးပွား
(National Interest)ကိုလည်း စွမ်းရည်မြင့်မားစွာ ဖော်ဆောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

Ecovision
Vol: 2 No. 13

(Market Economic System and
Income Distribution Issues)

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်
ဝင်ငွေခွဲဝေမြုပ်သုနာ

မြန်မားစွာ

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၏ သဘောသဘာဝနှင့်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ယင်း၏အသွင်သရွာ့နှင့် နှင့် အနှစ်သာရာ ပြောင်းလဲလာပုံနှင့် ကန္တာနိုင်ငံ အများစုတွင် လက်ခံကျင့်သုံးလုံးပုံနှင့် ယင်း နှင့် အတူ စီးပွားရေး ပြောင်းလဲလာပုံတို့ကို ယခင်ဘပတ်များက Ecowision ဂျာနယ်တွင် ရေသား ခဲ့ပါသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် အကျိုးကျေးဇူးကောင်းများကို ပေါ်ထွန်းစေသော်လည်း ဝင်ငွေခွဲဝေမှုကွာဟမူ ပြဿနာကိုလည်းဖြစ်ပေါ် စေနိုင်ပါသည်။ ဤသည်မှာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဆိုးသည်ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်ဘဲ၊ ဝင်ငွေခွဲဝေမှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်စီးပွားရေးပေါ်လစီမှားလိုအပ်သည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးစနစ်တိုင်းသည် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများဖြစ်သော မြေယာ (land)၊ အရင်အနှစ် (Capital)၊ လုပ်သား (Labour) နှင့် လောင်စာ (Fuel) တို့ကို နည်းပညာ (Technology) နှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး အကျိုးအရှိအုပ်ဖြစ်အောင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် Efficiency အနှစ်းဖြစ်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။ တစ်ပန့် ထိုထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားစုများ (Factors of Productivity)ကို ထပ်မံ၍ အသုံးချခိုင်ရန်နှင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား (Productivity) ပိုမိုဖြင့်မှုဆလာ စေရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ဤတွင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် ပြိုင်ဆိုင်မှုပေါ် အခြေခံသော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ်၊ စီးပွားရေးစနစ်ဖြစ်သောကြောင့်

မြန်မာ့သုတေသန

ဤမြန်မာ့သုတေသနနှင့် ပြဿနာများ၏ ပြိုင်ဆိုင်ရေးပုံ (Efficiency) အနှစ်းဟု သတ် မှတ်နိုင်သော်လည်း၊ ပြိုင်ဆိုင်မှုမရရှိလျှင်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းများ တန်းတူညီမှုမရရှိလျှင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည်လည်းပဲ Efficiency မရရှိနိုင်ပါ။ (ဤတွင် ဆိုလိုချင်သည်မှာ အရာရာကို ဈေးကွက်အပေါ် တွင်သာ လုံးဝေသုံး အေးကိုအေးထားရမည်ဟုသော်လည်းကောင်း၊ မလိုအပ်သော Policy Interventions များ မဖြစ်စေရန်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍ (Private Sector) ကို ပြန်လည်စေလေးရန်၊ အားပေးရန်နှင့် ဝင်ငွေခွဲဝေမှု (Income Distribution) ကို မှတစွာနှို စေရန်ကိုသာ ဆိုလိုပါသည်)

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် Efficiencyနှင့်လာသည် နှင့်အတူ National Income (ပြည်သူများ၏ ဝင်ငွေ)သည်လည်း မြင့်မားလာသည်။ တစ်နည်းဆိုသော လုပ်ခဝင်ငွေ (Wage) နှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုမှ ရရှိသောဝင်ငွေ (Incomes of Own assets) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ခဝင်ငွေမှာ ဒီနီးလုပ်အား တန်ဖိုး(သီး) လုပ်အားကိုအသုံးချ၍ ရရှိသောဝင်ငွေဖြစ်ပြီး ပိုင်ဆိုင်မှုမှ ရရှိသော ဝင်ငွေ မှာမူ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း(သီး) အရင်အနှစ် မြေစာသုပေးဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုမှုရရှိစားနိုင်သော ဝင်ငွေဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးဖြိုးမှုမစခင်ကာလအထိ နိုင်ငံသားများ၏ ဝင်ငွေချခိုင်သာကွာဟမူမှာ မကြိုးများသော်လည်း၊ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကြောင်းသုံးလာသည်မှစ၍ (ယခင်က ကုန်ဖြုနစ်နိုင်မှု အပါအဝင်)

မြန်မာ့သုတေသန

နိုင်ငံမှာ၏ ဒီပွားစီမံသည် ပို့ဆောက်လက်လာပြီး နိုင်ငံသာများ၏ဝင်ဒွာသည် လည်း မြန်မားလာပေသည်။ ဤတွင် အနေဖြင့်သည့်အချက်မှာ ရေးကုတ် ဒီပွားရေး ဝန်ကြီး အသုံးချက်ပို့ဆောက်လာမှာနည်းပါးပြီး၊ ငွေးတို့မှာ မသိသူ ကျော်သွား၊ သိသူဖော်စားဆိုသကဲ့သို့၊ ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး အကျိုး ကျေးဇူးများကို ခံစားရသော်လည်း အများစုံမှာ ကျွန်ုပ်များရသည်။ တစ်ပြိုင် တည်းတွင် မြေယာ စသည့် Asset များတွင် ဝယ်လိုအားကြုံးမားလာပြီး ယင်းကဲ့သို့ Asset များကို ပိုင်ဆိုင်သူများသည် ထပ်ဆင့်အကျိုးကျေးဇူးကို ရရှိလာပါသည်။ လုပ်အားကိုသာ ရောင်းချွှေးရရှိသောဝင်ငွေ (တစ်နည်းအားပြင် လုပ်အားကို ရောင်းချွှေးမှ ဝင်ငွေရရှိသူများ) မှာမှ အထက်ပါ ပိုင်ဆိုင်မှုများမှ ရရှိသော ဝင်ငွေလောက် မြန်မားနှင့်မြေမြန်သလို၊ မမြန်မားသောကြောင့် ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး အကျိုးကျေးဇူးကိုထပ်တွေ့မခံစားရဟု ထင်နိုင်လာပါသည်။ တစ်နည်းအားပြင် ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီးကို မရရှိကုတ်သေးသောနိုင်ငံများ၊ အခြေခံဒီပွားရေးအဆောက်အအုံများ၊ အားနည်းသော နိုင်ငံများနှင့်ခြေးရင်နှင့်မှုများ(FDI)နှင့် နိုင်ငံခြားအရန်ငွေကြေား(Foreign Reserve) နည်ပါးသောနိုင်ငံများတွင် ဤကဲ့သို့ ကြိုးကို ရလေ့ရှိပါသည်။ ထိုကြောင့် ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီးကို အနိုင်အဟန်ဖြင့် အောင်မြင်နေသော နိုင်ငံများ ဥပမာအားပြင် - တရာ်တိုင်ငံ၊ ပိုယက်နမ်နိုင်ငံ စသည်တို့သည်

■ ကုန်သုတေသန

မြန်မားလာသည့်နှင့် မြန်မားရပါသည်

ရိုးတည်ပြုခေါ် ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး ရရှိစေရန်အ တွက် ဝင်ငွေ မည်မျှ (Income Inequality) ပြဿနာကိုပါ ရှင်ဆိုင်ဖြေရှင်းလာရပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ငံများ ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး စတင်လက်နဲ့ ကျွန်ုပ်သုံးလာသောနိုင်ငံများသည်လည်းပဲ ထိုပြဿနာကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရမည်ပြုပြု လိုအပ်သော ဒီပွားရေး ပေါ်လေးများကို ရေးဆွဲရပါသည်။

ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး ရိုးပြုလာသည် နှင့်အမှု ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (Investment)၊ စားသုံးမှု (Consumption)၊ စာခေါင်းမှု (Saving)၊ ထုတ်လုပ်မှု (Production) ပုံသဏ္ဌာန်များသည်လည်း ပြောင်လဲလာပြီး၊ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ အ ခြားဆက်ဆံများသည်လည်း ပိုမိုမြန်မားလာပါသည်။ ငွေးမှုနိုင်ငံ၏ ဒီပွားရေးကို ပို့ဆောက်ရပါသည်။ နိုင်ငံသားတစ်ဦးစိုး ပင်ကိုယ်ကရည် အချင်းများ ရှုမှုဆောင်ရည်များသည် ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးကို အောင်မြင် စေရန် အနေပါ အောအချက်များ ဖြစ်သော်လည်း ဝင်ငွေနိုင်သောသူများ ရွေးကုတ် ဒီပွားရေး စုစုပေါင်းတွင် ဝင်ရောက်ယူညြပြုပြုရန် မတတ်နိုင်သူများ အတွက်လည်း သင့်လျော့ သော ဒီပွားရေးပေါ်လာများ လိုအပ်လေ့ ရှိတတ်ပါသည်။

ရွေးကုတ်ဒီပွားရေးဝန်ကြီး လူမှုပတ်ဝန်ကျင်တွင် မရှိပြုခဲ့သော စုစုပေါင်းတွင် မြန်မားလာသည့် ယင်း၏ အေးထွက်ဆိုကျိုးများကိုလည်း ဒီပွားရေး ပေါ်လေးများပြင် လိုအပ်သလို ဟထေးပြုပြင်းရလေ့ရှိပါသည်။

■ ကုန်သုတေသန

ပြည်ထောင်စုရန်မှုပိုင်ဆိပ်ချုပ်

(Economic Reforms and Economic Policy)

ဒီးပွားပြည်သံပြောင်းလဲမှုများနှင့်
ဒီးပွားရေးပေါ်ထိ

မြန်မာနိုင်ငြာ

ယနေ့ကမ္မာနိုင်ငံအသီသည် ဖိမိတို့နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး လူမှုရေး နိုင်ငံရေး သမိုင်းကြောင်းများ၏လိုအပ်ချက်များအရ ဧေးကွက်စီးပွားရေး ဝန်ကြီး လက်ခံကျင့်သုံးလာနေထောက်လည်း ယင်းကို ကောင်းမှုနှစ် အသုံးချိန်သော နိုင်ငံများမှာ မများလှပါ။ ဧေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သည် မှတ်သော ပြိုင်ဆိုင်မှုပေါ်တွင် အခြေခံသောစနစ်ပြုပြီး၊ ဝင်ငွေနိုင်မြင် ကွာဟလာမှုပြသာနာကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရင်ဆိုင်ရသောကြောင့် ယင်းတို့တို့ Efficiency နှင့် Equity သဘောတရားကို အကြောင်းရှု အောင်ဆုံး နိုင်ပါသည်။

လူသားတို့သည် 'ပြိုင်ဆိုင်မှု' မနိုင်းဆုံး အိမ် အားထုတ်မှု' မလုပ်ကြပေ။ 'ကြိုးစားအားထုတ်မှု'မနိုင်းဆုံး နည်းပညာတိုးတက်မှု' မရှိနိုင်ပေ။ တစ်နည်းအားဖြင့် သယ်ယောတများနှင့်ကုန်ထုတ်အရင်းအနှံးများကို ထိရောက်စွာ အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ သူ့ပြုင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်များ၏ လည်ပတ္တုသည် တွဲဆိုင်း သွားခြင်း (သို့) ရပ် ဆိုင်းသွားခြင်းမျိုးကိုလည်း ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ထိုကြောင့် ပြိုင်ဆိုင်မှုသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်မှုအတွက် အရေးပါသောလည်း ဤပြုင့် ဆိုင်မှုကို အနက်အမိပှာယ်ရှိနိုင် အသုံးချေစေနိုင်ရန် အရေးပါပါသည်။ ပြိုင်ဆိုင်မှု တွင် အရေးနိုင်သူများ၊ ပြိုင်ဆိုင်မှုတွင် အားနည်းသူများလည်းနှင့် တတ်ပေရာ၊ အောင်ဆိုင်သူများ (တစ်နည်းအား ဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်သူများ) သည် ထူးခြား

■ တရားရေး အောင်

ရေးသားလုပ်မှုမှုပါန် မြန်မာနိုင်ငံ

သောရလက်များကို အစာခွင့်ရရှိနိုင်သလို၊ နှဲနိုင်သူများတွက် လည်း လိုအပ်သလို စီးပွားရေးပေါ်လစီမှားပြုင် ထိန်းမှု၊ ပေးရပါသည်။ ဤသည်ကို ဝင်ငွေပြန်လည် ခွဲဝေခြင်း ပေါ်လစီ (Income Redistribution Policy) ထစ်နည်းအားပြုင် Wealth Distribution Policy ဟုလည်း ခေါ်နိုင်ပါ သည်။ သိမှုသာ ထုတ်လုပ်မှု (Production)နှင့် စားသုံးမှု (Consumption) အကြေား စုစောင်းမှု (Saving) နှင့် ရင်ဆိုင်ရန်မှု (Investment)အကြေား အပြန်ဘဏုနှင့်အကျိုးပြု (အနိုသဟုပြု) ပြီး စီးပွားရေးသည် ရရှိလျှင်အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

သိမှုသာ စီးပွားရေးလည်ပတ္တုမှုသည် ပုံ ပုံနှင့်နေပြီး အကြေားသောကျွေများပြစ်သည့် လူမှုရေး နိုင်ငံရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည်တို့သည်လည်းပဲ ပုံမှန်နှင့်စေပါလိမ့်မည်။

■ တရားရေး အောင်

ယနေ့ကမ္မာပေါ်တွင် နိုင်ငံအတောက်များ မှာသည် လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို အသိနှစ် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ကြရပါသည်။ တစ်နည်း ဆိုရသော နိုင်ငံ၏လက်နှစ်ဦးများ ရေးကိုအေးနည်းချက်၊ အားသာချက် များနှင့် အနာဂတ်အလားအလာများကို ပြန်လည်ခွဲခြားသုတေသနပြီး ယင်းကို ပုံသဏ္ဌာန်အသိများဖြင့် ပုံဖော်ပေါ်ပြန်ပြန်ပါသည်။

နိုဝင်ပြောင်းလဲလာသော လူမှုနှစ်ဦးများအ ခြေအနေများကို လက်တွေ၊ ကျကျ ပြန်လည်သရိုပ်ဖော်ခြင်းဟူလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ- မြန်မာနိုင်ငံ သည် တစ်ခုနှစ်ကာ တန္ထားပြုလွှင် သန်၏အာများအားလုံးတို့သော နိုင်ရတန့်ဖြစ်ပြီး ယင်းမှာရရှိသောဝင် ငွေသူညွှန်ပြည့်၍ တိုင်းပြည့်၏ရှိအားလုံး ပေါ်တွင် များစွာ အထောက်အကြပ်ခဲ့သည်။ သို့သော အမိကပြည်ပပိုကုန်ဖြစ်ခဲ့သည့် ဆန်တင်းပို့ ရောင်းချုပ်သည်၍ ၁၉၂၀ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် နှစ်သန်းကျော်ရှိရာမှ ၁၉၃၅ ခုနှစ် တွင် တန်ချိန် ၃.၃ သန်းအထိ တို့မြင့်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ်တွင် ၁.၈ သန်း ၁၉၆၀ မှ ၁၉၆၅ ကာလအပိုင်တွင်မှ ၁.၂ သန်း ခန့် ၁၉၆၅-၆၆ တွင်မှ တန်ချိန် ၁.၀၀၅ သန်း စသဖြင့် နိမ့်ဆင်းလာပြီး ၁၉၆၆-၆၇ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၀.၄၇၉ သန်း ၁၉၆၇-၆၈ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၀.၃၄၁ သန်းအထိ ကျဆင်းသွားခဲ့ရ သည်။

ထိုကြောင့် ဆိုလိုချင်သည့်မှာ ပြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာသော စီးပွားရေး

ကုန်ဆယ်လုပ်

အင်ခြားနှင့် လိုက်လျော့ညီးဖွဲ့စည်းမေးမြန် စီးပွားရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများကို အသိနှစ်မြိမ်လုပ်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် စီးပွားရေးစာမျက်နှာတို့သည် ပြောင်းလဲသွားရပါသည်။ လိုအပ်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီများကို မချမှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း နှောင့်နှေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္မာနိုင်ငံများသည် ဂီထိတို့ နိုင်ငံများ၏ ထုတ်ကုန်ပမာဏတိုးမြှင့်ရော့၊ အလုပ်လက်မဲပြသော ပြောင်းရော့၊ ငွောောင်းမှုမဲ ပြသောပြောင်းရော့ စက်မှုကရာဇာတစ်ခုစီ (၃၃) ကျော်အားလုံး၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်မြှင့်မှားရော့၊ တိုင်းပြည့်ဘတ်ရုက်ကို ပိုမိုကောင်းမှုန်စေရော့၊ အခွန်အကောက်စစ်များ ပြပြင်ရော့၊ လူအင် အား (၃၃) လုပ်သားအင်အားနည်းလာသည့် ပြသောကို ကြိုတင်ဖြောင်းရော့၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရေမြှေတောတောင် သဘာဝထိန်းသိမ်းရော့ စသည့် စာသည်များပြားစွာသော နယ်ပယ်များကို စဉ်းစားကြရပြီး စီးပွားရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း ကျော်အလိုက် ပြပြင်ပြောင်းလဲမှု (Sectoral Reform) နှင့် ကျော်အားလုံးပြု့စု့သော ပြပြင်ပြောင်းလဲမှု (Overall Economic Reform) များကို လုပ်ကြရပါသည်။

ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းပြု့စု့တိုးတက်ကောင်းမှုန်စေရန် ပြစ်ပြုသည်။ စီးပွားရေးဆုံးပြတ်ချက်များ၊ စီးပွားရေးပေါ်လစီတိုင်းသည် Efficiency ဆိုဆုံးဖြစ်ရန်နှင့် မက်ခုနှစ်ဦးများရေး (Macro economy) ၏

ကုန်ဆယ်လုပ်

တည်၍ သော တိုဘက်မှန်စာရွက် (Equity) နှင့် လည်း လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (Productivity) လည်း တို့မြင့်လျှော့ တည်၍ သော စီးပွားမေတ္တာက်မှုကို ဖော်ဆောင်ရှုပါလိမ့်မည်။

လုပ်သာအင်အားဖို့ အရင်းအနှံးကို ရိုခိုသုံးစွဲခြင်း၊ နည်းပညာ အသစ်များကို တည်ဆွင်သုံးစွဲခြင်း၊ စသည်တို့သည်လည်း စီးပွားမေတ္တာက်မှုကို အမိန့်က အထောက်အကျပြုပါသည်။ ယင်းတို့ကို ဖြည့်စွက်၍၊ တစ်ဖန်အားပြု၍ ထပ်မံ၍ အထောက်အကျပြုသော အကြောင်းခြင်းရာ များလည်း များစွာရှိပါသောသည်။ သို့သော အရင်းအနှံး၏အနေပါပိုကို ဦးများ

ပိုင်ငံရိုင် စီးပွားမေတ္တာလုပ်ငန်း (State Owned Enterprises : SOEs) ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပုဂ္ဂလိကနီးပွားရေး လုပ်ငန်း(သို့) ကုမ္ပဏီဖြစ်ခေါ် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို လုပ်ရောက်၍ Capital Stock ၊ ဥပမာ - လမ်းများ၊ တံတားများ၊ စက်ရှုများ လျှော်စစ်ခာတ်တာ၊ ဆိုင်ကမ်းများ၊ စသဖြင့်ကို အသုံးပြုရသည်ဖြစ်ရာ ယင်းအရင်းအနှံးများ၊ အဆောက်အအုံများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးပြုခြင်းနှင့် တွေ့ Depreciation Costs များ ရှိလာခြင်း၊ ယင်းတို့၏ ထိန်းသိမ်းစိတ်များ ကြိုးမားလာခြင်း စသည်တို့ ရှိလာပါသည်။ ထိုကြောင့် စီးပွားမေတ္တာ၏ ရင်နှိမ်မြှင့်နှင့် ဆုံးပြတ်မှုပုံစံ (Investment Decision

မြန်မာ့ မြန်မာ့

Model) အရ ပြောရလျှင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ပါမိတ္ထကိုယ်တိုင်၏ စုစုပေါင်းတန်ဖိုးကို အမြင့်အားရရှိစေရေးကို ရည်ရွယ်ပြီး အသင့်လျှော့ဆုံးသော Capital Stock များကို သတ်မှတ်ပါသည်။ ယောယူအားဖြင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း၏ အသားတင် ငွေကြေးလည်ပတ်မှု (Net Cash Flows)၏ အသုံးပြုမည့်နောက် တစ်ခုပါးမှတ်တည်၍ တန်ဖိုးလျှော့သတ်မှတ်ထားသော လက်ရှိတန်ဖိုးကို maximize လုပ်ပြီး ယင်း၏ maximize ပြဿနာကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြန့်ပါသည်။

$$\max W_0 = \int_0^{\infty} X_t e^{-rt} dt = \int_0^{\infty} [(1-\beta)\Pi(K_t) - (1-k)P_k I_t + \beta(I_t)Dep_t] e^{-rt} dt$$

Subject to $\sigma = 1, -\delta K$,

$\Pi(K_t)$: Maximization of Real Income (အမျိမ်းဆုံး အမျိမ်းဆုံး)

P_k : Producer Price (စုနစ်မှုပိုင်း)

P_b : Capital Goods Price (စုနစ်မှုပိုင်း)

I_t : Investment Amount (စုနစ်မှုပိုင်း အနေဖြင့်)

r : Discount Rate (ကုန်စုံ အနေဖြင့်)

K_t : Net Capital Stock (အောင် အနေဖြင့် Stock)

k : Investment Rate after Tax (အောင် အနေဖြင့် စုနစ်မှုပိုင်း)

δ : Economically Depreciation Rate (ပြဿနာ အနေဖြင့် စုနစ်မှုပိုင်း)

Dep_t : Depreciation Rate over Taxes (အောင် အနေဖြင့် စုနစ်မှုပိုင်း)

β : Corporate Tax Rate (ပြဿနာ အနေဖြင့် စုနစ်မှုပိုင်း)

အိုသည်ကို -

$$W_0 = \int_0^{\infty} [(1-\beta)\Pi(K_t) - (1-k-\delta)P_b I_t] e^{-rt} dt + A_0$$

$$A_0 = \int_0^{\infty} \beta(I_t) \left(\int_{-\infty}^0 D(t-s, s) P_b I_s ds \right) e^{-rt} dt$$

မြန်မာ့ မြန်မာ့

74

D(t-s,s) : s တန်ဖိုင် ရှိခိုးသည့် လွှာပြောဆွဲန် (တစ်ကျပ် ၁၀၀ လာ သေပြင်) ၏ အရင်: အနီးကုန်စဉ်ထပ်တွင် s အနီးက ဟူနဲ့ စနစ်အောက်တွင်နှိုးသည့် t-s တန် (t-s နှစ်များနောက်) တွင် နှိုးသည့် Depreciated တန် (Depreciated Cost)

Z : မောင် အနာဂတ်တွင် နှိုးသည့် ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
စဉ်ဆိုင်မှုပေါ် ကျန်းမာရေးအနာဂတ်ကာလတွင်နှိုးသည့် ရှာပါး Depre-
cated Cost များ၏ Discount Rate ဖြစ်သည် ထို့ကြောင့် -

$$\max \int_0^{\infty} [e^{-rt} [(1-\beta) \cdot \Pi(K_t) - (1-k-z) P_b I_t]]$$

$$r = I_t - \delta K_t$$

ဤတွင် Hamilton သီခိုင်ကို သုတေသန -

$$H = e^{-rt} [(1-\beta) \cdot \Pi(K_t) - (1-k-z) P_b I_t] + \mu_t [I_t - \delta K_t]$$

$$\frac{\partial H}{\partial I_t} = -e^{-rt} (1-k-z) P_b + \mu_t = 0$$

$$I_t = \frac{\partial H}{\partial K_t} = -e^{-rt} (1-\beta) \frac{\partial \Pi}{\partial K_t} + \mu_t, \quad \text{ကို ဖြစ်ပြီ}$$

$$\lambda_t = \mu_t e^{-rt} \quad \text{ဖို့ အတောက်လွှာ}$$

$$\lambda_t = (1-k-z) P_b$$

$$\lambda_t = (r+\delta) \lambda_{t-1} - (1-\beta) P_{t-1} \frac{\partial \Pi}{\partial K_{t-1}} \quad \text{ပြန်ပြီ:$$

$$(\frac{\partial \Pi}{\partial K_t})$$

$$\frac{\partial \Pi}{\partial K_t} = \frac{P_b (1-k-z)(r+d-\beta)}{1-\beta} = P_b (r-P_b+\delta) \frac{1-k-z}{1-\beta} = P.D.T = C$$

$$\text{ဒု ပြန်လာပြီ: } \text{ယင်းကို တစ်ပို့} \frac{\Delta C}{C} \cong \frac{\Delta P}{P} + \frac{\Delta D}{D} + \frac{\Delta T}{T}$$

$$(\text{ဒုသော } \frac{\partial}{\partial_t}) \text{ ဒု ဖော်သည်}$$

■ အကိုယ် အသေ

ထို့ကြောင့် ဤသည်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတန်ဖိုးများ၏ ကုန်ကျစနစ်

သဘောတရားကို အကြမ်းအားဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဒီးပွားရေး Shock (Economic Shock) များဖြစ်တိုင်း ဒီးပွားရေးတစ်ရုပ်လုံးသည် အနည်းငြိုင်အများ ဆိုသလို တန်ခါတုန်လှုပ်သွားလေ နှိပ်သည်။ ဥပမာ - ကမ္ဘာလေပိုင်စာရေးနှင့်မြင်မားလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဒီးပွားရေးရှိက်ခတ်မှုများသည် ကမ္ဘာနိုင်ငံအသီးသီးသို့ ရုတ်ခတ်လာပြီး အောင်ရှင်သာနိုင်ငံများသည် ပိုမိုခံစားရလေ့ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကျဆင်းလာလျှင် ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းလာပြီး ယင်းမှုတစ်ဖန် ဝင်ငွေ၊ လုပ်ခလစာ၊ စုဆောင်းမှု စသည်တို့ပါ ကျဆင်းများစေပြီး စားသုံးမှုကိုပါ ကျဆင်းစပေါ်သည်။ ထို့နောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကို ထပ်မံကျဆင်းစေပြီး ဒီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ကျဆင်းသွားစေတတ်ပါသည်။ ဒီးပွားရေးတိုးတက် စေရန်ဖြစ်ပြီး၊ သို့မှာသာ အလုပ်အကိုင်အ နိုင်ဆောင်းများစွာကို မွေးဖွားပေးပြီး လုပ်ခလစာနှင့် စားသုံးမှု၊ စုဆောင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စသည်တို့ကို သဟလတကျအောင် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင် ရှာ အထူးအနေပါပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် Capital Stock သည် ဒီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး

■ ကိုယ် အသေ

တိုးတက်ရန် လိုအပ်သက္ကသို ရင်းနှီးစဉ်နှင့်မှုဘသစ် လုပ်ဆောင်တိုင်း ယင်းတို့၏လိုအပ်ချက်နှင့် ယင်းတို့အပ်၏ ကျသနမည် ကုန်ကျစရိတ်တို့အပ်တွင် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရော၊ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရောင်းစားရန်လိုအပ်ပြီး အနိုင်ရပိုင်းအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ ရင်းနှီးစဉ်နှင့်မှုဘကို ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရန် စီးပွားရေးအပ်လစီးများဖြင့် ဖော်ဆောင်ပေးရပါမည်။

ကျမိုက်
References မှုဘာနေပြုင့် ရုပန်နိုင်ငံ၊ Ministry of Economic Planning မှ ရုပန်ဘာသာဖြင့် ထုတ်သော Economic Research မှုလည်းကောင်း၊ ဒေါက်တာရိုလ်လေး၏ စီးပွားရေးသုတေသန (၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မေလ ထုတ်ဝေ)မှုလည်းကောင်း အချို့ Data မှုဘက် ကောက်နှစ်ပါသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပို့ဆောင်ရေး

(Investment and Economic Development)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှန်င့်
စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

Ecovision
Vol: 2 No. 17

~~~~~

နိုင်ငံတစ်ခု၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်မှု ကိုလေ့လာကြည့်မည်ဆိုလျှင် ယင်းနိုင်ငံ၏စားသွေးမှု (Consumption)၊ စုစေဆာင်းမှု (Saving)နှင့် ရုံးမြှုပ်နည်းမှု (Investment)တို့သည် အသီးသီးအရေးပါပြီ၊ ငိုးတိုးမှု ထုတ်လုပ်မှု (Production) ကို ဖြစ်ပေါ်ကောာ၊ ယင်းမှုတပ်ဆင်၍ လူတစ်ဦးစိုးဝင်ငွေ (Income per capita)ကိုလည့်ကောင်း၊ တိုင်းပြည့်အစွမ်းအကောက် ဝင်ငွေ (Revenues) ကိုလည့်ကောင်း ဖြစ်ပေါ်စေသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းဆိုသော တိုင်းပြည့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်မှုကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နည်းမှုသည် အမိကကျေပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နည်းမှုသည် အမြတ်အစွမ်းအလားအလာ (Economic Incentives) နှင့် စွေးကွက်တည်းစွဲမှု (Economic Market Stability) စသည် တို့အပေါ်တွင် တည်မြှုပြီး ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိပါသည်။ ယင်းမှုတပ်ဆင်၍ ဈေးကွက်အသီးသီးသို့ ရောက်မှုကိုပြစ်စေပြီး၊ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းအသီးသီး၏ ဈေးနှုန်းများကိုလည်းကောင်း၊ လုပ်ခလာစာဝင်ငွေကိုလည်းကောင်း၊ ကုန်ကြမ်း ဈေးနှုန်းများကိုလည်းကောင်း ဝယက်ရှိက်ခတ်ပြီး အသစ်အသစ်သော ဈေးနှုန်းများ၊ လုပ်ခလာစာများကို ဖြစ်ထွန်းစေပေါ်လိမ့်မည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နည်းဟိုရာတွင်လည်း ပြည်တွင်း မှုရင်းနှီးမြှုပ်နည်းမှု ပြည်ပမှု ရင်းနှီးမြှုပ်နည်းမှုဟု၍ ယေဘုယျအားဖြင့် နှစ်စိုးနွေးခြားကြေညာပြင်နိုင်ပြီး၊ ပြည်ပမှု

မန္တာရေးဝန်ဆောင်ရွက်မှုပါဘဏ်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို မှန်းသလောက်မရသောအခြေအနေဖွင့်နှီးစေသည့် နိုင်ငံများသည်ပြည်တွင်းမှရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ဂိမ့်ဆဲဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ တစ်နှစ်တည်းတွင် ပြည်ပရင်း နှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း ဂိမ့်လက်ခံရရှိနိုင်ရန် အထူးအရေးပေးဆောင်ချက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ (တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုတွင် ပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် အရေးပါကြောင်။ အထူးသဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် လက်ခံရရှိသော ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများက အကောက် အပံ့ပေးနေခဲ့ပြောင်းကို ယခင်က Econvision ဂျာနယ်တွင် စာမေးသူ ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုသည့်မှာ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ အဆင်ပြေခေါ်မွှေ့စေရေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖော်ပြပေးရန် လိုအပ်သလို အားနည်းချက်များ လိုအပ်ချက်များကိုလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြဆွေးနွေးပြီး အားဖြည့် ဖော်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။

တစ်နည်းဆီရသေ် စီးပွားရေးကဏ္ဍအား လုပ်ပေါ်တွင် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း သက်ရောက်လာစေမည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသဏ္ဌာန်ကို ဖော်ဆောင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် အမိုးရောင်းသတ်မှတ်မှုများကို ဖြစ်ပေးရန် ပုဂ္ဂန်လုပ်လုပ်မှုများ (နှိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့တတ်နိုင်သည့် အရင်အနာဂတ်မှုများ) အနေဖြင့် ပုဂ္ဂန်လုပ်လုပ်မှုများ (နှိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့တတ်နိုင်သည့် အရင်အနာဂတ်မှုများ) ဖြစ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စသည်တိုကို ဂိုဏ်အားလုံးမြှောက် ပြုပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယနေ့ဖြူးဆိန်ငံများသည်လည်ပါ စိတ်တို့တိုင်းတို့ မှာယာပျော် (Development Strategy)အဖြစ် လက်ခံလာနေပါသည်။ တစ်နှစ်တည်တွင် အိုးရေးဘဏ်ရှုံး (Budget Deficit)သည် တို့ပြည့် GDP၏တစ်ရာခိုင်နှုန်းအောက်တွင်သာ ထိန်းထားနိုင်ရန်လိုအပ်ပြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိလာရသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကျလာလျှင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်လာပြီး နိုင်ငံသားတို့၏ လုပ်ခု ဝင်ငွေနှင့် အမြတ်အစွမ်းစသည်တို့ပါ ကျဆင်လာသောကြောင့် စီးပွားရေး တစ်ရပ်လုံးကို ထိနိုက်စေပါ သည်။ အရင်အနာဂတ်မှုများ စုစုပေါင်းမှု (Saving) များ တိုးမြှင့်လာစေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘက်အတို့နှင့်ကိုမြှင့်ပေးရုံးမြှင့် ရေးအားနည်းချက်များ၊ ပြဿနာများ(ဥပမာ-အလုပ်လက်မှုနှင့်မှုပြားနေခြင်း၊ ဝင်ငွေခွဲဝေမှုမမှုတွက်ခြင်း၊ စွဲးကွက်များ၏မတည်ပြုခြင်း၊ ကုန်စွဲးနှင့်မြှင့်မှုများနှင့်မှုပြားနေခြင်း၊ မြှင့်ဆန်မှုစသေဖြင့်)ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မှုသာ ဝင်ငွေမှုစေဆောင်းမှု (Towards Savings From Income)၊ စုစုပေါင်းမှုများရှင်းနှုန်းမြှုပ်နှံမှု (Towards Investments From Savings)၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (Towards Productivity From Investments) စသည်အော်ပါသော စီးပွားရေးဖြစ်စဉ်တို့ကို

အနုတ်စီးပွားရေးနယ်မြို့၊ မြန်မာနိုင်ငံ

သဟဏတက္ကဆောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံသာထိုးဝင်ငွေကောင်မွန်လာလျှင် စုဆောင်စွဲမှုဗ္ဗာလည် တိုက္ခိုးလျှို့
ယင်းစုဆောင်းငွေကို မိမိတို့ဘိမိတွင်စုဆောင်းခြင်း၊ ဧည့်တာခြားသော
ငွေမှာများကို ဝယ်ယူစုဆောင်းခြင်းမျိုးမှ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်စေရန်အတွက်လည်း အများပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို
ဖန်တီးပေးရန်လည်း လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

တစ်နည်းအာဖြင့် ရုံးနှီးမြှုပ်နှံမှုကို တိုးပြုင်လာဖော်အတွက် စီးပွားရေး
တစ်ရပ်လုံးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးရခြင်းမျိုးလည်း
နှိုတ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက Economic Shock များဖြစ်လိုက်တိုင်း
ရုံးနှီးမြှုပ်နှံသည်လည်းပဲ ကျဆင်းသွားနိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံတစ်ခု၏စီးပွားရေးကို ယင်းနိုင်ငံ၏ ထုတ်လုပ်မှုစွဲများအားဖြင့်
တိုင်းတာပြီး၊ ယင်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊
ပညာရေး ကာကွယ်ရေးသည် အခန့်ကဏ္ဍများနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်။
ကုန်ထုတ်စွဲများကို ပြုင့်တင်ပေးသော စီးပွားရေးပေါ်လစီမှာ လိုအပ်နေပါ
သေးသည်။

(Poverty Eradication and Economic Policy)

**ဆင်းရဲမွဲတေမူတိုက်ဖျက်ရေးနှင့်
စီးပွားရေးပေါ်လစီ**

~~~~~

Ecovision
Vol: 2 No. 21

ဆင်းရဲမွှေတော့ တိုက်ဖျက်ရေးကို ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်ခဲ့သူများက အမိက အာန့်ထားကြသည်။ ဆင်းရဲမွှေတော့မှုဟု ဆိုရာတွင်လည်း စားစရာ၊ ဝတ်စရာ၊ အစားမရှိလာက်အောင် ဆင်းရှုံးမြို့ပါးသော တိုးပြည်များရှိယူကဲ့သို့ တိုးပြည်က ချမ်းသောသို့လည်း ပြည်သူများ၏ စားဝတ်နေရာမှ မပြောလည်သော တိုးပြည် များလည်းရှိပါသည်။

ဆင်းရဲမွှေတော့ တိုက်ဖျက်ရန် ဆိုလျှင်၊ ယင်းတိုင်းပြည်၏ အထွေထွေ အခြေအနေများကို သိရှိရန်လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ စာရေးသူအနေဖြင့် တိုင်းပြည်များ၏ အထွေထွေအခြေအား နများကို အချိန်တို့အတွင်းသိရှိရန် ယင်းနှင့်များ၏ ဈေးများ (Various Markets) (သား ဝါနှင့်အစားအသောက် ရောင်းချသောဈေးများ၊ Super Market များနှင့် Stock Share Market များ စသဖြင့်)၊ တက္ကသိုလ်များ (Universities)၊ မြို့တွင်သွားဘတ်ကားနှင့် ရထားများ (Transportation) နှင့် အများသုံး ဒီဇိုင်သာများ (Public Toilets) များကို ဦးစွာလေ့လာကြည့်မိလေ့ရှိပါသည်။ ဈေးများကိုလေ့လာခြင်းဖြင့် ယင်းနှင့်သားများ၏အကြိုက် (Pre-ferences)၊ ဝယ်လိုအား (Demand) နှင့် ဝယ်ယူနိုင်စွာအား (Purchasing Power)၊ ဝင်ငွေနှင့် လုပ်ခလာာအဆင့် (Levels of Income and Wages)၊ အမိကရောင်းကုန် (သီး) ထွက်ကုန်များ (Main Products)၊ ရောင်လိုအားနှင့် ကုန်စည်းဆင်မှု (Supply and Commodities Flows) စသည့်

အချက်အလက်ပေါင်းများကို လောက်တွေကျကျ သိရှိနိုင်ပြီး၊ Stock Share စောက်များနှင့်များတွင်မူ အထက်ပါ စွဲးများ (Markets) ကိုလောက်ခြင်းအပြင် Stock Share စွဲးကွက်ကိုပါ လောက်ခြင်းဖြင့် ယင်းနိုင်ငံ ၅ မက်ခန့်ဒီးပွားရေး (Macro Economy) နှင့် စီးပွားရေး အတက်အကျ အခြေအနေများကိုပါပိုမိုအသေးစိတ် လောက်သိရှိနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဆက်တည်ပင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကြံဖြစ်လေသော ပညာမေးတွင် အမိကကျသော တူးသို့လုပ်များကို လောက်ခြင်းဖြင့် ယင်းနိုင်ငံ၌ အနာဂတ် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု၊ နှစ်ခုအကြောတွင် ပေါ်ထွန်လာမည့် လူသုသေရှင် အမြစ်များနှင့် ယင်းနိုင်ငံ၌ အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စသည်တို့ကို Simulation လုပ်နိုင်လာပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံ တူးသို့လုပ်များနှင့် အရှုံးနိုင်ငံကိုး များ၏ တူးသို့လုပ်များတွင် အသိပညာပိုင်ရာ အခြေခံများ (Basic (or) Fundamental Academic Knowledge)များကို စနစ်ကျသောင်းပို့ချေပေးခြင်း၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ (Research and Development) ကို ငွောက်အကျိုး အကျွော်ခြင်စသည်တို့ဟွဲ့ အထူးအလေးထားကြော်ပြီး အနာဂတ်လူ့ဘာဝ အတွက် အကျိုးဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်လောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (သို့) ဆင်းရွှေ့တော်မှုကို လောက်ရာတွင် ရှုထောင့်အနီးများ ကြည့်မြှင်တတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မြို့တွေ့သွား (မီးသည်

နှင့် သွားလာသည့်ယောဉ်များ) ဘတ်စိကားများ၊ ရထားများကို လောက်ခြင်း ဖြင့် ယင်းနိုင်ငံ၌သွားလာလှပ်ရှားမှု အသွင်သဇ္ဈာန်၊ အလုပ်လုပ်ချိန် အပိုင်းအတာ၊ အလုပ်လုပ်ချိန်ပြင်ပချိန်အတိုင်းအတာ၊ လောင်စာ ဆီသုတေသနမှု အလားအလာ၊ ကာပွန်နိုင်အောက်ဆိုက် စာတွင့်လျော့ချိန်မှု အခြေ အနေ၊ အသည် အချက်အလက်များကို လောက်သိရှိသာနိုင်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အများပိုင်အိမ်သာများ၏ အရေအတွက်၊ သန့်ရှင်းမှု၊ ဓရစ်ကျမှုစသည်တို့ကို လောက်ရုံမျှဖြင့် စီးပွားရေးအခြေအနေသာမက၊ ယင်းနိုင်ငံသားများ၏ Behavior၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေးအဆင့်အတန်း၊ ထူနေမှုအဆင့်အတန်း (Standard of Living) စသည် လူမှုစီးပွားတစ်ရပ်လုံးကို ဖြင့်လောက်သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။

စီးပွားရေးပညာရှင်ဆုံးသည်မှာ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များကို လုပ်လာ သိရှိပြီးမှသာ ယင်းတို့၏လက်ရှိနှင့် အနာဂတ်လူ့ဘာဝကို ဆုံးပြုစေနိုင်သော Hypothesis များ သုတေသနများ (Researches) ကို ကောင်အထည်ဖော် နိုင်မည်ပြုပါသည်။ သိဒ္ဓရီနည်းနီသုယာများ လက်တွေ့င်းသင်းလောက်မှု (Surveys)များ ပေါင်းစပ်ပြီး တိုးတက်ကောင်မွန်သော အဖွဲ့အစည်းကို တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဆင်းရွှေ့တော်မှု တိုက်ဖုက်ခြင်းတွင် ရွှာ့အထောက် အကူးပြု ပေါ်ပါသည်။

နိုင်ငံတို့၏ဆင်းချောင်း၊ ချမ်းသာခြင်းဆိုသည်မှာ ယင်းနိုင်ငံများ၏ ကဲ့ဟန်၊ ရိရိယာ၊ ပညာတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ထာခြင်း၏ ပြုပုဂ္ဂဖြစ်ပြီ၊ စဉ်းလုံး ညီညွတ်ခြင်း (သိ) ပြု့ဆိုမှုစသည်တို့သည် ယင်းနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ကို ပုံဖော် ပေးပါသည်။ နိုင်ငံသားများသည် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးကို ချစ်မြတ်နိုးသော စိတ်ဓာတ် နှုရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဆင်းခွဲတော်ကို အသွေးသွေးနှင့်အခို့နှင့် ဖြင့် လေလာရှုမြင်ပြီ၊ ယင်းတို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်မြှုပြီး နောက်တွင် အနာဂတ်လူဘောင်တွင် နှုန်းစာပ်သော လူမှုစီးပွားလူမှုအသိင်းအဝန်း (Socio Economic Society)ကို မည်ကုသို့ မျိုးစွဲချုပ်သွေးတည်စေရန်၊ မည်ကုသို့သွေးတော် စီးပွားရေးပေါ်လစီမှားကို ရေတိ၊ ရေရှည်အမြင် (Short-term and Long-term Visions)များ အခြေခံ၍ ရေးဆွဲရန်လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

ဆင်းရွဲတော်ကို တိုက်ဖျက်ရန် လူတစ်ဦး၊ ချင်၏ဝင်စွဲမြှုမှုသလာစေရနှင့် မက်ခနိုင်းပွဲရေး တစ်ခုလုံးသည် Equilibrium အခြေအနေတွင် ရှိနေစေရန် လိုအပ်ပါလိမည်။ ထိုသို့နှုန်းစေရန်အတွက် ပြု့ဆိုမှုရှိသော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပုံပိုးပေးရန်လိုအပ်ပါမည်။

Ecovision
Vol: 2 No. 23

~~~~~

(Sustainable Development, Social Capital, Market Economy & Economic Policy)

ရေရှည်စီးပွားရေးဝန်
ဦးမြို့တိုးတက်ရန်

၂၁ ရာစုတွင် ၂၀ ရာစုထက် လူဦးရေပဲများလာခြင်းနှင့်အတူ လူတိုင် စားဝတ်နေရေး လိုအပ်ချက်များလည်း ပိုမိုမြင့်မားလာပါသည်။ တစ်ခုနှင့်တည်း တွင် နိုင်ငံရေးမာတည်ပြုမှုများ (Political Unstabilities)၊ စီးပွားရေး မတည်ပြုမှုများ (Economic Unstabilities) နှင့်အတူဖြစ်ပေါ်လာနေသော ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုများ (Poverty and Economic Hardships)၊ ငတ်မှတ်ခေါင်းပါးမှုများ (Famine)၊ ဝင်ငွေခွဲဝေမှု မည်မှုမှုများ (Income Inequality)၊ သယ်ယောက်များ အလုပ်သမာန်မှုတို့ပြီး ကုန်္ချာရာသီဥတု ပြောင်းလဲလာမှုများ (World's Climate Change Caused by the Wasteful use of natural resources) စသည်တို့မှ ထပ်ဆင့်၍ အမျိုးမျိုးသော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျွန်းမာရေး ကပ်အေးယားကို ရင်ဆိုင်လာနေရပါသည်။ ဤသည်ကို ကြိုးတင်မြင်မိုးသော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ ပညာရှင်များ၏ သတိပေးမှုများပြင့် နိုင်ငံများအကြေား တွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၁၇တွင်းတွင် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတစ်ခုတည်း အနေဖြင့် လည်းကောင်း ပုံးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ဆောင် လာရပါသည်။

ထို့ကြောင့်၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်ရာတွင်လည်း သယ်ယောက်များကို ပရ့ော်ပတာသုံးဖွဲ့စွဲ၏၊ စွမ်းပစ်ပစ္စည်းများကို ပရ့ော်ပတာ စွမ်းပစ်ပြင်း၊ ကုန်စည်များကို ပရ့ော်ပတာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချေမြင်းတို့ကို အခြေခံသော

စီးပွားရေးမှူးမာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မထိခိုက်စေသော စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲရန် ဖြောပ်လာကြသည်။ တစ်နည်းဆိုသော "Sustainable Development (ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတို့ တတ်မှု)" ကို တန်ဖိုးထားလာပါသည်။ 'အနာဂတ်မျိုးဆက် လူသား' တို့အတွက် စေတနာထားပြီ၊ 'လက်ရှိ စီးပွားရေးနှင့် လက်ရှိ လူသား မျိုးဆက်' တို့၏ လက်ဆောင်မှုနှင့်တစ်ခုဟုပင် ပြောနိုင်ပါသည်။ ဤ Sustainable Development ကို Social Objectives, Economic Objectives နှင့် Environment Objectives ဟု ရည်မှန်းချက်သုံးခုကို ဆက်စပ် ထားပြီ၊ ယင်းကို Local Level (အသာဆင်)၊ National Level (နိုင်ငံအဆင်)နှင့် Global Level (ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာအဆင်)ဟု အဆင့်သုံးဆင့်စွဲခြားပြီး သက်ဆိုင် ရာအလိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ဤသို့ Sustainable Development ကို အထူးအလေးထားလာရခြင်းမှာ Social Capital မြင့်မားလာခြင်းကြောင့်ဟုလည်း ပြောနိုင်ပါလိမ့်မည်။ Social Capital ကို နိုင်ငံသားများ၏ တန်ဖိုးထားမှုများ (Values)၊ စံနှုန်းများ (Norms)၊ အမြင်များ (Visions)၏ အဆင့်ဖြင့် တိုင်းတာနှင့်ပြီး Social Capital မြင့်မားလာလျှင် အထူးဖြင့်ပဲမှု တစ်နည်းအားပြင် မိမိအကျိုးနှင့်အများအကျိုး ကို မျှမျှတတော်းစားလာနိုင်ခြင်း၊ စည်းမျဉ်းများကို နားလည်တန်ဖိုးထားလာခြင်း၊ မလိုအပ်သော Rent Seeking များ၊ Profit Seekingများ

လျော့နည်းလာခြင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကြားအပြန်အလျှန်လေးစားခြင်း (Mutual Respect)တို့ပိုမိုမြင့်မားလာပြီး လွှာဘောင်တစ်ရပ်လုံးသည် မိမိအလုပ် ကို မိမိတန်ဖိုးထားသလို သူတစ်ပါးကိုလည်း တန်ဖိုးထားနားလည်လာပါသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် Market Economy (ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်) သည်လည်း စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် တက်ကြသော စီးပွားရေး (Active Economy)တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိပါသည်။ သို့သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင်လည်း အသံနည်းချက်များ၊ ပျောကွက်များ (Weakness) ရှိပါသည်။ ဥပမာ-ဝင်ငွေခွဲဝေမှု ပြဿနာနှင့် စီးပွားရေးပြဿနာများတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် အစိုးရ၏ ဝင်ရောက်ကြပ်မတူမှုများ (Government Interventions) သည်လည်း လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို နှောင့်နော်သွားစေ၊ ရပ်ဆိုင်သွားစေသော လုပ်ဆောင်ချက်များကိုမူ အထူးသတိပြုကြရမည်။

ဤသို့သော Sustainable Development ဖြစ်စေရန် Social Capital က ကော်ယောက် နောက်ခံပြုထားသက္ကာသို့ တစ်ချိန်တည်းတွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတောင့်တင်းစေရန်အတွက် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် (Market Economic System) ကိုလည်းပိုပြင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ ယင်းကိုရှိ

အနုဂုဏ်ပို့ဆောင်ရည်၊ ပို့ဆောင်ရည်

လက်နှစ်းပွားမေ့နှင့် အနာဂတ်းပွားမေ့တိုကို စီးပွားမေ့ပေါ်လစီများ (Economic Policies) ဖြင့် ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ပေးခြင်းများ လို အပ်လာပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေး စီးပွားရေးဟူသည် နိုင်ငံတစ်ခု၏ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍဖြစ်ပြီ။ ယင်းနိုင်ငံ၏အစိုးရ (Government) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (Enterprises)နှင့် ဒီသာစရုံများနှင့် လုပ်စဉ်းချင်း (Households and Individuals) ဘေးလုံကို သက်ရောက်မှုပေးသည့်မှာ မလွှပါ။

(နိုင်ငံတာဝန်များကို ပန်းကြောင်တာဝန်ယူမည့်သူများ ဝိုင်းစားနိုင်စေရန်
ရည်ရွယ်ပြီး အနေသာပါသည်။)

'ပတ်သက်လျှင်ကြိုးစား' ဟူသော စကားပုံးစာတိုင်း၊ နိုင်ငံသားတိုင်း ကြိုးစားပန်စိုးလျှင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတစ်ခုအပြုံးသို့ ရောက်နှုန်းလည်ဟု တေနသူအနေဖြင့်လည်း ယုံကြည်ပါသည်။

အနုဂုဏ်ပို့ဆောင်ရည်၊ ပို့ဆောင်ရည်

Scarcity Efficiency and Equity and Some Economic System

**ရှားပါးမှာ ထိရောက်မှာ ညီမှာမှန်င့်
အချို့သော စီးပွားရေးစနစ်များ**

Ecovision
Vol: 2 No. 28

~~~~~

မှတ်စွာ စာ

မှတ်စွာ စာ

စီးပွားရေးပညာသည် လူမှုသိပ္ပါ (Social Science)၏ နယ်ယ်တစ်ခု ဖြစ်သည် အားလုံးနှင့်ပွားရေးပညာကို လေ့လာသူများသည်၊ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေးပညာ၏ သဘောသဘာဝကို ကော်မွန်နှင့် သိနှိုင်ပို့ဆောင်ရွက်နည်း၊ စီးပွားရေး (Economy) ဟူခဲ့သော စကားလုံးသည် ဂရိ(Greek) ဘာသာ ဖြင့် အိမ်ထောင်စုတစ်နှစ်ကို 'မိမိကျော်ကဲသည်' ဟု အမိမာယ်ပေါ်ပြီး၊ အိမ်ထောင်စု များကို ပေါင်းစပ်စားလှုံး 'စီးပွားရေး' ဟူသော အမိမာယ် ပို့မို့ပေါ်လွင်လာသည်ကို စဉ်းစားနိုင်ပါလိမ့်မည်။

စာရေးသူသည် စီးပွားရေးပညာကို လုပ်လာနေသူတစ်ဦးအနေဖြင့် နိုင်ငံတိုင် စီးပွားရေး အတက်အကျိုး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတက်မှုအနေဖြင့် အနိမ့်မတ္တာညီမှု၊ နိုင်ငံတစ်ခုအတွင်းရှိ နိုင်ငံသုတေသနတိုင် လူနေ့မှုဘဝနှင့် အတွေးအခေါ်အယူ အဆတိုကာဟမှု၊ လူတို့၏ အသက်ရှင်ရပ်တည် နေမှုအတွက် လူပုံရားမှု များစသည် များပြားလှ စွာသော ပုံရှင်သဏ္ဌာန်များကို သိနှိုင်ရန်အတွက် လူသားတို့၏ အပြုအမှု (Human Behaviors)များ၊ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် စားသုံးသူများ၏ သဘောသဘာဝများနှင့် ရွေးချယ်မှုများ (Concepts and Preferences of Producers & Consumers)နှင့် ငြင်တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် အလွယ်တကူရှိရှိသော သတင်အချက်အလက်များ (Their decisions Over Production & Consumption and available Information)၊ ပဟ္မသုတေသန (knowledge)

မန္တေတာင်စံကျေဆုံးမှုပါနီနှင့် အခြေခံသိပါသည်။

edge) စာည်တိုကိုပါ ပေါင်းစပ်လေ့လာပြီး၊ ယင်းနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံသားများ၏ လက်တွေ့ကျကျမည်ကိုသိ ဖြေရှင်းနေသည်ကို ထပ်ပေါင်းစပ်ပြီး၊ စဉ်းစား တွေးခေါ်ခြင်း၊ အမြဲတ်မြှင်းမျိုးကို စီးပွားရေးပညာ၏ သီချို့ရုံများ တွက်ချက်မှုများ (Calculations), Simulations and Calibrations Method များ အသို့ချလေ့ရှိပါသည်။

နိုင်ငံတစ်ခုသည် အမှန်တကယ် ချမ်းသာတိုးတက်စေရန်ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်ဆောင်တော့ မည်ဆိုလျှင်၊ ယင်းနိုင်ငံသားအားလုံးသည်တူညီ သော ရည်ရွယ်ချက်(သို့) ခဲ့စားချက်နှင့် ကြိုးစားအားထုတ်မှုများကို အဆင်ပြေ ရည်ရွယ်ချက် အဘက်တက်မှ စောင့်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သို့မှာသာ ချောမွတ်စေရန် အဘက်တက်မှ စောင့်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သို့မှာသာ မီးပွားရေးလုပ်ငန်များနှင့် နိုင်ငံသားများ၏ စီးပွားရေးရေးမှုပါသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန် တိုးတက် လာနိုင်ပြီး၊ ယင်းတိုးထံမှ အခွန်အဖိုးမျိုးကို ပိုမိုရရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။

မီးပွားရေးဆောင်ရွက်ချက်တိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းသည် ဂံရောများ (Contradictions)များ ရှိနေတတ်ပါသည်။ ဤအချက်ကပင် မီးပွားရေးပညာကို သိပ္ပာယာနှင့် နှိုင်ယုဉ်ပြေလျှင် ရရှိပါတော်းသည်။ ဤပိုမိုရောများသည် အခြေတစ်ဆောင်းအဆိုး၊ ဒုန်းတွေနေလျက်လည်း နှိုင်တော်းပါသည်။ ပိုမိုတိုးတက်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးရေးမှုပါသည်။ ပိုမိုတိုးတက်မှုနှင့် မီးပွားရေးမှုပါသည်။ မီးပွားရေးမှုပါသည်။ ယင်းတိုးတက်မှု သို့မှာသာ တရားအဖွင့် ယုံ့၍သော်လည်းကောင်း မီးပွားရေး မော်ဒယ်များ (Economic Models) များ တည်ဆောက်၍ သော်လည်းကောင်း ရလဒ်များကို

အနိုင်းသိနိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံတိုင်တွင် မတ္ထားသော လူမှို့ဝန်လုပ်ကော်များ ဝန်ကြုံများ (National Characteristics), ဝင်ယုံများ (Habit), ယဉ်ကျေမှုများ (Culture)နှင့် အတွေးအခေါ်ပိုစ်များ (Mindsets) နှုံသည် အားလုံးစွာ ယင်းတိုကို သောချာစွာလေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်စဉ်စားခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ပြီး၊ ယင်းအချက်များကို အခြေခံသော အခြေခံပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ် သောပါသည်။ သို့မှာသာ ပြောင်းလဲနေသော ကျွော့တင်းအနေများ ပြောင်းလဲတို့တက် မောင်အြေားအြေားသောကျွော့များနှင့်လည်း သဟဇာတကျအောင် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကြောင့် စီးပွားရေးပညာမှုပါသည်။ လေ့လာနေသူအားလုံးသည် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးကျွော့အသီးသီးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ အားလုံးသည် လည်းကောင်း မိမိတို့ပါဝင် ယက်မှတ်နေသော ရောက်များ အကြောင်းသိပ်းရေးကျွော့အတွင်းရှိ ထုတ်လုပ်သွားမှုများ၊ စားသုံးသွားမှုများ၏ အကြောင်း အခြားနိုင်းမှု ပြုလုပ်မှုတိုးတက်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးရေးမှုပါသည်။ ပိုမိုတိုးတက်မှုနှင့် မီးပွားရေးရေးမှုပါသည်။ အခြားနိုင်ငံများ အခြားနိုင်ငံတိုးတက်မှုနှင့် တစ်ပြီးလို့ လေ့လာသိနိုင်သူးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

နိုင်ငံတစ်ခုအတွက်တွင်ပင် လူမှို့ ဘာသာ ကွဲပြားသည်နှင့် ယင်းနိုင်ငံသား အတွေးအခေါ် အတွေးအခေါ်၊ အယူ့အဆုံးချက်မှုပါသည်။ ယင်းတိုးတက်မှု သို့မှာသာ တရားအဖွင့် ယုံ့၍သော်လည်းကောင်း ရလဒ်များကို

ဝန်ဆောင်ရေးပို့ဆောင်ရေးမှုပါသည်။

ဆောင်ရွက်ချက်များ (Performances) သည်လည်း ကွဲပြားသွားပါသည်။ ဤသည်ကို ဖော်သိပို့ဖော်ပြီး၊ မည်ကဲသို့ ပညာ အောင်ပြုလုပ်ရှင်သည်ကို အမြဲခံပြီး တိုင်းပြည် မက်ခရီးစားများရေး (Macro economy) ကို တည်ပြုခြင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရာမည်ဆိုသည့် အချက်ကို စီမံကိန်းမေးဖွဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းများ (Policy making Bodies)က ကောင်းမွန်စွာသိရှိပြီး၊ ကျမ်းကျင့်စွာအသုပ္ပါယ်လိုအပ်ပါသည်။

အထက်တွင် ရေးခဲ့သလို စီးပွားရေးပညာသည် ရှားပါးသောအရင်: အမြစ်များ (Scarce resources)၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ (Factor endowments of Production)ကို မည်ကဲသို့ အကျိုးရှိနှုန်း (Efficiency) အနိမ့်အပို့ဖြစ်အောင် ထုတ်လုပ်မည့်ဆိုလ်ကို စဉ်စားလိပ်စင်တာဖြင့် တရာ့နှင့်တည်းတွင် ယင်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားများ အေးလုံက ပါဝင်ဆောင်စွာရှိနိုင်သော စီးပွားရေးအောင် အချက် မျှနှင့် Equity လည်း နှိမ်လိုအပ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးစက်မှုအင်အားကြီး နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံဖြစ်သော အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံကို လေ့လာကြည့်သွင်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် လွတ်လပ်မှုနှင့် ပြင်ဆင်မှု (Freedom and Competition) စုံ အပေါ်တွင် ပိုမိုအခြေခံပြီး၊ ဂျပန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးပစ္စနှင့်သည် ညီညွတ်မှု ပေါင်းစည်မှု၊ အမိန့်အာခံမှုအား ပိုမိုလိုက်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အနီးက် လမ်းညွှန်မှုများ ငွေကြေးနှင့် သတင်းအချက် အလက်များ ပုံပိုးမှုများကို အထူးအလေးထား

 တရာ့သား

လေ့လာပါလိမ့်မည်။

သည်ကို လေ့လာတွေ့နှိမ်ပါလိမ့်မည်။ ထို ကြောင့်လည်း Competition Policy နှင့် Industrial Policy ထိုကဲသို့သော စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတက်မှုကို ရွှေ့ရှေ့သော စီးပွားရေးလေ့လာစီးပွားရေးကို ကျင့်သုံးစွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပြင် ဤ နိုင်ငံကြီးများ၏ စီးပွားရေးစနစ်သွောနှင့် မတူညီဘဲနှင့်လည်း တိုင်းပြည် စီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် စီးပွားရေးစနစ် များလည်း နှိပ်ပေးသည်။ ဥပမာ- မြန်မာနိုင်ငံများ သောင် သိန့်ကြိုး သည် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုအခြေခံသော စီးပွားရေး ပုံစံမျိုးဖြစ်ပါသည်။ တရာ့တ်(တိုင်ပေ)တွင် ကျင့်သုံးသည့် စနစ် ဖြစ်ပါသည်။

အထက်တွင် ရေးသားခဲ့သလို စီးပွားရေးစနစ်ပုံစံကို မည်ကဲသို့သော ပုံစံမျိုးပြင့် ဖော်ဆောင်မည်ကို ဂိရောဓိများအကြေားတွင် နှိုလာပါလိမ့်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အဖော်ရန်နှစ်စိုက်သို့သော စီးပွားရေးလုပ်ပုံစံကို ကျင့်သုံးရန် ဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေသည် အဖော်ရန်နိုင်ငံ၏ လူနေမှုဘဝပုံစံများနှင့် ထပ်တူထပ်မှု ပုံစံတူကူး၍ မရနိုင်သကဲ့သို့ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးစနစ် ပိုစုံ (ဥပမာ- Industrial Policy)မျိုးကို ကျင့်သုံး မည်ဆိုပါက ထုတေသနာန်များ အကြေား ဖူပေါင်းမှု ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အနီးက် လမ်းညွှန်မှုများ ငွေကြေးနှင့် သတင်းအချက် အလက်များ ပုံပိုးမှုများကို အထူးအလေးထား

 တရာ့သား

မြန်မာစီမံချက်မှုပါန်မှုပိုင်ဆောင်ရွက်မှု

ဆောင်ရွက်ရှိ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဘဏ်စနစ် တည်ပြု၍စေရန်နှင့် ဘဏ္ဍာရေး အသုံးစနစ်ကို ထိရောက်ရွာ သုခွဲနှင့်လိုအပ်ပါသည်။ မြို့မြေမှု တော့တင်အောင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ခဲ့သော တရာ်တိ(တိုင်ပေ)နှင့် NIEs (Newly Industrialized Economics) တွင် ကျင့်သုံးခဲ့သော အသေစာနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ စီသားရု စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အမြှေခဲ့သော မြို့မြေမှု စနစ်တွင်မူ နိုင်ငံသားတို့၏ စီးပွားရေးအခွင့်ဘဏ်များကို တစ်ပြီးညီ ဆောင်ရွက်ပေါ်ပြု၍ခြင်းပြုဟုသော Incentive (စီးပွားရေးဆွဲဆောင်မှု) ပေါ်တွင် အခြေခံပြီးဆောင်ရွက်ရပါသည်။

မည်ကဲ့သို့ စီးပွားရေးပုံစံကို ဖော်ဆောင်သည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် နိုင်ငံသားများ၏ အမှန်ဝင်ငွေ (Real Income) မြှင့်မားတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ (Private Owned Enterprises) နှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ (Private Sector) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အထောက်အကွော်သော ဥပဒေများကို မြန်မာနှင့် တိုက္ခာ ဆောင်ရွက်ပေါ်မှာ အခွန်အကောက်စနစ်ကို နိုင်ငံတော်ကဏ္ဍနှင့် တည်ဆောက်မေး လုပ်ငန်းများတွင် အကျိုးရှိစွာ သုခွဲခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ မရှိမဖြစ် လိုအပ်သောကဏ္ဍ၊ များဖြစ်သော လျှပ်စစ်(Electricity Supply) နှင့် လူစီးနှင့် ကုန်စည်ရထားလမ်းများ ပိုမိုတို့ကွဲ ပြောဆို၍ရေး စသည်တို့။

အနေပါလှုပါသည်။ ယင်းအပြင် တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် မရှိမဖြစ် သော သံမဏီထုတ်လုပ်ငန်းများနှင့် ဘီလပ်ပြောစာစို့သော လုပ်ငန်းများ လည်း အနေပါလှုပါသည်။ လယ်ယာကဏ္ဍတွင်လည်း မိမိနိုင်ငံ၏ ရေမြှေသဘာဝ နှင့် ကိုက်ညီပြီး လယ်ယာထွက်သီးနှံများ၊ ပိုမိုစွာကိုရှေ့စွဲမည့် ဓာတ်မြော်မှု ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၊ သီးနှံ၊ ပိုး၊ ထောင်ဖြန့်ပြုခြင်း၊ မျိုးစွဲများ ပြုခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ စားသုံးသီး ထုတ်လုပ်မှု၊ ၂၄နှင့် Telephone ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ ပိုမိုတိုးတက်နေစသည်တို့။ ဥပမာအချို့ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်းချုပ်အားဖြင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေး စနစ်သည် ဆုံးရွက်လစ် စီမံချက်မှု ပုံစံအား အကျိုးစီးပွားရေးစနစ်နှင့် မတူညီသောကြောင့် မိမိတိုးတက်းချင်းစီး ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို ပိုမို အသုံးချေပြီး တစ်ချိန်တည်းတွင် မိမိတို့၏ အသိပညာနှင့် အတတ်ပညာကို နေ့စဉ်လေ့လာ သင်ယူရန်လိုအပ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

~~~~~

(Agricultural Products Prices changes and
Cobweb Theory)

လယ်ယာထွက်ကုန်သီးနှံများ၏
စွဲနှုန်းပြောင်းလဲမှုပုံ
COBWEB သီအိုခါ

ကျန်ဆောင်ရွက်မှု

ယခုတစ်လောက် ကမ္မာနိုင်ငံဘူရီတွင် သန်ဝပါးအပါအဝင် လယ်ယာ ထွက်ကုန်များ၏ စွဲနှစ်းမြင့်တက်လာမှုကြောင့် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး စသော ကမ္မာအသီသီတွင် ပြည်ပြုမြတ်ထန် သက်ရောက်နေသည်ကို တွေ့ပြု၍ ကြရပါမည်။ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှုအတော်အတန် အောင်မြင်နေသော နိုင်ငံများတွင်ပင် မြေပါမည်။ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှုအတော်အတန် အောင်မြင်နေသော နိုင်ငံများတွင်ပင် သက်ရောက်မှု နှိမ့်သည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ယနေ့ကမ္မာတွင် လောင်စာသီ သက်ရောက်မှု နှိမ့်သည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ယနေ့ကမ္မာတွင် လောင်စာသီ သက်ရောက်မှု (တစ်နည်းအားဖြင့် လောင်စာသီသုံးစွဲမှု မြင့်လာပြီး၊ လောင်စာသီ မြင့်တက်လာမှု) တစ်နည်းအားဖြင့် လောင်စာသီ သက်ရောက်မှု (တစ်နည်းအားဖြင့် လောင်စာသီ သက်ရောက်မှု နှိမ့်သည် ဆိုပါ၏။ ထိုအခါ ထိုလယ်သမားများသည် ချေကွက်တွင် မိမိတို့ရောင်လိုအား (တစ်နည်းအားဖြင့်၊ မိမိတို့၏ စွဲကွက်တွင် ထုတ်လုပ် ရောင်းချွဲခိုင်စွမ်း) သည် ဝယ်လိုအားကို ပြည့်ပို့အောင် မရောင်းနိုင်တော့ပါ။ တစ်နည်းဆိုသော Supply Shortage ဟု ခေါ်ပြီး၊ ထိုအခါ စွဲကွက်၏ ရောင်လိုအား မျဉ်းကွေး (the market's Supply Curve) သည် လက်ပဲဘက်သို့ (to a leftward Shift) ရွှေ့သွားပြီး၊ ယင်းကုန်စည်၏ စွဲနှစ်းမှုလည်း မြင့်တက်သွားပေမည်။ ထိုအခါ လယ်သမားများသည် ဤကဲ့သို့စွဲနှစ်းမှုအ ဆက်လက် မြင့်မာနော်မည်ဟု မျှော်လင့်ပြီး၊ နောက်နှစ်တွင် ဤကုန်စည်ကို အပြေားသောကောက်ပဲသီးများ (ဆိုဟုတ်) ကုန်စည်များထက် ပိုမိုစိုက်ပြုပါလိမ့် ပည်။ ထိုအခါ ဤအကြိမ်တွင် စွဲကွက်ရောင်လိုအား အပိုအလျှော့ (ရောင် လိုအားက ဝယ်လိုအားထက် ပိုမိုနောင်း) ဖြစ်လာပြီး၊ စွဲနှစ်းမှုလည်း

စာရွက်များနှင့် စီးပွားရေး

စာရွက်များနှင့် စီးပွားရေး (Agricultural Markets) များကို ဤသီးနှံရီ သဘောတရားနှင့်ယဉ်ယူလည် စဉ်းစား နိုင်ပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော စိုက်ပြီးရောထွက်ကုန်များ (Agricultural Products) များတွင် စိုက်ပြီးချိန် (Planting Period) မှာ မိတ်သိမ်းချိန်ကာလ (harvesting Period)ဟုသော ကာလအပိုင်းအမြဲးအမြဲး တစ်ခုရှိလေ့ရှိသည်။ အကယ်၍ မမျှော်လင့်ဘဲ ရာသီဥတုဆိုရွာမှုကြောင့် (သို့ မဟုတ်) တစ်ခုခဲ့သော အကြောအနေဆိုးကြောင့် စိုက်ပြီး၊ မေတ္တက်ကုန်တစ်များမျိုး၏ အထွက်သည် နည်ပါးသွားသည် ဆိုပါ၏။ ထိုအခါ ထိုလယ်သမားများသည် ချေကွက်တွင် မိမိတို့ရောင်လိုအား (တစ်နည်းအားဖြင့်၊ မိမိတို့၏ စွဲကွက်တွင် ထုတ်လုပ် ရောင်းချွဲခိုင်စွမ်း) သည် ဝယ်လိုအားကို ပြည့်ပို့အောင် မရောင်းနိုင်တော့ပါ။ တစ်နည်းဆိုသော Supply Shortage ဟု ခေါ်ပြီး၊ ထိုအခါ စွဲကွက်၏ ရောင်လိုအား မျဉ်းကွေး (the market's Supply Curve) သည် လက်ပဲဘက်သို့ (to a leftward Shift) ရွှေ့သွားပြီး၊ ယင်းကုန်စည်၏ စွဲနှစ်းမှုလည်း မြင့်တက်သွားပေမည်။ ထိုအခါ လယ်သမားများသည် ဤကဲ့သို့စွဲနှစ်းမှုအ ဆက်လက် မြင့်မာနော်မည်ဟု မျှော်လင့်ပြီး၊ နောက်နှစ်တွင် ဤကုန်စည်ကို အပြေားသောကောက်ပဲသီးများ (ဆိုဟုတ်) ကုန်စည်များထက် ပိုမိုစိုက်ပြုပါလိမ့် ပည်။ ထိုအခါ ဤအကြိမ်တွင် စွဲကွက်ရောင်လိုအား အပိုအလျှော့ (ရောင် လိုအားက ဝယ်လိုအားထက် ပိုမိုနောင်း) ဖြစ်လာပြီး၊ စွဲနှစ်းမှုလည်း

ပို့ဆောင်ရေးပါနီမြို့သွေးစွာ

နိမ့်ကျပေလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့ အူမှုများ ဆက်လက်ဖိမ့်ကျတဲ့လျှင် အမြတ်အဆွဲနဲ့
ပောက်မှာ နည်ပါး (သို့မဟုတ်) အန္တပေါ်နှင့်သဖြင့်၊ ထယ်သမားများသည်
ငြင်တိုင် ထုတ်လုပ်မှုကို နောက်နှစ်တွင် လျှော့ချုပ်လုပ်ရန် လုပ်ဆောင်
လျှင်၊ တစ်ယန် နေ့ကျက်တွင် ရွှေ့အုပ်များမြင့်တတ်လောပါသည်။

ထိုသို့သော လယ်ယာတွက်ကုန်မှာ အနေဖါသော (သို့မဟုတ်) မန္တာဖြစ်
နောက်သို့ ကောက်ပါသီးနှံမျိုး ပြစ်ပါကာ၊ ယင်း၏အကိုယ်ရောက်မှု (သို့မဟုတ်)
သက်ရောက်မှုများ၏နောက်ဆက် တွဲများကို ခန့်မှန်ကြည့်စိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-
ခရမ်းချဉ်သီး အထွက်တိုးလျှင် ခရမ်းချဉ်သီး ရွေ့ကျမည်။ ခရမ်းချဉ်သီး
အထွက်နည်းလျှင် ရွေ့တက်မည်။ ထိုအခါ အခြေသော လယ်ယာတွက်ကုန်မှာ
၏ရေးနှုန်းများသို့လည်း ကနဦးအများ အတက်အကျဖြစ်ဖြော်ပြီ။ ယင်းသို့သော
အကြောင်းရင်းများကို အခြေခံပြီ၊ ပြည်တွင်းရွေ့ကျက်၊ ပိုကုန်ရွေ့ကျက်မှာ၊
သွင်းကုန်ရွေ့ကျက်မှားသို့ သက်ရောက်ပြီ၊ ယင်းမှတစ်ဖန် ဆက်လက်၍
ကုန်ကြော်ရွေ့ကျက်၊ အခြေသော ကုန်စည်ရွေ့ကျက်မှာ၊ ငွေကြော်ရွေ့ကျက်မှား
ကထိ သက်ရောက်သွားနိုင်သည့်ဆိုသည့်အချက်ကို လျှော့မစဉ်းစားသင့်ပေါ်
အထူးသဖြင့် Polymaking Body ၏ သတိမှုရမည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်။

အာယ်ကြောင့်ဆိုသော လယ်ယာတွက်ကုန် (Agricultural Products) များသည်
အနီးနှင့်အခြားများ (စိုက်ပျိုးဆိုင်မှု၊ ရိတ်သိမ်ဆိုင်၊ ရိတ်သိမ်ဆိုင်မှု

အနာဂတ်ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ပို့ဆောင်ရေး

ရေးကွက်များသို့ ရောက်ရှိခိုင်) နှိမ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

လူတို့သည် မိမိတို့၏ အထွေအကြံများ (own experiences)၊ မိမ္မာဇ္ဈာဇ္ဇာ
ခွဲဆောင်မှုများ (Economic Incentives) နှင့် မျှော်မှန်ချက်များ (Expecta-
tions)၊ ရရှိသော သတင်အချက်အလက်များ (available informations) ကို
အခြေခံ၍ ပြုမှုဆောင်ရွက်လေ့ရှိပြီး၊ မည်မှုပင် ပဟုသုတရှိစေကာမူ ယင်း
အထက်ပါအချက်များတွင် တည်ပါသုံးပြတ်လေ့ရှိနေတတ်သေး ပါသည်။

တို့မြင့်လာသော လူဦးရေး တို့မြင့်လာ သော လောင်စာသီးစွာနှင့်
ပြောင်းလဲလာ နေသော ကမ္ဘာရာ ၅၃၂၄၁၇အပြင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊
မတည်ပြုခြင်မှုများသည် ကမ္ဘာစားနပ် နိုက္ခာလိုအပ်မှုကဏ္ဍ၊ သားငီးကဏ္ဍသည်
ကမ္ဘာ နှင့်အဝိုင်းကြီးမားလာနိုင် ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးများ
ပြစ်ပေါ်လာလျှင်၊ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော သီးနှံနိုကုံသို့ ဖြစ်လာနိုင်
သောကြောင့် ကြိုက်ပြင်ဆင်ခြင်းများ၊ လက် တွေ့ကျကျခန်းမှန်းခြင်း၊
စာရင်းအင်းကောက်ယူပြီ ပြည်တွင်းစားနပ်နိုက္ခာလုပ်မှု၊ ပိုလျှော်သော တစ်စိတ်
တစ်ပိုင်းကို ပြည်ပသို့တင်ပိုခြင်း၊ ပြည်တွင်းအရန်နိုက္ခာအဖြစ် သိလောင်ထား
ရှိခြင်းတို့သည် အနေဖါပါသည်။

သို့ကြောင့် အရန်စားနပ်နိုက္ခာထားရှိမှုသည် အရန်နိုင်ငံခြားငွေထားရှိမှု၊
အရန်လောင်စာ သိလောင်ထားရှိမှု၊ အရန်ဆေးဝါးများထားရှိမှုစားသည်တို့နှင့်

တစ်ပြောညီ အနေပါပြီ၊ မျှော်မှန်းမထားသောအခြေအနေများ (Unexpected Situation) နှင့် အရောင်ကိစ္စများ စီမံခန့်ခွဲခြင်း (Emergency Management) တို့၏ အထောက်အကွဲပြုပါသည်။

ပြန်လည်ပြန်လည်

ဆုတေသနပို့ဆောင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့ပို့ဆောင်ရေး

Ecovision
Vol: 1 No. 30

~~~~~

Risk of Natural Disaster and Economic Policy (I)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၏

Risk နှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီ (၁)

မြန်မာနိုင်တွင် မေလ ၂၄က်နှင့် ၃၄က်နောက တိုက်ခတ်ခဲ့သော Nargis (နာဂစ်)ဆိုင်ကလုန်မူန်တိုင်းကြောင့် များစွာသော လူနှင့် ကျွေးတိရစ္စာန်များ သေကြေပျက်စီးခဲ့ပြီး၊ လယ်ယာကဏ္ဍာကိုလည်း များစွာထိနိုက်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်သားအားလုံးအတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပါ သည်။ စာဇာသူသည် များစွာကြေကွဲဝမ်းနည်းခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လျှို့သို့ ကြေကွဲဝမ်းနည်းနေရုံးဖြင့် ပြီးသေးပါ ဒါမိတို့တတ်အားသွေ့ တာဝန်ကိုယ် စီရှိကြပါသည်။

စာဇာသူသည် စီးပွားရေးပညာလေ့လာသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် ဤကဲ့သို့ ပြစ်ရပ်မျိုး အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာလျှင်တော်၊ ဒီမိတို့နိုင်ငံ လူမြို့တို့သည် ကြိုးမားသောဘေးအန္တရာယ်၏ နောက်ဆက်တွဲများမဖြစ်စေရန် စီးပွားရေးပညာ ရွှေသွေ့မှ စဉ်းစားကြည့်မိပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဟူသည်မှာ ကမ္ဘာ နိုင်ငံများ၊ အနိုင်မေးဇး၊ ကြံးတွေ့နိုင်သောလည်း ဆင်းရသော နိုင်ငံများမှာ ဤသဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၏၏၏နှင့် နောက်ဆက်တွဲအန္တရာယ်များတို့ ချမ်းသောသောနိုင်ငံများထက် ပိုမိုခဲ့စားရသည်ဆိုသည့်အချက်ကို လေ့လာတွေ့နိုင်ပါသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် နိုင်ငံများ၏၏ဆင်းရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ယင်းနိုင်ငံများ၏ ဆင်းရွှေ့မှု၊ ချမ်းသာမှုကို မည်သည်ကိုမှတည်ပြီး၊ ယေဘယ်

ဘားမြင့် ခွဲခြားနိုင်သနည်းဟုဆိုလျှင် ယင်းနိုင်ငံများ၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား (သို့) စုစုပေါင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှုပေးသော အနည်းအများပေါ်မှုတည်ပြော နိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများ၏ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား ပမာဏသည် ချမ်းသောသောနိုင်ငံများ၏ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားပမာဏလောက် မမြင့်မားဟု အမိုးပို့ဖွင့်နိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏သယ်ယူတန်ဖူးသည် (သို့) များသည် လူဦးရေပမာဏနည်းသည် (သို့) များသည်ဆိုသည်ထက် ယင်းနိုင်ငံ၏ ကျွန်းသုံးနေသော စီးပွားရေးပေါ်လစီများပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ယင်းနိုင်ငံများ၏ ဆင်းရဲ(သို့) ချမ်းသောကို ဖြစ်တည်စေနိုင်ပါသည်။ ဥပမား ကုန်ထုတ်စွမ်းအား ပမာဏ၊ မြင့်မားစေရန် ပဟိုဒီးချုပ်ကိုင် စီးပွားရေးကို ကျွန်းသုံးခြင်းထက် ရွေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျွန်းသုံးရန်လိုပါသည်။ ရွေ့ကွက်စီးပွားရေးနေ့ဆုံးလည်း ပီပြီးသော ရွေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ် ရှိရန်လိုအပ်ပြီး သို့မှာသာ Scale of Economics ဟုခေါ်သော ကုန်ကျွန်းစိတ်နည်းနည်းမြင့် ထုတ်လုပ် နိုင်ပြီး၊ အချို့မျိုးသော စီးပွားရေးဆွဲဆောင်မှု (Economic Incentives) များမှုတစ်ဆင့်လည်း ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အရင်းအနှီးများ တိုးမြှင့်နိုင်လာမည်။ ထိုအရင်းအနှီးများ (Investments) သည် Capital Stocks rsm;ESifh Infrastructure များကို အရောင်တွက်အရော့၊ အရည် အသွေးပါမြင့်မားလာစေပြီး၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကို ထပ်ဆင်၍မြင့်မား

ကုန်ဆယ် အသေ

တိုးတက်ပေပါလိမ့်မည်။ တစ်နိုန်တည်းတွင် ရွေ့ကွက်ယွေးရား၏ မတည်ဖြစ် မှုကို တိုက်နိုက် (သို့) သွယ်စိုက်၍ဖြစ်စေသော လက်ဝါးကြီးအပ် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ (သို့) Monopoly စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို တားသီးခြင်း၊ ရွေ့နှုန်း များကို ကနိုယ်တိန်းချုပ်ခြင်းကို အသုံးပြုခြင်းထက်၊ ရွေ့ကွက်ယွေးရားမှ တစ်ဆင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရောင်းချုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြေခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး၊ ယင်းတို့နှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဝယ်ယူစားသုံးခြင်း (Consumption)၊ စုဆောင်ခြင်း (Savings)၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း (Investments)များကို ဂန်ချက် ညီညီ ဖြစ်တည်ပေပါလိမ့်မည်။

နိုင်ငံတစ်ခု၏စီးပွားရေးကို Supply Side (ရောင်းလိုအားဘက်) မှသော လည်းကောင်း၊ ဝယ်လိုအား (Demand Side) (သို့) ဝယ်ယူစားသုံးနိုင်စွမ်းအား (Purchasing Power)အနေဖြင့် လေ့လာလျှင်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးများ ယင်းနိုင်ငံ၏ရေရှည်အကျိုးစီးပွားနှင့် တည်ဖြစ်မှုကို ဖော်ဆောင် ယော်ဆုံးရန် အထူးလိုအပ်ကြောင်းတွေ၊ ရပါလိမ့်မည်။

စီးပွားရောက် တိုက်နိုက်(သို့) သွယ်စိုက်ထိနိုက်စေနိုင်သော၊ မအျော်မှန်းထား သော အခြေအနေများ (ဥပမား ကဗျာလောင်စာသီချွဲတို့အည်းမြင့်တက်လာခြင်း၊ ကဗျာရာသီဥတုများ ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲလာခြင်း၊ အခြေအနေများ) ဖြစ်လာ တိုင်း ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများသည် ပိုမြဲခဲ့စာရလေ့ရှိပြီး၊ လက်နှုဖွံ့ဖြိုးမှု အတိုင်း အတာကိုပင် ထိခိုက်ပေပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းဆိုသေး Economic Shockများ

ကုန်ဆယ် အသေ

စုရွေ့ကိုသွေးစွမ်းနှင့် ပြည်တော်သီတော်
ပြုပါသည်။

ထိုကြောင့် ဤသို့သောအခြေအနေဖြူများကို ရွှေ့ကွင်းရန်မလွယ်ကူ
စေကာမူ၊ သတ်ဆောက်ပူများ (Impacts) ဖူး ထိခိုက်ဆုံးဖူးများ (Dam-
ages and Losses)ကို ပို့စ်ကာကွယ်ရှင်ရန် ဖူးမြို့ဆုံးရှင်ရှင်များသည်
ဆင်ဖွဲ့ထော်ထုတ္တုပုဂ္ဂိုလ်ကို စာမျက်ခံသော ဖက်ခရီးများအောက်ရှင်လုံးကို
တွန်းအားပေးသော်လည်းများရေးပေါ်လစီများကို အပေါ်တယူထည့်သွင်း
စဉ်ဆေးရန် လိုအပ်လာပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့်၊ စာရေးသုအနေဖြင့် ပြုပြင်သော ရွှေ့ကွင်းမြို့များအေး
စုစုပေါင်းသည်သာဆိုလျှင် “မီးများအေးဖူးမြို့တိုးတက်မှု (Economic Growth)” ဖူး
“ဆင်ဖွဲ့တော်မှု တိုက်ပျက်ပြုး (Poverty Eradication)” ဖူး “ဝင်ငွေပြန်လည်
ခွဲဝေခြင်း (Income Redistribution)” သည် ထိုးမြှင့်ပြည်တစ်ပြည်၏ ရောဂါး
မီးများအေး ဖူးမြို့တိုးတက်မှုကို များစွာအထောက်အကွဲပြစ်စေပေါ်လိမ့်မည်။
ထိုးအား အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော Economic Shocks များဖြစ်လာသည့်
တိုင်အောင်၊ ယင်းတို့ကို ခံနိုင်ရည်နှင့်စေသော ငွေကြေးအင်အား (Money
Power)၊ နည်ပညာအင်အား (Technical Power)၊ စက်ပစ္စည်အင်အား (Ma-
terial Power) စသည်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည် ပို့မြှင့်များလာစေပေါ်လိမ့်မည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 31

မြတ်သေးသေး

ပြန်လည်ပြန်လည်ပြန်လည်

ယခင်အပတ်က ဘေးအန္တရာယ်များကို ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများက ပို့စိုးစား
ရန်ကြောင်းနှင့် ရွေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့် ဆင်ရဲမြဲတော်မှုကို တိုက်ဖျက်သော
စီးပွားရေးပေါ်လစီများကို အခြေပြု၍ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများ၏ ကုန်ထုတ်စွမ်း
အားပမာဏကို မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်ပုံနှင့် ယင်းသို့ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားပမာဏ
မြှင့်များလာလျှင် တိုင်းပြည်၏ လွှဲမှုစီးပွားစာစ်ရပ်လုံးကို မြှင့်တင်နိုင်လာပြီး၊
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကြုံတွေ့ရလျှင်တောင်မှ ပြည်လည်ထူထောင်နေး
လုပ်ငန်းများမှာ ပို့မြှင့်ဆန်ထိရောက်လာကြောင်းကို တင်ပြနေသားနဲ့ပါသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၏ ဆီးကျိုးများ (Bad Consequences of
Natural Disasters) ဖူး Risk များကို လက်တွေ့ကြုံတွေ့မှ သိနားလည်တတ်သော
ကြောင့် ယင်းတို့အတွက် အားနည်းနေတတ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်
များ မကြာခဏကြုံတွေ့ရသော နှိုင်ငံများ၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက်ဆုံးဆုံး
သော နှိုင်ငံများတွင်မူ၊ အနာဂတ်ကာလများတွင်လည်း ဤကဲ့သို့ ထိခိုက်ဆုံးဆုံး
မူများ ရှိနိုင်သည်ဟုသော စိတ်ကူးပုံးဖော်ခြင်း (Imagination) ကို အခြေခံသော
Policy မူဝါဒများကို ချမှတ်ခြင်း၊ မီးများရေးလုပ်ငန်းများ (Business) ဖူး
မိသားစုများ (House Hold) က ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
ပြင်ဆင်များကို ပြလုပ်ခြင်း၊ အာမခံထားခြင်းများကို ဘလေးထားလာကြပါ
သည်။

ကုန်ဆုံးစား

ကြိုးမားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ မကျရောက်ခင် မည်သိပြင်ဆင်ရမည်၊ ကျရောက်ဖြူလျင် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုသည်ကို ပြည်သူများကို အသိပေါ်ခြင်း၊ ပညာပေးခြင်းစသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြရပြီး၊ ကြံးမားသော ကြောက်စွဲခြင်း (Panic) မဖြစ်စေရန် အထူးလေးထားလာကြသည်။ အထူးသဖို့ လူဦးရေထုထပ်သော ဒေသများ (Populous Regions)၊ စီးပွားရေးအရ အရေးပါသော ဒေသများ (Economically Important Regions)တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာလျင် ဟုသောအချက်ကို စိတ်ကူးပုံဖော်ခြင်း (Imagination) လုပ်ရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ဥပမာ ရုပန်နိုင်ငံ တိုက္ခိုမြို့သည် လူဦးရေထုထပ်သလို၊ စီးပွားရေးအဓိကလည်း အချက်အချာကျသည့် မြှုဖြစ်သော ကြောင့် မည်ကဲ့သို့ ကြိုးကြပ်ပြင်ဆင်ရမည်၊ မည်ကဲ့သို့ စီမံဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုသည်ကို Simulation များလုပ်၍ လေကျင့်ပေါ်နပါသည်။ ထိုအပြင် လူဦးရေထုထပ်သော မြို့တိုးပြကြီးများတွင် စုဝေးလေ့နှုန်းသော ပညာတစ်များ (Elite Sports)၊ ခေတ်မီအဆောက်အအုံများ၊ နိုင်ငံတကာဘဏ်များ၊ ကိုယ်ပိုင် ပိုင်ဆိုင်မူများ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်စုများစသည်တို့ နှစ်လုပ်နှင့်သာကြောင့် ယင်တို့၏ ဆုံးဖွဲ့ဖွေကို Sharing လုပ်ပေးနိုင်သော နိုင်ငံအန္တဖြင့်ကျက်၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

လူတစ်ဦးအနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အထိုးရ

Risk of Natural Disaster and Economic Policy (II)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၏
Risk နှင့် စီးပွားရေးပို့လှစီ (J)

အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ
လုပ်ဆောင်ခြင်းအနေဖြင့် ကြိုများသောပျက်စီဆုံးမှုများကို ကာကွယ်ပေါ်လိုပါ
လိမ့်မည်။

သဘာဝတေးအန္တရာယ်များအပါဘဝ် တေးအန္တရာယ်များ
ကြိုတွေ့ရလျှင် ပြစ်ပေါ်လာနိုင်သော Risk များအတွက် Risk Control နှင့်
Risk Finance ဟူ၍ ဖြော်ပြု၏ Risk Control သည် ပြစ်ပေါ်လာမည့် Risk များကို-
သေးအောင်လုပ်ခြင်း ပြစ်ပြီး Risk Finance သည်ကား တေးအန္တရာယ်ကျ
ရောက်ပြီး ကာလ၏ ပျက်စီဆုံးမှုများကို လျင်လျင်မြန်မြန် Finance
လုပ်ခြင်းပြစ်သည်။ အာမခံ စေးကျက် (Insurance Market)၊ အာမခံကုမ္ပဏီ
(Insurance Companies)များ ဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော စစ်မှုန်ပိုပြင်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို
အကြော်မှုသာယွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊
စီးပွားရေးစနစ်အတွင်းမှို့ ဈေးကွက်များအားလုံးနှင့် ယင်းဈေးကွက်များနှင့်
Individual (လူတစ်ဦးစီ)နှင့် Businesses (စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ)၏ အကျိုး
အကျိုးလွှာများကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ဆင်းခဲ့သော နိုင်ငံများ၏
သမ်းခဲ့ခြင်းဘကြောင်းရင်းများ နိဂုံချုပ်စေရန် လူတစ်ဦးစီ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု
များကို တိုးမြှင့်လာအောင် Economic Incentives များ ပေးရန်လိုအပ်ပြီး၊

မြန်မာစိန္တရာဇ်နှင့် ပို့ဆောင်ရည်

ယင်းတို့၏ လုပ်ခဝင်ငွေ (wage Incomes)၊ စာသုံးခြင်း (Consumptions)၊
စုစွဲခြင်း (Savings)၊ ရှင်းနှီးဖျော်နှုန်းခြင်း (Investments) စသည် အမြဲခဲ့
အချက်များ ပိုမိုတို့တက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 32

~~~~~

(Rehabilitation after Damages)

ပျက်စီးသွားပြီးနောက်
ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များပြစ်၍ ပျက်စီးသွားပြီးနောက်
 တွင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်မြှုဖြစ်သည်။
 တစ်ပြိုင်တည်းတွင် ယင်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၏ ကြီးမားပုံနှင့်
 ယင်းတို့၏နောက်ဆက်တဲ့ အန္တရာယ်များကို အန္တရာယ်ကာလများတွင်
 သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ရန်တို့အတွက် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး
 လုပ်ငန်းများနှင့် တစ်ပြီးညီးပွားရေး လူမှုဓမ္မ၊ သဘာဝသိပ္ပါး အစိမ့်သော
 ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းအဖျိုးမျိုးကို လုပ်ဆောင်ရန်လည်း
 လိုအပ်ပါသည်။ အဆိုးထမ့် အကောင်းကို ရယူတတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
 သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ သုတေသနများအတွက် ပကတိဘခြေအနေများမှ
 တစ်ဆင့် လေ့လာတွေ့ရှိလာမည့် အချက်အလက်များ၊ ပုံစိုက်သူ့များ၏
 နှုန်းပါလိမ့်မည်။ ယင်းတို့သည် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ (Re-
 habilitation Projects works)နှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးရေးလုပ်
 ငန်းများ(Precautions Prevention Project works)များ စီးပွားရေးနှင့်
 လူမှုရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆိုင်ရာများ(Eco-nomic & Social Works)၊ ကျော်မာ
 ရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆိုင်ရာများ (Projects on Health and Edu-
 cation Sectors) စသည်တို့အတွက် များစွာအသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့အပြင်
 ဤလက်တွေ့လေ့လာတွေ့ရှိမှုများသည် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပနိုင်ငံများ၏

နေဂြာက်စီမံချက်ဆရာတ် ၁ ပြုဌာနရှိသည်။

သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်များအတွက်လည်း Reference အဖြစ် အသုံးဝင်လာပါလိမ့်မည်။

ထိုကြောင့် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အေးသွန်ခွဲနိုင် စေတနာထူး၍ ဆောင်ရွက်နေကြသလို၊ တစ်ပြီးညီတစ်ခုနှင့်တည်းတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်များအဖွဲ့အစည်းများ၏ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အလိုက်လေးလာ သုံးသပ် သုတေသနပြုလုပ်မှုများ၊ စာရင်းအင်းကောက်ယူမှုများကို လုပ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါမည်။ ဥပမာ- ပျက်စီးဆုံးသွားသော လူဦးရေကို သိနိုင်ရန် အသက်ရှင်ကျွန်ုပ်နေခဲ့သော လူများ၏စာရင်းကို ကျား/မ၊ အသက်နှင့် အဖော်မည် မိမိတို့ အမိန့်ကျော်များ၊ မြို့အမည်၊ အိမ်ထောင်စုဝှုပြုရေး၊ အမှတ်အသားများ၊ မထပ်စေရန်အတွက် မှတ်ချက်များ၊ အသများ၏ ထူးခြားသော အမှတ်အသားများကိုပါ ပူးတွေမှတ်သားပြီး) ယင်းစာရင်းများ၊ အကြားအပြန်အလုန် ဆက်သွယ်မေးစနစ်တစ်ခုထားရှိပြီး ယင်းတို့၏ Database များကို နေ့စဉ် Compileလုပ်ခြင်း၊ up to date လုပ်ခြင်းများ၊ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအပြင် တစ်ခုနှင့်တည်းတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြံးတွေ၊ ခုံသူများ၏ ကိုယ်တွေမှတ်တမ်းများ (ဥပမာ - မည်သည့်အရပ်ဒေသ၊ မည်သည့် ခုံသူများ၏ ကိုယ်တွေမှတ်တမ်းများ၊ မည်သည့်ရှင်းနားအန္တရာယ်ကြံးတွေ၊ ရွာတွင် နေထိုင်သွားပြုပြီး၊ မည်သည့်ရှင်းနားအန္တရာယ်ကြံးတွေ၊ စာရင်းတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့် ရှိနေသော Budget အင်အားဖြင့်

ကျော်ကျော်ရှိခြင်း၊ မည်သည့်။

(တစ်နည်းဆိုသော ယင်းမှန်တိုင်းစတင်ပြုတ်ကျော်)ပြီး၊ မည်သည့်(ခန့်မှန်း) အချိန်တွင် မည်သို့ပျက်စီး မည်သို့အသက်ရှင် ကျွန်ုပ်ရှိခဲ့သည်နှင့် မည်ကဲ့သို့ ကြုံတွေခဲ့ရသည် စသည့်အချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ပြီး ယင်းတို့၏ နေရပ် အသန့် မှန်တိုင်း၏အကွာအဝေး မှန်တိုင်း၏ အရှိန်အဟုန်၊ မှန်တိုင်း၏ ဖျက်သီးစွမ်းအား ပမာဏအသည့်အချက်အလက်များကို လေးလာတွေ့ရှိလာမည် ဖြစ်ပြီး အေးနည်းချက်များကို ပိုမိုသိသာမြင်သာလာမည် ဖြစ်သည်။

မှန်တိုင်းသင်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပစ္စည်းများ၊ ငွေများ ပေးကမ်းလျှော့နှင့် ပြေားသည် မှန်မြတ်သော လုပ်ချမှတ်တစ်ခု ပြေားသကဲ့သို့ ယင်းတို့၏ တစ်ပြိုင်တည်းတာရင်းအင်းအချက်အလက်များ၊ ကောက်ယူခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ လေးလာသုံးသပ်ခြင်းစသော ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည်လည်း များစွာအသုံးဝင်အရေးပါလှသည်။
ပျက်သွားလျှင် ပြင်ရမည်ဆိုသကဲ့သို့၊ မပျက်ခင်ပြင်၍ ရအောင် ကြိုတင်၍ သိနိုယာ၊ မှတ်သုံးရှင်းနားအတွက် ယခုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြုပေါ်တိုက်ခက် ခဲ့သော နာဂါစ်(Nargis)ဆိုင် ကလုန်းမှန်တိုင်းသည် တန်ဖိုးကြီးကြီး ရင်းခဲ့ရ သော သင်ခန်းစာများ၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ ရရှိပါလိမ့်မည်။

မီးပျားရေးပညာအနေဖြင့်လည်း ပြန်လည်ထွေထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့် ရှိနေသော Budget အင်အားဖြင့်

၁၄၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ဆောင်ရည်

အကျိုးအစွမ်းဖြစ်စေမည့် လုပ်ငန်းများ၊ ပထမဗီးစာ၊ ပေးလုပ်ငန်းများ၊ ဒုတိယဗီးစာ၊ ပေးလုပ်ငန်း၊ အစီအစဉ်များ၊ Budget အင်ဘာများလာသူငှားလာသူသဲ့သို့ ပြန်လည်ထပ်မံဖြည့်စွက်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ အစွမ်းဖြင့် စီမံကိန်းများရေးဆွဲရန် လိုအပ်သလို၊ မက်ခွဲစီးပွားရေးမှ တည်ပြုမှု (တစ်နည်းအာဖြင့် Supply Shortages များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် Inflation၊ Budget သုံးစွဲမှ လွန်ကမ္မာမှုတစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် Inflation နှင့် Fluctuationsများ) ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ မူရင်လုပ်ငန်းအောင်တာများတွင် အမြန်ဆုံး ပြန်လည် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ပုံစံပေးခြင်း၊ ပျက်စီးဆုံးရွှေ့သွားသော ကျော်များကို ပေါင်းစည်းတည်ဆောက်ခြင်း(ယင်းသို့ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အသစ် (New Environment) ကို ဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့် အသစ်ပြန်လည် တည်ဆောက်ရမည့် ဆေးချုံ ကျောင်း၊ ဆိမ်များ၊ ဆက်သွယ်ရေးဆန်များ၏ ကုန်ကျစရိတ်မှာ သက်သာစေနိုင်သလို၊ ပတ်ဝန်းကျင်သစ်တွင် ရှိနေခြင်းအားဖြင့် ဆိုးစွားစွားခဲ့ရသော အရှိတ်ဟောင်းများ၊ ဒဏ်ရာများကို မေ့ပျောက်စေရန် လွယ်ကူစေနိုင်ခြင်း)များမှာ အရေးကြီးပါလိမ့်မည်။

အမေ့အကြိုးဆုံးအချက်မှာ မိမိတို့ခြေပေါ် စီမံတို့ရပ်တည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြနိုင်စေမည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို

ထုတေသန

112

113

၁၅၃။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ဆောင်ရည်

ထို့ကြောင့် မကုန်ဘဲ ဆက်လက်၍ လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်မှုးသည် ယင်းကဲ့သို့ ဘေးဆိုးများနှင့် ကြံတွေ့ရသောအခါ အထိနာတတ်ပါသည်။ သို့သော အတူယူသင်ခန်းစာယူမှာ လေ့လာသူတေသန ပြုမှု၊ အနာဂတ်ကြံတင်ပြင်ဆင်မှု ပြုလုပ်ရန် ငွေကြေးနှင့်နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသည်ကို သင်ခန်းစာယူနိုင်လျှင် အဆိုးထဲမှ အကောင်းဟု ယူဆတတ်လျှင် နောင်အနာဂတ်ကာလများတွင် အထိမနာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းဖြင့် လုပ်၍ မရရှိနိုင်သော ကိစ္စများကို အများ၏ စင်အား(ငွေကြေးအင်အား၊ အသိအတတ်ပညာအင်အား လုံအင်အား)ပြု၍ လုပ်ယူလျှင် လွယ်လွယ်ကူကူ အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 33

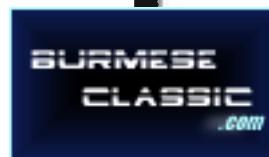
~~~~~

ထုတေသန

www.burmeseclassic.com

မြန်မာ့စီးပွားရေးနည်းလမ်း၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးနည်းလမ်း

(Economic Policy and CGE Modeling)

စီးပွားရေးပို့လစီးနှင့်
တွက်ထုတ်နိုင်သော အထွေထွေ
များခြေပံ့

မြန်မာ့စီးပွားရေး

www.burmeseclassic.com

စီးပွားရေးပေါ်လစီတိုင်းတွင် ရည်မှန်းချက် (သို့) ရည်ရွယ်ချက်ရှိရပြီး ယင်းတို့သည် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ခြောင်းပြုလည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍ တစ်ခုစီမှုတည်၍ လည်းကောင်း ရေးဆွဲလေ့ရှိပါသည်။ စီးပွားရေးပေါ်လစီကို တစ်နည်းအားဖြင့် စီးပွားရေးမူဝါဒဟူ၍လည်း ခေါ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ငံများ၊ ဖွံ့ဖြိုးပြီးဆိုင်ငံများတွင် မိမိတို့ဆိုင်ငံများ၏ ရင်ဆိုင်နေရသော စီးပွားရေးအခြော နေများကို ဖြော်ဆုံးရန်အတွက်နှင့် ပိုမိုတည်ပြုမြို့မြို့တောင်များတိုးတက်သော စီးပွားရေးပတ်ဝန်ကျင်များကို ဖန်ထိုးတည်ဆောက်ပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

CGE Models အသုံးပြု၍ စီးပွားရေးပေါ်လစီများ သရုပ်ခွဲခြင်းကို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ (International Organizations), နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေဘွဲ့ (International Monetary Fund), ကမ္ဘာဘဏ် (World Bank), ဥရောပ သမဂ္ဂအဖွဲ့ (European Union) စသည်တို့တွင်လည်း ပြုလုပ်ပြီး စီးပွားရေးကဏ္ဍအလိုက်နှင့် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံး၏ စီးပွားရေးပေါ်လစီများ သရုပ်ခွဲလေ့လာခြင်း (Economic Policy Analysis) အတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် အသုံးပြုကြပါသည်။ ထိုအပြင် စီးပွားရေးပေါ်လစီကို အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများ စသည်တို့တွင်လည်း မိမိတို့၏ စီးပွားရေးပေါ်လစီကို ရှင်းလင်းလင်းလင်း တင်ပြခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။

ဤတွင် စီးပွားရေးပေါ်လစီကို အကဲဖြတ်ခြင်း (Evaluation of Economic

စာမျက်နှာ

စုစုပေါင်းမြန်မာစွဲနှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီ

Policy), စီးပွားရေးပေါ်လစီကို ခွဲခြင်းလေ့လာခြင်း (Analysis of Economic Policy) နှင့် အခြားအစားထိုးစီးပွားရေးပေါ်လစီမှုဝါဒများ (alternative policy measures) ၏ ရလဒ်အတိုင်းအတာများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရန်အတွက် Applied General Equilibrium Models (AGE Models) (သို့) Computable General Equilibrium Models (CGE Policy) များကို သုံးကြုပါသည်။ ဤ CGE Models များကို ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာပေါ်လစီ (Fiscal Policy), ကုန်သွယ် - ရေးပေါ်လစီ (Trade Policy), စီးပွားရေးကဏ္ဍများပေါ်လစီ (Economic Structure Policy)စသည် နယ်ပယ်များတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် အသုံးပြုကြပါ သည်။ တစ်နည်းဆိုင်သော စီးပွားရေးပေါ်လစီတစ်ခုကို သုံးသပ်ရာတွင်လည်း ကောင်း၊ အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ခြင်းမှ ရရှိလာမည့် အကျိုးရလဒ်များကို သိရှိစေရန်လည်းကောင်း အသုံးဝင်ပါသည်။

ထူးပြု ဖြစ်နိုင်ခြောက်သော စီးပွားရေးပြောင်းလဲခြင်းများ၊ လူပုံခါန်က်ခတ် ခြင်းများ (Probable Consequences of possible economic shocks)၏ စောက်ဆက်တွဲများကို ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်စေရန်လည်း အသုံးပြုပါသည်။ ဥပမာ- ကမ္ဘာရော့ရွေးနှုန်းမြှင့်တက်ခြင်း (Increase in international petroleum prices), ကမ္ဘာဆန်ရွေးနှုန်းမြှင့်တက်ခြင်း (Increase in the price of rice in the world market), ကော်ပို့စွဲနှုန်းကျဆင်းခြင်း (Fall in the price of coffee),

စာမျက်နှာ

အမိန့်ရုံ၏ အသုံးစိတ်မြင့်မားလာခြင်း (Increase in government expenditure) ကျွန်ဗျာသို့တုပြောင်းလဲခြင်း (Climate Changes) စသည် များပြားလှုပြောသော အကြောင်းအပြောင်းအလဲများကို တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ စီးပွားရေးပေါ်လစီမှားကို သုံးသပ်ခြင်း (Evaluation of Economic Policies); အစားထိုး စီးပွားရေးပေါ်လစီမှားကို အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲကြည့်ခြား ဆန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း (Simulation of Various Changes of Economic Policies); စသည်တို့ကို CGE မော်ဒယ်တည်ဆောက်သူများ (CGE Modelers); စီးပွားရေးပေါ်လစီပိုင်းဆိုင်ရာ ကျမ်းကျင်သူများ (Economic Policies Experts) နှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီပိုင်းဆိုင်ရာ သရုပ်ခွဲသူများ (Economic Policies Analysts) များက ပြုလုပ်ပါသည်။

စာရေးသူ၏ အမိန့်ဘာသာရပ်တစ်ခုဖြစ်သော ဤ CGE Model များ ရေးဆွဲခြင်း၊ CGE Model များကို အသုံးပြု၍ ခွဲခြားစိတ်ပြာ လေ့လာသူတေသန ပြုလုပ်ခြင်းများကို စာရေးသူသည် တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ဆောင်လုပ်နှိပ်ပါသည်။

Ecovision
Vol: 1 No. 35

သင်္ကတာပညာ
(သုတေသနပညာနာဂုဏ်ပါဒ်)

~~~~~

ကုမ္ပဏီ

၁ ထက်ပေါ် စာပေ

BURMESE
CLASSIC
.com

၁ ထက်ပေါ် စာပေ

www.burmeseclassic.com

"ကျော်လတ်လွှာ"

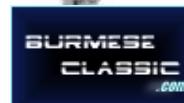
ယနေ့ကမ္မာနိုင်ငံအသီးသီသည် အရှိန်ဘဏ်ဖြင့် ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်ကို စာမေးသူတို့ မြန်မာပြည်သူ့ပြည်သားများ အပါအဝင် ကမ္မာနှင့်တဝန်း ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။ ယင်းသို့ ပြောင်းလဲနေ သော အရှိန်ကြောင့် ကမ္မားများများနဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်များသည်လည်း ပြောင်းလဲ လာနိုင်ပါသည်။ အတွေးအခေါ်အယူအဆဟောင်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် အတွေးအခေါ်အယူအဆသစ်များပြင့် ပြပိုင်အစားထိုးခြင်း၊ ဖြည့်ဆည်းလေးခြင်းများပြင့် မီမံတို့နိုင်ငံအသီးသီး၏ အမြန်သာဆက်ရှုံးများ (National Interest) နှင့်အမြို့သားလုံးခြုံရေး (National Security) တို့အတွက် ဂိုဏ်ကောင်းမွန်တို့တက်စေရန် ကြိုးပမ်းလျက်နှိမ်ပါသည်။

တို့ကြောင့် စာရေးသူအနေဖြင့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် (Market Economy)နှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီ (Economic Policy) ကို စာဖတ်သုပ္ပါသတ် အများစုံ နည်လည်စေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး အကျဉ်းချုပ်နေသားထားပါသည်။

ဤသို့ ရေးသားနိုင်ရန်၊ ပညာသင်ကြားဆည်းပုံးခွင့်ရရန် အဘက် ဘက်မှ သင်ကြားပေးသည့် မီဘန်ပါးနှင့် သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာ တို့အားလည်းကောင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ကြားစဉ်က Prof: Moruya, Prof: Tanaka နှင့်တော့ မရော့တွက်နိုင်အောင်များပြုအလှသည့် ဆရာများအား

လည်းကောင်း၊ မိမိအား အထူးကျော်မြောက်ခဲ့သည် Mr. Nakao ဒီသာစု အေားလည်းကောင်း၊ မိမိအား ဂျပန်ဘာသာကို စတင်သင်ကြားပေးခဲ့သော ဆရာတို့ကျော်ဝင်းအားလည်းကောင်း၊ မိမိအား ဆွဲဖျိုးရင်းချာသမျှဖုံးကြည့်စောင့်ရွှာက်ပေးခဲ့သည် ဂျပန်မီတ်ဆွဲများအားလည်းကောင်း၊ အထူးကျော်လွှာက် ဂါရဝါပြုပါသည်။ တို့အပြင် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးတွင် အဘက်ဘက်မှ ကုည်ပေးခဲ့သည့် ထုတ်ဝေသူ ဦးဇော်မင်းအောင့်တွေ၊ Ecovision အဖွဲ့သားများအားလုံးကိုလည်း အထူးကျော်လတ်ပါသည်။

တို့အပြင် မေတ္တာကရကာဖြင့် ကုည်စောင့်ရွှာက်ပေးသော ဒီသာစု နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့အားလည်းကောင်း၊ အမည်နာမတစ်ဦးမှုမော်ပြန်ပို့ဆောင်ရွက်ပေးသော အားလုံး စာမေးသူက ဂါရဝါပြုပါသည်။

၁၀

၁၁

၁၃

၁၅

၁၇

၁၉

၂၀

၂၁

၂၃

၂၅

၂၆

၂၇

၂၈

၂၉

၃၀

(စာမေးသူ)

ဒေါက်တာ အောင်ကိုကို

(စီးပွားရေးပေါ်လစီ)

www.burmeseclassic.com

ရွှေးကြွေစိတ်အုပ်စု
နိုင်
မီးပွားကျေးလပါလစ်

BURMESE
CLASSIC
.com

နှိုဂ်တော်အုပ်စု
(မီးပွားရေးသုံး၊ မီးပွားရေးပါလစ်)

www.burmeseclassic.com